Veiligheidsregio ZHZ
Postbus 350
3300 AJ Dordrecht

Prof. Kohnstammlaan 10
3312 KL Dordrecht

T 088 6365000
E mail@vrzhz.nl
I www.zhzveilig.nl

Datum
11 januari 2022

Uw kenmerk
-

Ons kenmerk
2021/0977

Onderwerp
Beleidsplan 2022-2025

Bijlagen
5

Behandeld door
Daan Vermeulen

Aan de burgemeesters en griffiers van de
deelnemende gemeenten van de
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Geachte burgemeester en griffier,

Op 9 december 2021 is in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid het beleidsplan 2022-2025 vastgesteld.

Bij de vaststelling van het beleidsplan is gekeken naar de uitkomsten uit de consultatie op het ontwerpbeleidsplan. Dank voor de inbreng die is geleverd. In bijlage 5 is een overzicht gegeven van deze uitkomsten en hoe we daar mee omgaan.

In het algemeen zijn de reacties op het beleidsplan positief. De inhoudelijke lijn en speerpunten van het beleidsplan worden onderschreven, en er is herkenning op de aandachtspunten die met de zienswijze op het regionaal risicoprofiel in 2019 zijn ingediend. Het plan is ten opzichte van het ontwerpbeleidsplan daarom vrijwel niet gewijzigd. Van het beleidsplan is een samenvatting gemaakt zodat op snelle wijze kennis kan worden genomen van de hoofdlijnen van het plan. Deze samenvatting is als bijlage 4 bij deze brief gevoegd.

Een aantal reacties betreffen aanbevelingen of aandachtspunten die we betrekken bij de uitwerking van het beleidsplan in de komende jaren.

Vrijwel alle reacties gaan in op het financieel perspectief in relatie tot de uitvoering van het beleidsplan in de periode 2022-2025. Dit is nauw verbonden met het onderwerp “Financieel perspectief VRZHZ” dat in februari 2022 behandeld wordt in het algemeen bestuur van de VRZHZ. Voorstellen uit dat financieel perspectief die een financieel gevolg voor de gemeenten hebben worden na behandeling in februari voorgelegd aan de gemeenteraden voor een zienswijze. Praktisch gezien zal dit in de periode van de nieuwe gemeenteraden zijn.
Indien niet wordt ingestemd met de voorstellen van het financieel perspectief gaan we met het bestuur in gesprek over de betekenis voor de uitvoering van het beleidsplan. Er kan dan worden bijgestuurd door bijvoorbeeld (her)prioritering.

Met het beleidsplan 2022-2025 is een belangrijk koersdocument voor de toekomst vastgelegd. Een periode waarin we voor en met de gemeenten en samen met onze partners werken aan een veilig Zuid-Holland Zuid.

Hoogachtend,

Het algemeen bestuur van de
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid,

De secretaris,

C.P. Frentz

De voorzitter,

Mr. A.W. Kolff

Bijlagen:
1. Beleidsplan VRZHZ 2022-2025, inclusief bijlage A en B
2. Bijlage C beleidsplan, Dekkingsplan brandweer
3. Bijlage D beleidsplan, Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025
4. Samenvatting beleidsplan VRZHZ 2022-2025
5. Overzicht uitkomsten consultatie ontwerpbeleidsplan 2022-2025

Vergaderstuk 2018/063/A

Inhoud

1. Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel dekkingsplan 5
1.3 Wettelijk kader 5
1.4 Inzichten op basis van recente studies 5
1.5 Leeswijzer 7

2. Aanpak 7
2.1 Inleiding 7
2.2 Operationele uitgangspunten brandweerzorg 7
2.3 Referentietijden Brandweer Zuid-Holland Zuid 8
2.4 Realisatiepercentage 9
2.4.1 Objecten met een overschrijding van de maximale opkomsttijd 9
2.5 Bestuurlijk gemotiveerd afwijken 9
2.6 Gerealiseerde opkomsttijden versus referentietijden 10

3. Brandrisicoprofiel 10
3.1 Definitie brandrisicoprofiel 10
3.2 Brandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid 11
3.3 Sociaal woningbrandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid 11

4. Kwaliteitsniveau brandweerdekking 12
4.1 Uitgangspunten dekkingsplan 12
4.2 Uitgangspunten voor dekking 1e TS 12
4.3 Brandweerdekking 1e TS 12
4.4 Uitgangspunt voor plaatsing redvoertuigen 12
4.5 Brandweerdekking redvoertuigen 12
4.6 Brandweerdekking hulpverleningsvoertuigen 13
4.7 Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) 13
4.8 Materieel 14

5. Voorzieningen en maatregelen 14
5.1 Communicatie over brandveiligheid 14
5.2 Afwijkende voertuigbezetting 15
5.2.1 Ontwikkelingen inzet TS4 en TS6-variabel 15

6. Postdifferentiatie 17
6.1 Uitgangspunten 17
6.2 Verklaring risicogebieden Zuid-Holland Zuid 17
6.2.1 Posten 17
6.2.2 Personeel 18
6.3 Basispost 18
6.4 Basis+ Post 19
6.5 Kazernering /24 uurs post 20
6.6 Operationele grens en post 20

7. Overzicht dekking 1e TS 21

8. Overzicht dekking redvoertuigen 22

9. Overzicht dekking HV 23

10. Overzicht dekking IBGS 24

11. Risicoparagraaf 25

Bijlage 1 Toolboxinstrumenten 27

Bijlage 2 Overzicht specialismen 28

Documentgegevens

Documentinformatie

Naam	Ontwerp Dekkingsplan Brandweer 2017 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
Datum	19 mei 2017
Versienummer	2.16
Status	definitief
Opdrachtgever	A. Slofstra, commandant brandweer
Auteur (s)	S. Anema
Documentbeheer	

Documentlocatie

Dit document wordt bewaard in het dossier van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Wilt u een elektronische of papieren kopie ontvangen, neem dan contact op met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Status en versiehistorie

Versie nr.	Datum	Wijziging	Auteur
01	10-01-2017	Opzet dekkingsplan	S. Anema
02.1	08-02-2017	Tekstaanvulling	S. Anema
02.2	14-02-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.3	21-02-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.4	24-02-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.5	03-03-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.6	08-03-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.7	10-03-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.8	15-03-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.9	24-03-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.9.3	03-04-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.12	11-04-2017	Tekstaanvulling en planmodelaanpassingen	S. Anema
02.13	13-04-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.14	18-04-2017	Tekstaanvulling en wijzigingen	S. Anema
02.15	26-04-2017	Tekstaanpassingen en afronding	S. Anema
02.16	19-05-2017	Tekstaanpassing en afronding	S. Anema

Besluitvormingslijst (bestuurlijk niveau)

Besluitvormend/ adviserend orgaan	Vergader datum	Besproken versie	Resultaat
Bestuurlijke begeleidingscommissie BBC	17 mei 2017	2.15	aanpassen
Dagelijks bestuur VRZHZ	7 juni 2017	2.16	
Algemeen bestuur VRZHZ	29 juni 2017		

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Met de komst van de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's in 2010 zijn er nieuwe instrumenten geïntroduceerd waarmee de basisbrandweerzorg wordt geregeld. Op basis van de Wet veiligheidsregio's dient het bestuur van de veiligheidsregio eenmaal in de vier jaar een regionaal dekkingsplan vast te stellen. Door het algemeen bestuur is begin 2012 het eerste, op de Wet veiligheidsregio's gebaseerde, dekkingsplan van de brandweer Zuid-Holland Zuid vastgesteld. Dit dekkingsplan is een herziening van het dekkingsplan 2012, meerdere elementen komen terug in het dekkingsplan 2017. Het is gebaseerd op hedendaagse inzichten van de brandweerzorg en nieuwe technieken voor het bepalen van het brandrisico. Het dekkingsplan vormt samen met het materieelspreidingsplan de operationele kaart.

1.2 Doel dekkingsplan

Doel van het dekkingsplan is dat het bestuur een expliciet en kenbaar besluit neemt over de wijze waarop het repressieve zorgniveau (basisbrandweerzorg) inclusief gemotiveerde afwijkingen van de in het wettelijke normtijden voor de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid is geregeld. Het dekkingsplan vormt daarmee de basis voor het bestuurlijk gewenste niveau van de brandweerzorg en is tevens het instrumentarium waarmee verantwoording kan worden afgelegd aan de gemeentebesturen, burgers, het bedrijfsleven en de rijksoverheid.

1.3 Wettelijk kader

De grondslag voor het dekkingsplan wordt gevonden in art. 14 van de Wet veiligheidsregio. Het dekkingsplan vormt een onderdeel van het beleidsplan en is mede gebaseerd op het (brand)risicoprofiel van de veiligheidsregio. In het onderliggende Besluit veiligheidsregio's zijn nadere regels gesteld aan de inrichting van de basisbrandweerzorg. De regels hebben betrekking op personele samenstelling en taken op het gebied van basisbrandweerzorg die bestaat uit de basisbrandweereenheid, ondersteuningseenheden voor hulpverlening en het redden op hoogte. Verder zijn er opkomsttijden genormeerd voor verschillende gebouwtypen. Hiervoor dient een sluitende registratie bijgehouden te worden. Deze regels zijn bindend. Het bevoegd gezag (het bestuur van de veiligheidsregio) mag onder voorwaarden afwijken van de wettelijk bepaalde samenstelling van de basisbrandweereenheid en opkomsttijden.
Naast basisbrandweerzorg worden in het Besluit veiligheidsregio's ook eisen gesteld aan de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Deze wettelijke taak betreft het verkennen van gevaarlijke stoffen en verrichten van ontsmetting. In het Besluit veiligheidsregio's zijn eisen opgenomen waaraan de brandweer dient te voldoen om deze taak te kunnen uitvoeren. Met betrekking tot de organisatie en inrichting van andere specialismen, zijn geen wettelijke bepalingen van toepassing. De andere specialismen worden separaat beschreven in het materieelspreidingsplan. Dit is een managementverantwoordelijkheid.

1.4 Inzichten op basis van recente studies

De brandweerzorg is aan verandering onderhevig. Recente onderzoeken[1] naar de werking van de brandweerzorg in de huidige wettelijke constellatie, hebben aangetoond dat het wenselijk is om flexibel aan te kunnen sluiten bij de dynamiek van de samenleving. Het dekkingsplan is

[1] TNO-onderzoek RemBrand fase 1 en rapportage Brandweer Nederland Rem Brand, 'veiligheid is coproductie'.

niet een op zichzelf staand plan met een overzicht van de repressieve dekking van blusvoertuigen en brandweerposten, maar een combinatie van de uitkomsten van een analyse van het regionaal risicoprofiel, het brandrisicoprofiel, de vertaling van de referentietijden Zuid-Holland Zuid voor de 1e tankautospuit en de restrisico's die door toepassing van compenserende maatregelen als acceptabele restrisico's kunnen worden gezien.

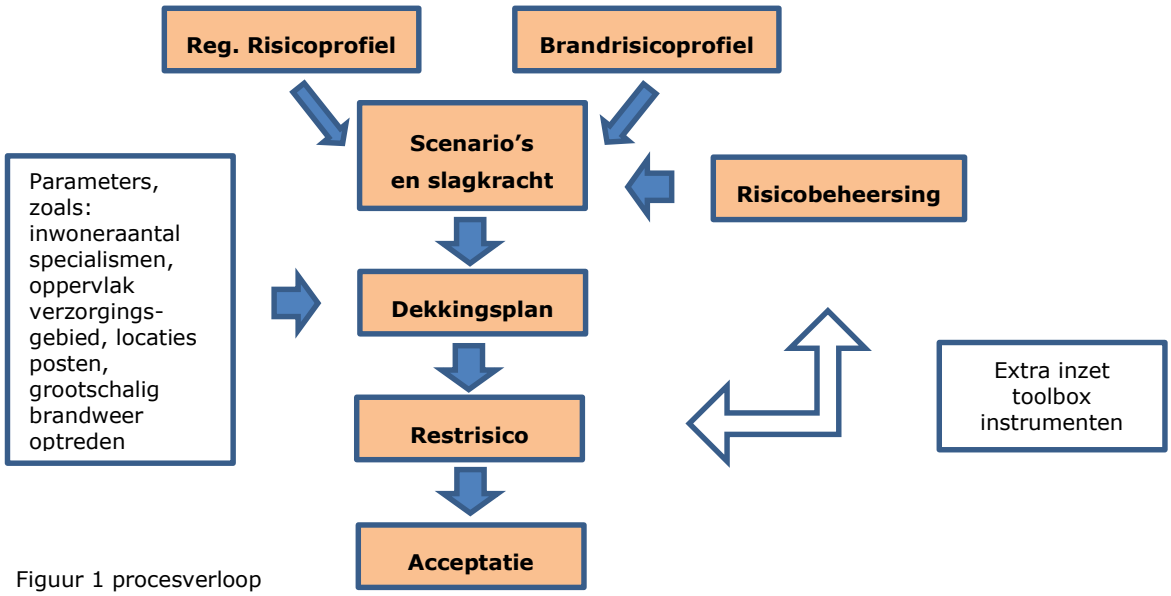

Figuur 1 procesverloop

Hoewel brandweerzorg meer is dan repressie, worden de operationele prestaties als het belangrijkste output-product van de brandweer gezien. De operationele prestaties zijn gemodelleerd in een operationeel dekkingsplan. Een plan wat inzicht geeft in de theoretische dekking in termen van brandweerposten, materieel en opkomsttijden van de brandweer. Het huidige dekkingsplan houdt te weinig rekening met de voornoemde bevindingen uit de recente onderzoeken. Bovendien is het huidige dekkingsplan gebaseerd op de toenmalige gemeentelijke brandweerzorg en gefragmenteerd van opzet door later toegevoegde bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden (referentietijden Zuid-Holland Zuid, Uitwerking Bestuurlijk gemotiveerd afwijken 25-11-2011).

Deze nieuwe inzichten in combinatie met ervaringen die inmiddels zijn opgedaan binnen de geregionaliseerde brandweerorganisatie en de bezuinigingsopdracht die de brandweer heeft meegekregen en heeft uitgewerkt in het project Vernieuwde Brandweerzorg, zijn aanleiding geweest tot een nadere analyse van de huidige organisatorische en operationele werkwijze binnen de brandweer Zuid-Holland Zuid.

Het doel hiervan is te komen tot een gefundeerde herziening van de wijze waarop de operationele brandweerzorg in Zuid-Holland Zuid is opgezet, ingericht en wordt uitgevoerd en dit te vertalen in een nieuw dekkingsplan dat bestuurlijk kan worden vastgesteld.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 gaat in op de aanleiding tot het opstellen en vaststellen van het dekkingsplan en de daaraan gekoppelde bestuurlijke opdracht. Vervolgens wordt de aanpak om te komen tot het dekkingsplan behandeld en wordt het bestuurlijk gemotiveerd afwijken beschreven in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 beschrijft het brandrisicoprofiel en het sociaal woningbrandrisicoprofiel. Hoofdstuk 4 behandelt het kwaliteitsniveau van de brandweerdekking van de 1e TS en de redvoertuigen. De benodigde voorzieningen en maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 wordt de postdifferentiatie beschreven. De hoofdstukken 7, 8, 9 en 10 geven een beeld van de dekking van respectievelijk de 1e TS, de redvoertuigen, de HV teams en de IBGS teams. Tot slot worden in hoofdstuk 11 een aantal risico's aangegeven, die van invloed kunnen zijn op het dekkingsplan.

2. Aanpak

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de operationele uitgangspunten, de referentietijden en het realisatiepercentage beschreven evenals het bestuurlijk gemotiveerd afwijken en de daaruit voortvloeiende te ondernemen stappen in relatie tot de toolboxinstrumenten. Ook is rekening gehouden met de bestuurlijke randvoorwaarden i.c. behoud van fijnmazigheid van posten en de referentietijden brandweer Zuid-Holland Zuid. Deze operationele en bestuurlijke uitgangspunten en de gegevens uit het brandrisicoprofiel leiden tot het dekkingsplan 2017 voor de brandweer Zuid-Holland Zuid.

2.2 Operationele uitgangspunten brandweerzorg

Voor de brandweerzorg in Zuid-Holland Zuid[2] zijn de navolgende uitgangspunten gedefinieerd:

- Brandweer Zuid-Holland Zuid levert brandweerzorg die is ingericht op effectiviteit, efficiëntie, kwaliteit en professionaliteit. De burger kan eenduidige en betaalbare brandweerzorg verwachten.
- Brandweer Zuid-Holland Zuid is één organisatie, die haar taken uitvoert voor alle burgers in het verzorgingsgebied.
- De regio Zuid-Holland Zuid is één verzorgingsgebied, verdeeld in clusters.
- De basisbrandweerzorg wordt geleverd vanuit een netwerk van brandweerposten.
- Het risicobeeld in Zuid-Holland Zuid is maatgevend bij de inrichting van de brandweerzorg. Als uitgangspunt geldt uitvoering op basis van operationele grenzen, stevig bouwend op een professionele brandweerorganisatie van vrijwillige en beroepsmatige medewerkers.
- De gestandaardiseerde tankautospuit met standaardbezetting conform het Besluit veiligheidsregio's is de basisbrandweereenheid (BBE) op iedere brandweerpost. Afwijking op de standaardbezetting hierop is maatwerk in de vorm van TS4 of een TS6 met variabele voertuigbezetting.
- De dekking is gebaseerd op de "rust-situatie", waarbij alle voertuigen in de posten staan. Elke inzet kan invloed hebben op de dekking.

[2] Dekkingsplan brandweer Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid 2012

- De operationele prestaties van de Brandweer Zuid-Holland Zuid zijn vastgelegd in het Beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid 2017-2020 (AB 15-12-2016).

2.3 Referentietijden Brandweer Zuid-Holland Zuid

Zoals al in het Besluit veiligheidsregio's, in de toelichting op de opkomsttijden is aangegeven, heeft de wetgever niet bedoeld om verplicht te stellen dat alle objecten behaald worden binnen de in de wet genoemde tijdnormen. 100% dekking van alle objecten binnen de tijdnormen wordt niet realistisch geacht en is voorheen ook nooit het geval geweest. Op basis van een regionaal brandrisicoprofiel moet het bestuur besluiten nemen over die objecten waar de tijdnorm niet wordt gehaald. Hiermee wordt de afweging over de opkomsttijden belegd bij het bestuur. Het geeft het bestuur daarmee de mogelijkheid om hierover transparant te kunnen communiceren met de burgers. Hiernavolgend zijn de tijdnormen voor de 1e TS weergegeven op basis van het Besluit veiligheidsregio's en de referentietijden Zuid-Holland Zuid. Deze tijdnormen worden gebruikt om de dekking van het eerste blusvoertuig te kunnen bepalen.

Categorie	**Gebruiksfunctie**	**Tijdnorm Besluit VR (minuten)**	**Zuid-Holland Zuid referentietijd (minuten)**
A	Winkelfunctie met gesloten constructie	5	**8**
	Woonfunctie boven winkelfunctie	5	**8**
	Celfunctie	5	**8**
B	Portiekwoning	6	**8**
	Portiekflat	6	**8**
	Woonfunctie verminderd zelfredzamen	6	**8**
C	Woonfunctie voor 2003 (volgens oud Bouwbesluit)	8	**10**
	Woonfunctie vanaf 2003 (volgens Bouwbesluit 2012)	8	**12**
	Winkelfunctie	8	**10**
	Gezondheidszorg functie	8	**10**
	Onderwijsfunctie	8	**10**
	Logiesfunctie	8	**10**
D	Kantoorfunctie	10	**10**
	Industriefunctie	10	**10**
	Sportfunctie	10	**10**
	Bijeenkomstfunctie	10	**10**
	Overige gebruiksfunctie	10	**10**

2.4 Realisatiepercentage

Het Besluit veiligheidsregio's (artikel 3.2.3) verplicht het bestuur om alle in de praktijk gerealiseerde opkomsttijden te registreren. Deze registratie is nodig om periodiek te kunnen bepalen of de risico-inschatting nog actueel is en het dekkingsplan moet worden bijgesteld. De gerealiseerde tijden worden geregistreerd en alle overschrijdingen van de Zuid-Holland Zuid-referentietijd worden verklaard. Hierdoor wordt het herijken van het kwaliteitsniveau brandweerdekking een dynamisch proces en wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen.

Met het vaststellen van het dekkingsplan vindt bestuurlijke besluitvorming plaats voor die objecten en gebieden waarvan vooraf (in theorie) is vastgesteld dat de tijdnormen structureel niet gehaald worden. De incidentele zaken (zoals verkeerscongestie, weersomstandigheden, etc.) spelen bij de beoordeling van de kwaliteit van de brandweerzorg achteraf (in de praktijk) een rol. Vaak gelden deze als een verklaring tussen de geplande en de gerealiseerde brandweerzorg.
In het Besluit veiligheidsregio's zijn de realisatiepercentages niet genormeerd. Het is aan het Bestuur van de Veiligheidsregio om te bepalen in hoeverre de vastgestelde opkomsttijden in het dekkingsplan mogen worden overschreden in de realisatiefase.
Voor Brandweer Zuid-Holland Zuid gelden de volgende realisatiepercentages:

- In 80% van de gevallen worden de objecten bereikt binnen de Zuid-Holland Zuid referentietijd;
- Waar niet aan het uitgangspunt van 80% voldaan kan worden, wordt tenminste 95% van de gevallen het object maximaal twee minuten later bereikt.

2.4.1 Objecten met een overschrijding van de maximale opkomsttijd

In de resterende 5% van de gevallen wordt de maximale opkomsttijd van 18 minuten niet overschreden. De objecten die niet binnen de 18-minuten bereikt kunnen worden zijn daarin niet meegerekend. Dit betreffen objecten in een tweetal (geïsoleerde) natuurgebieden, te weten het natuurmonument "Eiland Tiengemeten" en het "Nationaal Park de Biesbosch". In deze gebieden zijn objecten zoals enkele woningen, boerderijen en horecagelegenheden aanwezig. De normtijden voor de objecten in deze gebieden worden aanzienlijk overschreden.

2.5 Bestuurlijk gemotiveerd afwijken

Het systeem voor het bestuurlijk gemotiveerd afwijken is eerder ontwikkeld op basis van het Besluit veiligheidsregio's en de toelichting op de wettekst waarbij uitgegaan is van een Zuid-Holland Zuid referentietijd per gebruiksfunctie / objectsoort. Het gaat hierbij alleen om de tijdnormen van de eerste tankautospuit, omdat de wet alleen iets zegt over de tijdnormen van de basisbrandweereenheden. Dit systeem sluit het beste aan bij het handhaven van de status quo en de huidige bedrijfsvoering. De tijdnorm uit het Besluit veiligheidsregio's blijft gehandhaafd als verantwoordingsnorm.

Het is een praktisch en uniform systeem met de mogelijkheid om het overschrijdingspercentage te normeren. In dit systeem zijn de generieke maatregelen meegenomen die de afgelopen jaren ingevoerd zijn om de brandveiligheid van objecten te verbeteren. Ook is rekening gehouden met de toekomstvisie, die landelijk vastgesteld is voor de brandweer, waarbij uitgegaan wordt van het ontwikkelen van meer zelfredzaamheid bij

burgers. Tot slot worden er compenserende maatregelen ingezet vanuit een zogenaamde toolbox. Deze compenserende maatregelen worden ingezet wanneer de berekende tijdnorm boven de Zuid-Holland Zuid-referentietijd ligt. In bijlage 1 is een overzicht gevoegd van mogelijke toolboxinstrumenten.

2.6 Gerealiseerde opkomsttijden versus referentietijden

De hieronder in de tabel genoemde percentages zijn percentages gebaseerd op een 100% score. Geconstateerd kan worden dat in de afgelopen drie jaar in alle gevallen boven de norm van 80% (hoofdstuk 2.4) is gescoord.

Jaar / resultaat	2014	2015	2016
Prioriteit 1 uitrukken	980	1036	796
Aantal keren niet voldaan aan referentietijd	52	42	53
Gehaalde realisatiepercentage > 80%	94,7 %	95,9 %	93,3 %

3. Brandrisicoprofiel

Voor het bepalen van de basisbrandweerzorg en om gemotiveerd af te kunnen wijken van de wettelijke opkomsttijden, is onder meer een goed inzicht in de brandrisico's noodzakelijk. Dit houdt in dat er ook iedere vier jaar een brandrisicoprofiel voor de basisbrandweerzorg moet worden opgesteld. Door voortschrijdende technieken is het mogelijk geworden om naast het brandrisicoprofiel, voor het eerst ook een sociaal woningbrandrisicoprofiel uit te werken. Het sociaal woningbrandrisicoprofiel is een verdiepingsslag vanuit het brandrisicoprofiel welke inzicht geeft in de specifieke brandrisico's in woonwijken. Dit biedt als voordeel dat de basisbrandweerzorg meer gedifferentieerd kan worden en de compenserende maatregelen die voortkomen uit het bestuurlijk gemotiveerd afwijken, specifieker en gerichter kunnen worden ingezet

3.1 Definitie brandrisicoprofiel

Volgens de ***landelijke*** systematiek (NVBR, 2011) levert het brandrisicoprofiel inzicht in:

- de waarschijnlijkheid op het ontstaan van een brand in een object(soort), vermenigvuldigd met het aantal objecten, binnen eenzelfde gebied;
- het risico op slachtoffer/letsel als gevolg van de brand, het risico van uitbreiding naar belendende percelen en de verwachte (maatschappelijke) impact daarvan;
- het vitale belang;
- de weging van het gebied.

Aspecten van invloed op de waarschijnlijkheid van een brand zijn volgens de landelijke systematiek met name:

- daadwerkelijke incidentfrequentie;
- brand discrimineert (bijv. sociale achterstandswijken, buitenlandse kookculturen etc.);
- risicobewust gedrag, gebruik en bewoning verschilt (bijv. studentenhuizen etc.) Het gaat hierbij om factoren die kunnen worden gebruikt.

Aspecten van invloed op de *(waarschijnlijke) impact* van een brand zijn met name:

- Preventieve staat en bouwjaar van het object
- Zelfredzaamheid
- Operationele inzetbaarheid en bestrijdbaarheid
- Soort gebied waar het object ligt
- Verstoort een incident de fysieke infrastructuur in omgeving?
- Welke financieel-economische aspecten spelen mee?
- Is het een politiek-bestuurlijk gevoelig object of gebruik ervan?
- Wordt een vitaal belang getroffen?
- Zijn er voorgaande c.q. vergelijkbare incidenten geweest?

Het gaat hierbij om maatschappelijke relevantie, bijvoorbeeld de politieke gevoeligheid van een object of de cultuurhistorische waarde. Het vitale belang geeft aan of met de brand direct/indirect een vitaal belang wordt bedreigd of geschaad (op lokaal niveau).

3.2 Brandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid

Het brandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid biedt de basis voor nieuw te ontwikkelen beleid voor risicobeheersing. Het brandrisicoprofiel geeft tevens een aanzet tot prioritering van beleidskeuzes op het gebied van onder andere risicocommunicatie en Brandveilig Leven (inhoud, doelgroepen en gebieden en eventueel compenserende maatregelen / toolboxinstrumenten). Het brandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid biedt inzicht in de risico's van branden en incidenten in onze regio, waarop de basisbrandweerzorg van toepassing is. Hiermee onderscheidt het zich van het regionaal risicoprofiel dat zich primair richt op mogelijke rampen en crises in onze regio.

In Zuid-Holland Zuid is gekozen voor het realiseren van een "dynamisch" brandrisicoprofiel waarin op basis van een hoeveelheid beschikbare databestanden (open en gesloten bronnen) inzicht wordt verkregen in de risico's. Door een breed scala aan selectiemogelijkheden in het softwareprogramma dat het brandrisicoprofiel ondersteunt, kunnen risico's, op regionaal, gemeentelijk, wijk, buurt of zelfs adres/gebouwniveau, worden weergegeven. Het brandrisicoprofiel is dynamisch omdat de data waarop het is gebaseerd frequent (sommige data dagelijks) worden ververst en het brandrisicoprofiel zichzelf hiermee continue actualiseert.

3.3 Sociaal woningbrandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid

Binnen het dynamisch brandrisicoprofiel is een verdiepingsslag van brandrisico gemaakt in het woningareaal van het verzorgingsgebied van de brandweer Zuid-Holland Zuid. De uitkomsten hiervan zijn ondergebracht in het sociaal woningbrandrisicoprofiel. De variaties van bewoning zijn belangrijk als gegeven voor risicobeheersing en projecten zoals "(brand)veilig leven" Een vrijstaande nieuwbouwwoning bijvoorbeeld heeft een ander risicocijfer, dan een oude flat, drie hoog achter in een druk bevolkte buurt.

De resultaten van het brandrisicoprofiel en het sociaal woningbrandrisicoprofiel bieden een weergave van het brandrisico in het verzorgingsgebied van de brandweer Zuid-Holland Zuid en vormt mede de onderbouwing voor de inrichting van de brandweerzorg in Zuid-Holland Zuid. Op basis van het brandrisicoprofiel en sociaal woningbrandrisicoprofiel kunnen keuzes worden gemaakt in acceptatie van het restrisico of aanvullende/compenserende maatregelen

(toolbox). De compenserende maatregelen moeten vooral worden gezocht in maatregelen vanuit zelfredzaamheid en (brand)preventieve voorzieningen. De brandrisico's en incidentanalyse worden grafisch in beeld gebracht. Dit geldt ook voor de andere taken binnen de basisbrandweerzorg zoals waterongevallen, hulpverlening en incidenten met gevaarlijke stoffen.

4. Kwaliteitsniveau brandweerdekking

4.1 Uitgangspunten dekkingsplan

In de regio Zuid-Holland Zuid wordt uitgerukt op basis van operationele grenzen. De operationele grenzen zijn gebaseerd op basis van de uitruktijden uit RemBrand, waarbij alleen prio-1 meldingen zijn meegewogen. De landelijk gehanteerde uitruktijden voor een post met kazernering bedraagt 1,5 minuut en voor een vrijwillige post bedraagt 4,5 minuut. De verwerkingstijd van de GMC is vastgesteld op 1,5 minuut.

4.2 Uitgangspunten voor dekking 1e TS

Het brandveiligheidsniveau wordt bepaald door de opkomsttijden van de brandweer in combinatie met maatregelen op het gebied van risicobeheersing (compenserende maatregelen). In het vorige hoofdstuk is aangegeven welke tijdnormen worden toegepast in Zuid-Holland Zuid. De brandweerdekking van de 1e TS wordt inzichtelijk gemaakt door een plot van de opkomsttijden van de 1e TS'n in de regio.

4.3 Brandweerdekking 1e TS

De 1e tankautospuit is de tankautospuit die het eerst wordt gealarmeerd en die dus gewoonlijk ook als eerste ter plaatse is. Volgens de normen van de Wet veiligheidsregio's ziet de dekking door de 1e tankautospuit er in het verzorgingsgebied van de Brandweer Zuid- Holland Zuid uit zoals weergegeven in hoofdstuk 7. Met kleurcodering is weergegeven in hoeverre de wettelijke opkomsttijd door de 1e tankautospuit gemiddeld gehaald wordt. De bijdrage van bedrijfsbrandweren is hierin niet meegerekend aangezien deze niet "buiten de poorten" uitrukken, deze bedrijfsbrandweren hebben geen invloed op het dekkingspercentage van de regio.

4.4 Uitgangspunt voor plaatsing redvoertuigen

Bij incidenten met bijvoorbeeld slachtoffers op hoogte is het belangrijk dat het redvoertuig gelijktijdig met de 1e TS wordt gealarmeerd en ter plaatse kan zijn zodat de eerste TS zich samen met het redvoertuig kan concentreren op de redding van slachtoffers. Bij incidenten waarbij het redvoertuig als blusplatform moet worden ingezet is de opkomsttijd minder cruciaal en veelal gekoppeld aan de opkomsttijd van een 2e of 3e TS. In hoofdstuk 8 is weergegeven hoe lang het bij gelijktijdige alarmering duurt voordat het redvoertuig ter plaatse is na de eerste eenheid.

4.5 Brandweerdekking redvoertuigen

In het Besluit veiligheidsregio's (art.3.2.2) wordt het volgende gesteld over de opkomsttijd van een redvoertuig: "Het bestuur stelt vast voor welke objecten de inzet van een

ondersteuningseenheid voor redden en blussen op hoogte altijd noodzakelijk is. Het bestuur stelt bij deze objecten voor ondersteuningseenheden dezelfde opkomsttijden vast als voor de basisbrandweereenheden".
Door de koppeling met objecten gelden de tijdnormen voor opkomst van het redvoertuig voor al deze objecten in de regio. De huidige positionering van de redvoertuigen is echter gebaseerd op een lokale risico-afweging en dient ter dekking van de lokale risico's. Een volledige koppeling tussen de objectsoorten en de opkomst van een redvoertuig wordt, gezien de uitrukfrequentie niet relevant geacht. Daarom is voorgesteld om geen standaardobjecten aan te wijzen. Hoofdstuk 8 maakt inzichtelijk hoe de dekking van de redvoertuigen is geregeld.

4.6 Brandweerdekking hulpverleningsvoertuigen

In het Besluit veiligheidsregio's zijn alleen tijdnormen gesteld aan de opkomsttijd van de 1e TS en indien het bestuur de keuze daarvoor maakt, de opkomsttijden van de redvoertuigen. De opkomsttijden van de hulpverleningsvoertuigen zijn niet wettelijk genormeerd. De basis aan hulpverlening wordt geleverd vanuit alle TS'n (als onderdeel van de basisbrandweerzorg). Voor hulpverleningsinzetten die het niveau van de TS overstijgen worden HV-teams ingeschakeld. Momenteel wordt gewerkt met drie HV-teams. Deze teams hebben de beschikking over een HV1 en worden ingezet bij zware ongevallen en specialistische hulpverlening. Vooralsnog is er geen reden om het aantal HV-teams te herzien. Dit betekent dat de HV-teams niet op basis van 100% beschikbaarheid worden georganiseerd, maar die beschikbaarheid in de praktijk wel heel dicht naderen (98%). De bemensing van de teams blijft gehandhaafd op 6 personen. In de notitie 'Herziening regionale specialismen brandweer VR Zuid-Holland Zuid' (25-11-2011) is onderbouwd waarom een opkomsttijd van 25 minuten acceptabel is. In hoofdstuk 9 is de dekking van de HV-teams weergegeven.

4.7 Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS)

In het Besluit veiligheidsregio's zijn eisen gesteld aan het hebben van eenheden voor het bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen (artikel 4.1.1 en 4.1.3). Deze eenheden, welke zijn uitgerust met gaspakken, worden ingezet bij incidenten met gevaarlijke stoffen die niet bestreden kunnen worden door de basisbrandweereenheden. De veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid beschikt over een IBGS-eenheid en over een decontaminatie-eenheid. Deze twee eenheden samen vormen het IBGS-peloton. Een eenheid voor het bestrijden van gevaarlijke stoffen dient binnen dertig minuten na alarmering, met de uitvoering van de taken op de plaats van het incident te beginnen (Besluit veiligheidsregio's, artikel 4.2.2).

Het IBGS-eenheid is ondergebracht in het cluster GHG - GLZ evenals de decontaminatie-eenheid (MT Brandweer 25 maart 2013). Hierbij dient opgemerkt te worden dat niet in de hele regio binnen 30 minuten het IBGS-eenheid aanwezig is. De grootste chemische risico's bevinden zich in het Drechtstedengebied. Dit gebied wordt wel tijdig bereikt. Tevens is bewust gekozen om niet uit het risicogebied de IBGS-eenheid te leveren, aangezien het personeel daar nodig is voor de TS'n.

In het Besluit veiligheidsregio's zijn eisen gesteld aan het hebben van eenheden voor het verkennen van ongevallen met gevaarlijke stoffen (artikel 4.1.1 en 4.1.2). Deze eenheden, de zogenaamde verkenningseenheden, worden ingezet bij incidenten waarbij mogelijk gevaarlijke stoffen vrijkomen. De verkenningseenheden leveren data waarmee het effectgebied in kaart

gebracht wordt. De verkenningseenheden worden geleverd door de posten: Nieuw-Beijerland, ’s Gravendeel, Mijnsheerenland/Westmaas, Heerjansdam, Sliedrecht, Nieuw-Lekkerland, en Hoornaar/Noordeloos. Ten behoeve van de WVD-taak wordt een opkomsttijd van 30 minuten gehanteerd.
Een aantal van deze posten heeft ook het specialisme 25kV voor de HSL en Betuweroute. Dit zijn de WVD-posten Hoornaar/Noordeloos, Sliedrecht, Heerjansdam en Mijnsheerenland/Westmaas. Voor dit specialisme zijn opkomsttijden van 15 minuten vastgelegd in een convenant met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. In hoofdstuk 10 is de dekking van de IBGS-eenheden weergegeven.

4.8 Materieel

We onderscheiden materieel voor de basisbrandweerzorg en materieel voor de regionale specialismen.

De basisbrandweerzorg wordt geleverd door de 1e TS en het redvoertuig. In de regio Zuid-Holland Zuid beschikt elke post over een 1e TS. Redvoertuigen zijn gestationeerd in de na-volgende posten: Dordrecht post Leerpark, Zwijndrecht, Papendrecht, Gorinchem, Leerdam, Oud-Beijerland en een Combi-voertuig (TS en RV) in Dordrecht post Oranjepark.

Het materieel ten behoeve van de regionale specialismen is beschreven in de notitie ‘Herziening regionale specialismen brandweer VR Zuid-Holland Zuid’. Dit betreft specialistische taken en bijbehorend specialistisch materieel waarop binnen de hele regio een beroep kan worden gedaan.

5. Voorzieningen en maatregelen

5.1 Communicatie over brandveiligheid

Brandveiligheid is de som van vele factoren en activiteiten. Naast de opkomsttijd van de brandweer is het brandveilig gebruik van een object en het blijvend goed functioneren van brandveiligheidsvoorzieningen zeker zo belangrijk. Hierbij is het van belang dat de brandweer in contact komt met de gebruikers van de objecten. In de bedrijfsmatige sfeer is dit veelal geregeld via een vergunningsstelsel en het toezicht hierop. In de privésfeer is dit niet geregeld, terwijl hier over het algemeen de meeste brandslachtoffers zijn te betreuren.

Project RemBrand
Om bovenstaande redenen heeft het Veiligheidsberaad daarom in 2013 aan de Raad van Brandweercommandanten gevraagd om over deze materie te adviseren en criteria te benoemen die van invloed zijn op de brandveiligheid van Nederland. Hieruit is het project RemBrand geboren. Het project RemBrand is ingesteld naar aanleiding van de discussie over de opkomsttijden van de brandweer in 2011-2012. Opkomsttijden zijn belangrijk, maar leiden niet tot een brandveilige samenleving.
Het idee achter RemBrand was om meer balans te brengen in de benadering van brandveiligheid: het gaat niet alléén om de opkomsttijden en de voertuigbezetting, waar in het Besluit veiligheidsregio’s de nadruk op ligt. Daarom is gekozen voor een primair kwalitatieve denklijn over brandveiligheid als geheel, waar de brandweer met haar opkomsttijden een

fundamenteel onderdeel van uitmaakt. Een belangrijke drijfveer achter deze wijzigingen is het inzicht, dat brand een complex verschijnsel is, dat er geen standaardbrand bestaat en ook geen gesloten denkkader waarbinnen brand wordt voorkomen of kan worden beperkt.
Als generieke maatregel om bestuurlijk gemotiveerd af te kunnen wijken van de tijdnormen uit de wet is het van belang dat burgers beter geïnformeerd worden over de eigen verantwoordelijkheid die zij hebben met betrekking tot hun (brand)veiligheid ('voorkomen is beter dan genezen'). Tot voor kort werd middels campagnes het onderwerp "brandveilig leven" onder de burgers gebracht. Gebleken is dat de campagnes minder goed aanslaan en eigenlijk niet het gewenste resultaat opleveren.

In de komende periode van vier jaar zal vanuit de gegevens van het (woning)brandrisicoprofiel meer gerichte doelgroepen worden samengesteld en benaderd. Hierbij speelt het thema zelfredzaamheid een grote rol. Daarnaast zal middels netwerkachtige structuren (buurthuizen, verenigingen etc.) intensiever worden geïnformeerd, waarbij de brandweer als kennismakelaar zal acteren. Verder is het van belang resultaten of verwachtingen te kunnen meten. De veiligheidsmonitor is hiervoor een geschikt middel, waarbij doorontwikkeling van brandveilig leven naar veilig leven als integrale aanpak wordt beoogd.

5.2 Afwijkende voertuigbezetting

5.2.1 Ontwikkelingen inzet TS4 en TS6-variabel

Het Veiligheidsberaad heeft in zijn vergadering van 28 november 2014 het kader 'Uitruk op maat' vastgesteld. De doelstelling van het kader is om het optreden van de brandweer beter af te stemmen op de aard en omvang van een incident. Het kader geeft invulling aan de behoefte van veiligheidsregio's om zelf af te kunnen wegen of ze wel of niet, en onder welke omstandigheden, werken met een uitruk op maat. In relatie tot deze afweging heeft de brandweer Zuid-Holland Zuid in het kader van de "Vernieuwde Brandweerzorg" onderzoek gedaan naar de operationele inrichting in de vorm van pilots naar de TS met een 4 persoonsbezetting (TS4). Daarnaast is besloten het werken met een TS6 met variabele voertuigbezetting te onderzoeken.

Technisch gezien kan de TS4 zelfstandig het merendeel (ruim 93%) van niet-maatgevende incidenten op een veilige wijze afhandelen en aanvangen bij maatgevende incidenten. In vergelijking met TS6 wordt echter wel eerder beperking in optreden ervaren, wat vaker tot een defensieve aanpak zal leiden.

Het optreden van een samengestelde eenheid, met name de variant TS4 +2, wordt als achteruitgang beleefd ten opzichte van het optreden als TS6. Het optreden met een TS4 is alleen mogelijk binnen een fijnmazig netwerk van posten om te borgen dat aanvullende eenheden binnen afzienbare tijd ter plaatse zijn.

Het gaan werken met TS4 grijpt in op de hele organisatie van de post. Onder andere alarmering, vakbekwaamheid, logistiek en werving en selectie worden hierdoor beïnvloed. Binnen een post die ook als TS6 moet kunnen uitrukken wordt geen meerwaarde ervaren, maar vooral veel nadelige effecten. De TS4 pilots geven binnen die posten op meerdere vlakken aanleiding tot demotivatie van het personeel.

Draagvlak is een belangrijk element in de cultuur van brandweer Zuid-Holland Zuid. Echter tijdens de pilots is geconstateerd dat voor het overgaan naar TS4 weinig draagvlak is. De pilots hebben ook niet geresulteerd in méér draagvlak. Er is wel draagvlak binnen posten die te maken hebben met paraatheidsproblemen. Voor deze posten biedt de TS6-variabel uitkomst om operationeel te blijven voor de lokale gemeenschap.

Aanbevolen wordt om, indien er gekozen wordt voor afwijkende voertuigbezettingen, dit gefaseerd te doen. Om over te gaan tot een afwijkende bezetting dient er allereerst een noodzaak te zijn vanuit het oogpunt van personele bezetting. Deze noodzaak leidt tot urgentiebesef en draagvlak. Geadviseerd wordt om de volgende onderstaande fasering aan te houden.

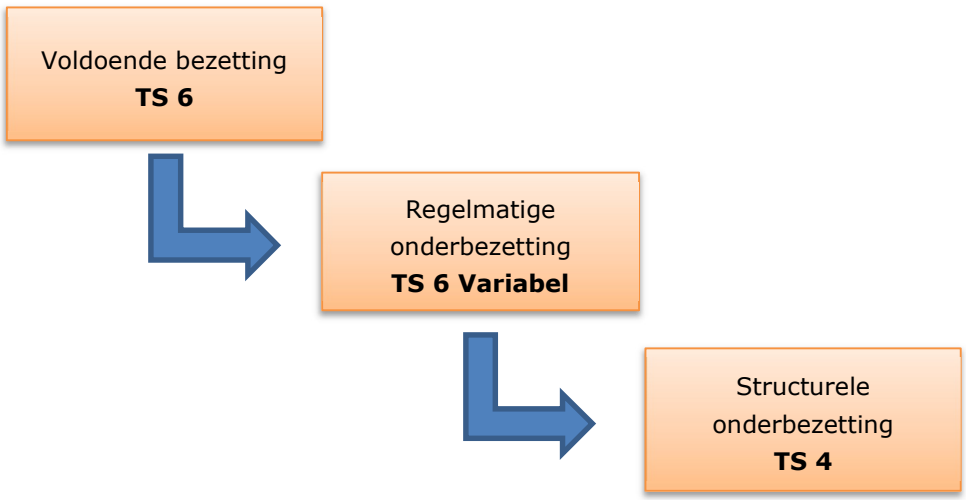

6. Postdifferentiatie

6.1 Uitgangspunten

Het verschil in postgrootte wordt bepaald door de kenmerken van het verzorgingsgebied van de brandweer Zuid-Holland Zuid. In de onderstaande risicogebiedentabel zijn deze kenmerken voor Zuid-Holland Zuid benoemd. Deze Zuid-Holland Zuid kenmerken zijn een afgeleide van de risicogebiedentabel uit het rapport RemBrand.

Daarnaast is getoetst of de gebiedskenmerken van het brandrisicoprofiel Zuid-Holland Zuid overeenkomen met de indeling zoals beschreven in RemBrand. De geconstateerde afwijkingen hierin zijn marginaal en hebben geen invloed op de postgrootte van posten in de regio Zuid-Holland Zuid.

6.2 Verklaring risicogebieden Zuid-Holland Zuid

risicogebied	Kenmerken verzorgingsgebied
A	**Onderstaand kenmerk is het overheersend karakter van het gebied** • **Oude binnensteden** (woningen, gebouwen voor zelfredzame personen zoals hotels, kantoren, winkels, publieksgebouwen, scholen en industriegebouwen) • **Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame** personen (gevangenissen, ziekenhuizen en verpleegtehuizen) • **Portiekwoningen en woongebouwen hoger dan 20 meter**
B	**Onderstaand kenmerk is wel aanwezig maar heeft geen overheersend karakter** • **Oude binnensteden** (woningen, gebouwen voor zelfredzame personen zoals hotels, kantoren, winkels, publieksgebouwen, scholen en industriegebouwen) • **Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen** (gevangenissen, ziekenhuizen en verpleegtehuizen) • **Portiekwoningen en woongebouwen hoger dan 20 meter**
C	• Woningen • Gebouwen voor zelfredzame personen (incl. industrie)

Zogenaamde hotspots binnen een verzorgingsgebied vergen speciale aandacht maar zijn geen aanleiding om het type risicogebied te wijzigen.

6.2.1 Posten

De voorzieningen in Zuid-Holland Zuid bestaan uit posten, het personeel en het materieel. Op dit moment staan er in Zuid-Holland Zuid 36 posten. Vanuit deze posten wordt de brandweerdekking vorm gegeven. De beoordeling van de opkomsttijden is gebaseerd op huidige spreiding van de posten (nieuwbouw tot en met

2011). Wijziging van het aantal posten heeft direct gevolgen voor de basisbrandweerzorg. Een afname in het aantal posten resulteert in een afname van de dekking en een toename van overschrijdingen.

De posten zijn op de volgende wijze verspreid over de regio:

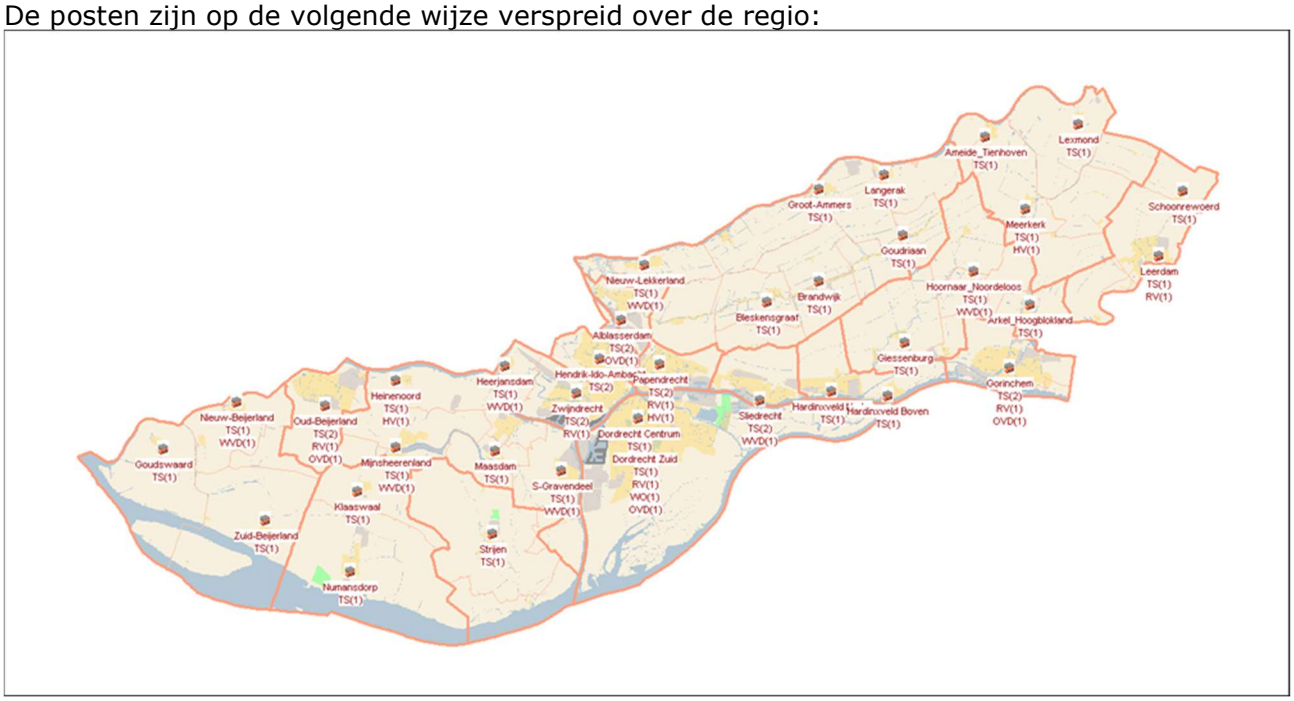

6.2.2 Personeel

De repressieve brandweerzorg wordt geleverd door circa 830 gemotiveerde brandweerlieden verdeeld over 36 posten die dag en nacht paraat staan voor de burgers van Zuid-Holland Zuid.

6.3 Basispost

Uitgangspunt voor de postgrootte van een basispost met alleen een TS als eenheid is 15 - 18 personen (300% bezetting). De postgrootte kan hiervan afwijken vanwege de aanwezigheid van één of meerdere specialistische voertuigen. Daarnaast kan van de maximale postgrootte afgeweken worden indien specifieke omstandigheden daar ten grondslag aan liggen zoals bijv. aanname nieuw personeel ter voorbereiding op uitstroom personeel. Dit betreft maatwerk en hierover vindt altijd aparte besluitvorming plaats, gebaseerd op een nadere onderbouwing.

Kenmerken basispost

- post is gelegen in een als **C** aangemerkt risicogebied
- 98% beschikbaarheid
- basis TS6, variabele voertuigbezetting TS6 is mogelijk (vergt expliciet besluit)
- uitsluitend een vrij instroomprofiel (eventueel aangevuld met dagdienstpersoneel)
- beschikbaarheidsmonitoring met een paraatheidssysteem
- maximale postomvang 18 personen (300% garantiefactor)
- bij een maatgevend incident altijd dubbel alarmeren i.v.m. kans op een TS 6 variabel.

Functie	Bevelvoerder	Chauffeur	Manschap
Garantiefactor [3]	300%	300 %	250%
Minimaal aantal	3	3	10
Maximaal aantal	5	8	12

De volgende posten aan te merken als een basispost
Heerjansdam, Nieuw-Lekkerland, Bleskensgraaf, Brandwijk, Goudriaan, Groot-Ammers, Langerak, Ameide, Lexmond, Meerkerk, Giessenburg, Hoornaar, Arkel, Neder Hardinxveld, Boven Hardinxveld, Schoonrewoerd, Maasdam-Puttershoek, Strijen, 's-Gravendeel, Goudswaard, Heinenoord, Numansdorp, Klaaswaal, Mijnsheerenland-Westmaas, Nieuw-Beijerland, Zuid-Beijerland.

6.4 Basis+ Post

De postgrootte van een basis+ post voor de bezetting van één TS is 18 personen. De garantiefactor voor de beschikbaarheid van deze TS is echter 100% met 6 personen. Voor het waarborgen van deze garantiefactor wordt een maatregelenarrangement opgesteld. Eén van de maatregelen is een hoger aantal personen gekoppeld aan één TS. Naast de garantiefactor kunnen andere factoren een rol spelen om de postgrootte van een basis+ post op een groter aantal personen te houden. Zo kan een piket regeling conform de Arbeidstijdenwet hiervoor een grondslag zijn of de belasting als gevolg van het aantal uitrukken. Daarnaast is de verwachting dat op een basis+ post één of meerdere specialistische voertuigen en/of een 2e TS geplaatst zijn.
Een 2e TS heeft een garantiefactor gelijk aan een basispost. Gebaseerd op ervaringen uit het verleden ligt het in lijn van de verwachting dat de postgrootte van een basis+ post minimaal 30 personen is. De maximale postgrootte is afhankelijk van de mix van maatregelen gecombineerd met de taken die de post gelijktijdig moet kunnen uitvoeren.

Kenmerken Basis+ post

- post is gelegen in een als **B** aangemerkt risicogebied
- 100% beschikbaarheid (1e TS)
- basis is gegarandeerd een TS 6 bezetting
- (deels) consignatieprofiel van toepassing
- beschikbaarheidsmonitoring met een paraatheidssysteem

Functie	Bevelvoerder	Chauffeur	Manschap
Garantiefactor [4]	300%	300 %	250%
Minimaal aantal	3	3	10
Maximaal aantal	5	8	12

De volgende posten aan te merken als een basis+ post:
Leerdam, Gorinchem, Sliedrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Alblasserdam, Zwijndrecht, Oud-Beijerland.

[3] Bron: Regelingen en afspraken vrijwilligers, versie 1.0, vastgesteld door MT 2 november 2015
[4] Bron: Regelingen en afspraken vrijwilligers, versie 1.0, vastgesteld door MT 2 november 2015

6.5 Kazernering /24 uurs post

Kenmerken post met kazernering

- post gelegen in een als **A** aangemerkt risicogebied
- 100% beschikbaarheid (1e TS)
- gegarandeerde (samengestelde) TS 6 op de post Dordrecht Leerpark
- gegarandeerde (samengestelde) TS 6 op de post Dordrecht Oranjepark
- personele samenstelling: brandweerpersoneel 24 uur bezetting zeven dagen per week

De volgende posten aan te merken als een post met 24 uurs kazernering:

- Dordrecht Leerpark
- Dordrecht Oranjepark

6.6 Operationele grens en post

De wijziging van operationele grenzen heeft geen gevolgen voor de gebiedskenmerken van de verzorgingsgebieden van de posten Dordrecht Oranjepark, Dordrecht Leerpark en Zwijndrecht. Van de overige posten veranderen in een viertal gevallen de gebiedskenmerken wel enigszins. In de oplegnotitie behorende bij het dekkingsplan zijn onder het kopje “Operationele effecten” de wijzigingen beschreven.

7. Overzicht dekking 1e TS

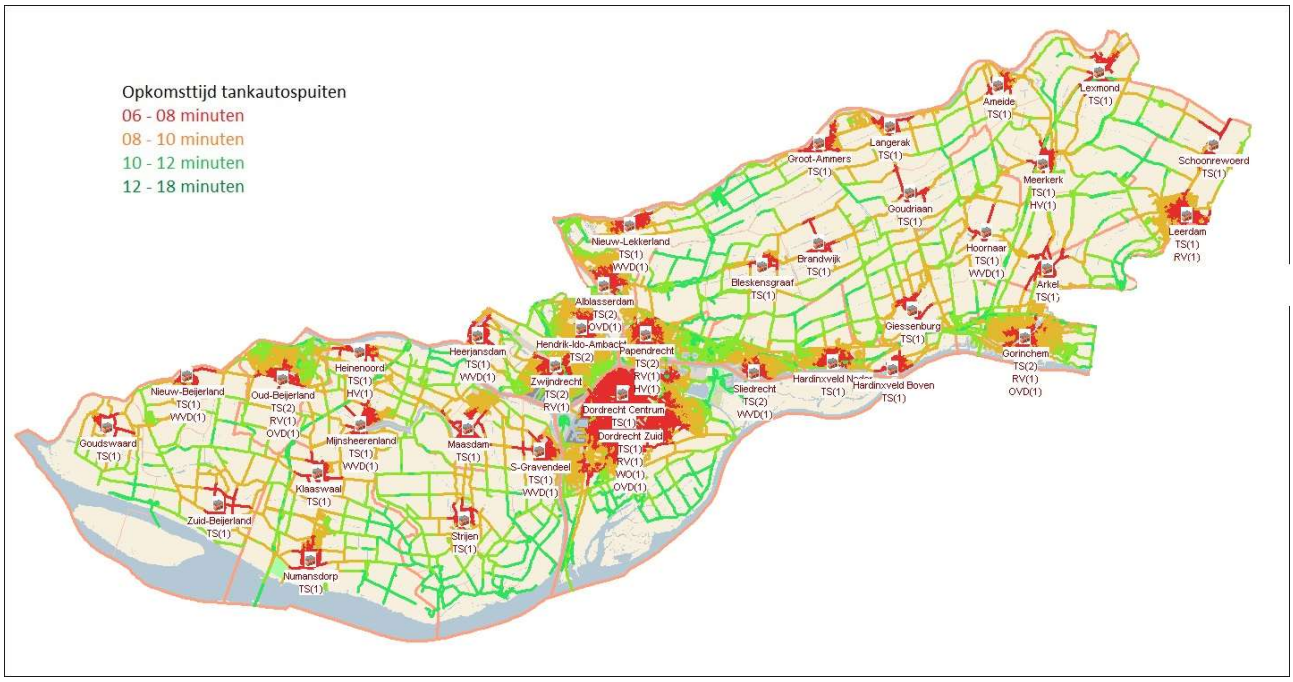

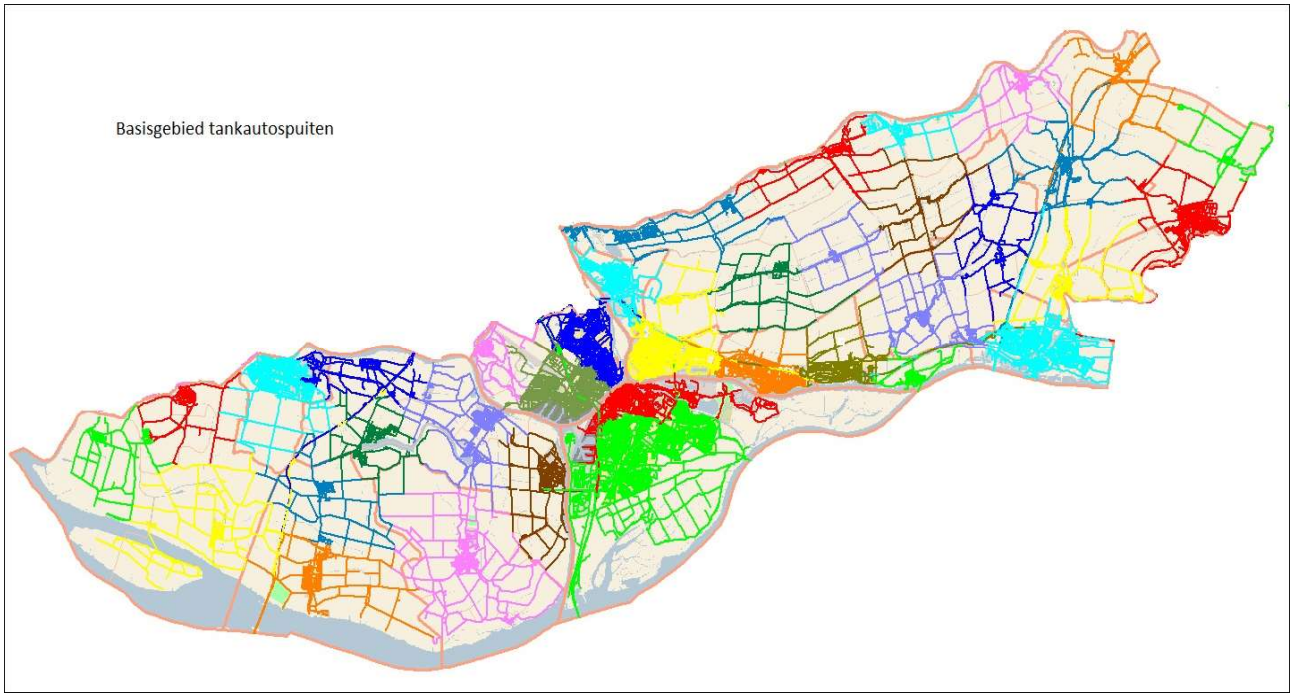

8. Overzicht dekking redvoertuigen

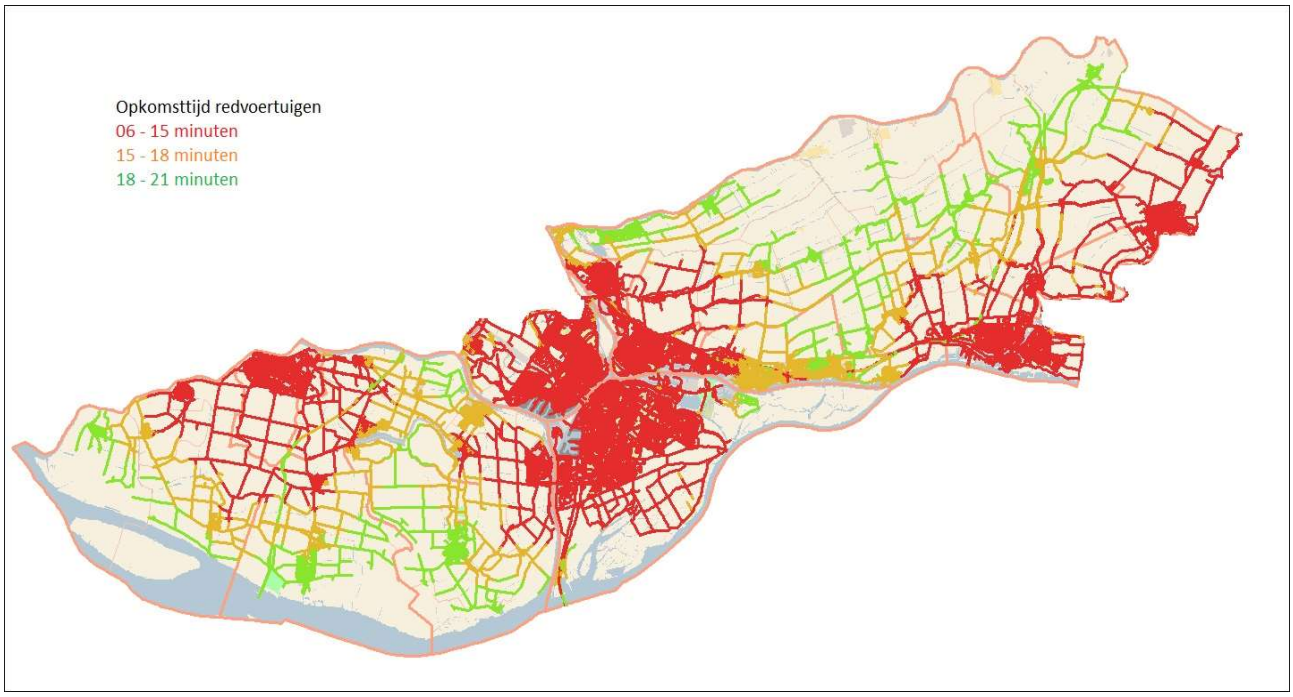

9. Overzicht dekking HV

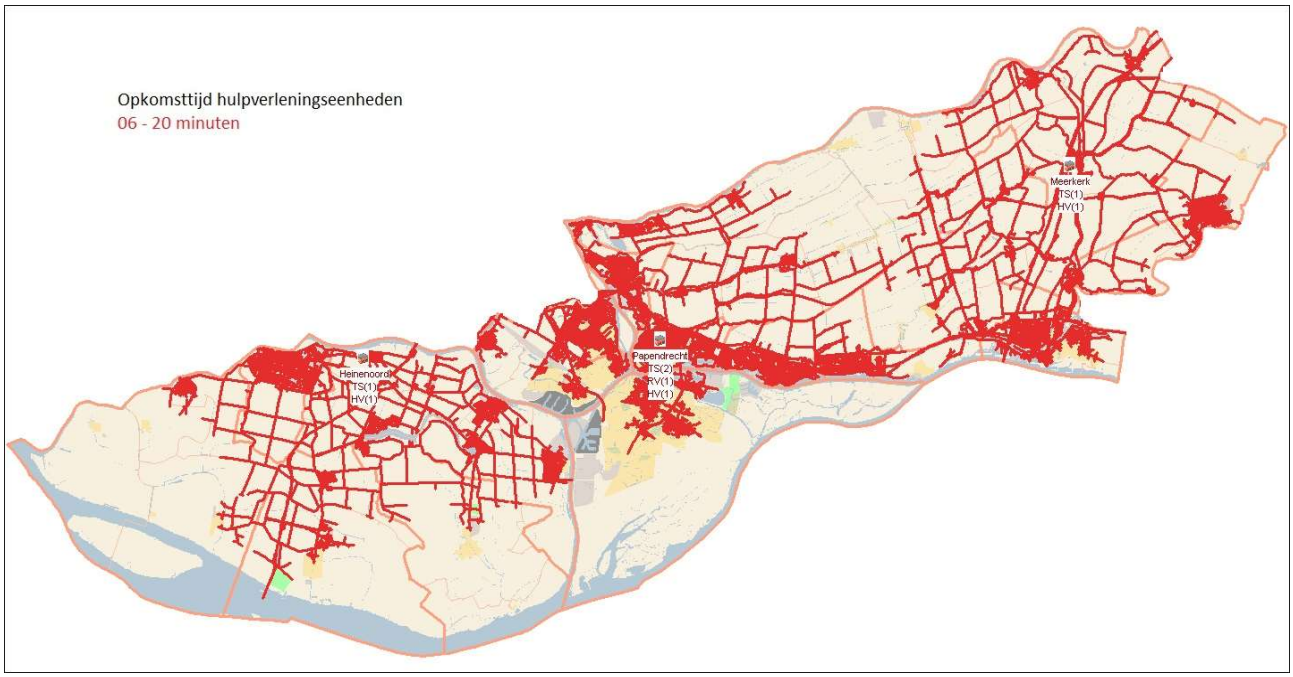

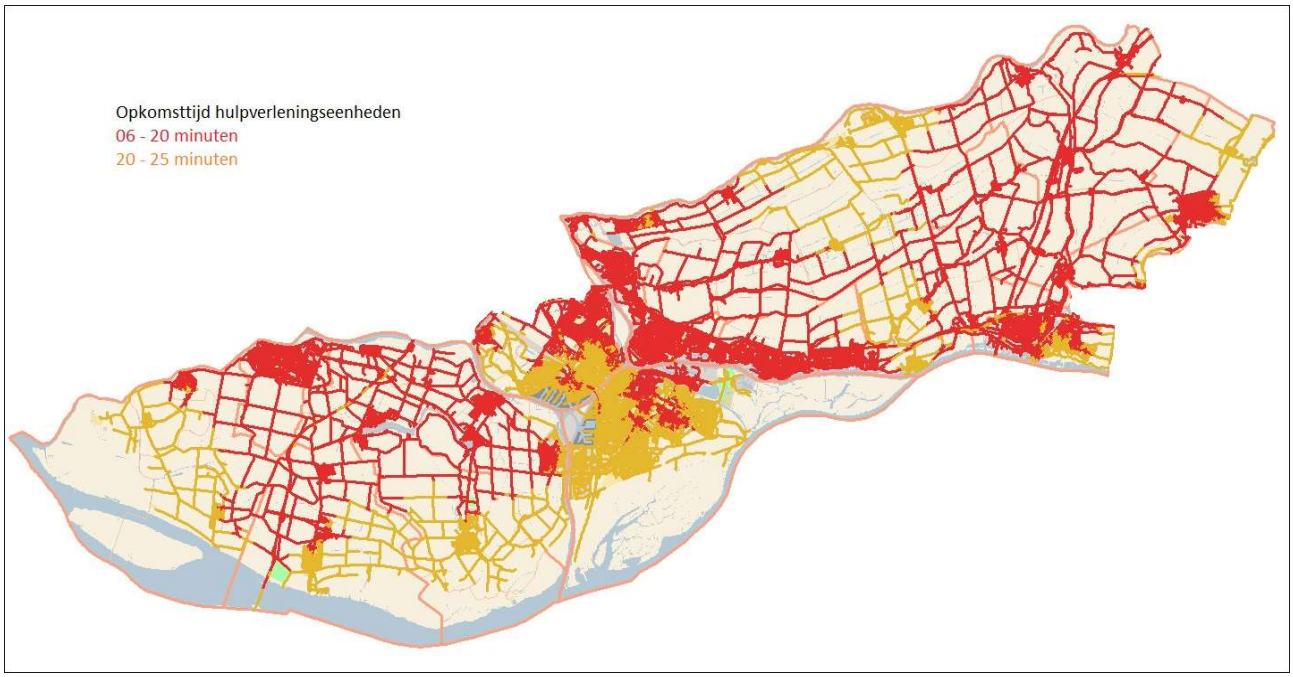

10. Overzicht dekking IBGS

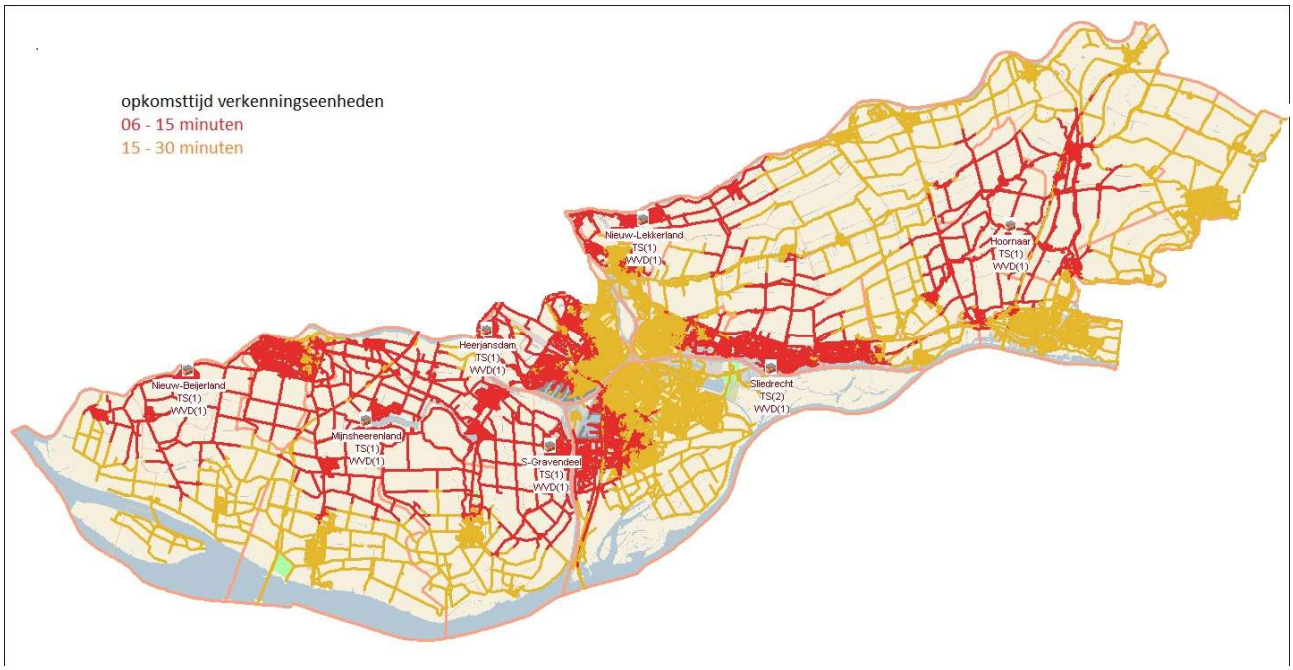

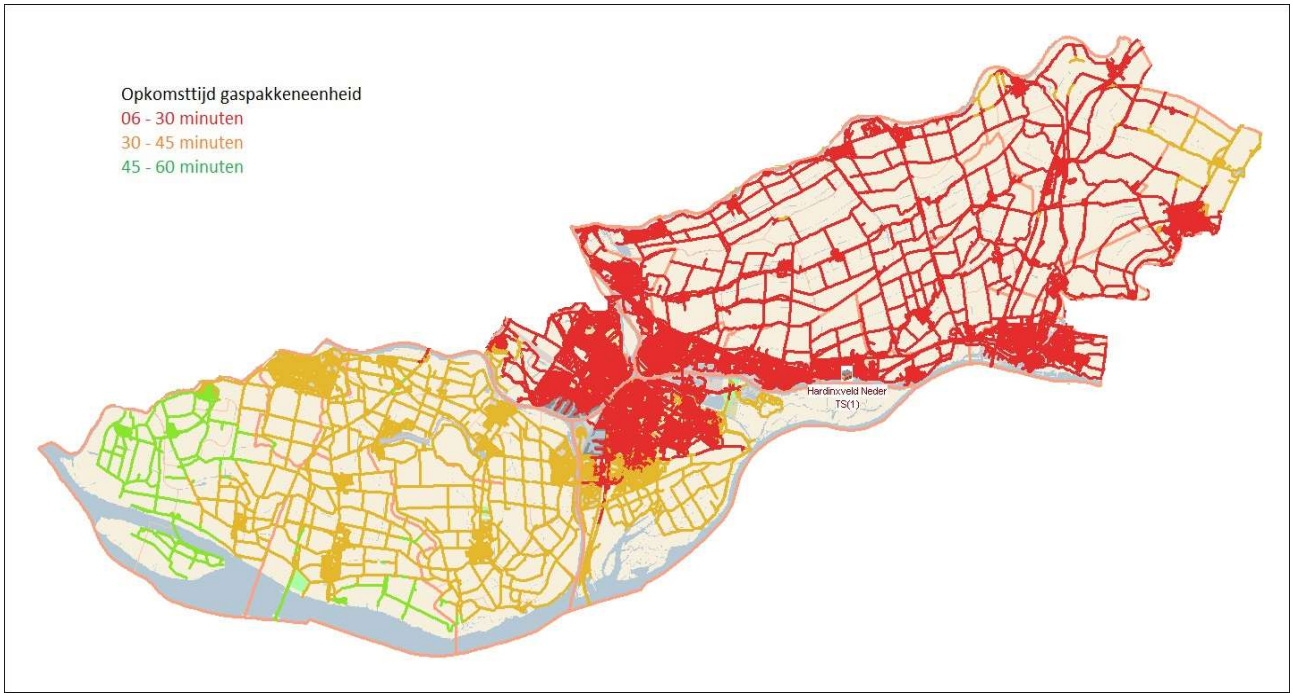

11. Risicoparagraaf

Openbare bluswatervoorzieningen
De zorg voor bereikbaarheid en (openbare) bluswatervoorziening ligt bij de gemeente. Volgens de Wet veiligheidsregio's zijn burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweerzorg (artikel 2). Impliciet betekent dit ook dat zij de zorg hebben voor de voorwaarden om een brand te kunnen bestrijden. Hierbij hoort ook de zorg voor bereikbaarheid en bluswatervoorziening**.** Voor de eisen t.a.v. bluswatervoorziening en bereikbaarheid is het Bouwbesluit 2012 het uitgangspunt.

Met name door interne en externe ontwikkelingen met betrekking tot bluswatervoorzieningen en watertransportsystemen veranderen de omstandigheden waaronder de bezetting van een basiseenheid (TS) zijn werkzaamheden moet verrichten. Door gewijzigd beleid van de drinkwaterleidingbedrijven worden leidingdiameters kleiner en is de sterke wens aanwezig om brandkranen te laten vervallen. Hierdoor ontstaan gebieden met een te kleine capaciteit in bluswater of gebieden waar de brandkranen op grote onderlinge afstand aanwezig zijn.

Beschikbaarheid vrijwillig brandweerpersoneel
Het overgrote merendeel van de brandweermensen in de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid zijn als vrijwillig brandweerman / -vrouw aangesteld. Daarmee wordt tevens duidelijk dat hier ook het grootste risico van een kans op onderbezetting van blusvoertuigen ligt door personeelsverloop, opkomstproblematiek, werken buiten het verzorgingsgebied etc., met als gevolg een negatief effect op het dekkingsplan. Het is van groot belang om de aantrekkelijkheid en belangrijkheid van de functie vrijwillig brandweerman / -vrouw in de vorm van o.a. werving en informatie te blijven promoten bij de burgers in onze brandweerregio.

Incidentbestrijding op het water
Kijkend naar de Wet veiligheidsregio's (artikel 3 Wvr en artikel 10 Wvr) en de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid kan gesteld worden dat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de brandbestrijding op de rivieren. De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel hieronder onder andere te verstaan de regionale blusboot.[5] Daarnaast kan het algemeen bestuur samen met de gemeentebesturen van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid kwaliteitseisen stellen aan de incidentbestrijding op het water.

Voor wat betreft het buitenwater (de grote rivieren) grenst de brandweer Zuid-Holland Zuid aan vijf buurregio's, te weten Rotterdam-Rijnmond, Midden- en West Brabant, Hollands-Midden, Gelderland-Zuid en Utrecht. In de meeste gevallen bevindt het water in de VR Zuid-Holland Zuid zich op de grens van twee of drie veiligheidsregio's. Binnen de kaders van het convenant voor de interregionale samenwerking tussen de veiligheidsregio's in de provincie Zuid-Holland heeft een interregionale projectgroep hiertoe coördinatie afspraken gemaakt welke verwerkt zijn in een onderliggend incidentbestrijdingsplan. Deze afspraken zijn vastgelegd in het "Afsprakenkader Interregionale Incidentbestrijding op het water" en is vastgesteld door het dagelijks bestuur van de VR Zuid-Holland Zuid. Dit geldt echter *alleen*

[5] Notitie vernieuwing regionale blusboot Zuid-Holland Zuid (AB 29 juni 2011)

voor de operationele onderdelen van de hoofdstructuur zoals GMC, COPI, ROT en secties. Voor wat betreft de daadwerkelijke incidentbestrijding blijken er in de praktijk *geen* duidelijke afspraken te zijn tussen de verschillende veiligheidsregio's over de bestrijding van mogelijke waterincidenten gebaseerd op het handboek incidentbestrijding op het water (IFV).

Ook is van elkaar niet bekend welke waterincidenten tot het takenpakket van de brandweer behoren en welke operationele middelen beschikbaar zijn om interregionaal waterincidenten te bestrijden.

Bijlage 1 Toolboxinstrumenten

De inspanningen die verricht worden om incidenten te voorkomen ontwikkelen zich van generieke, aanbodgerichte producten en voorlichting naar producten en risicocommunicatie die gebaseerd is op het vergroten van zelfredzaamheid van burgers, instellingen en bedrijven in de totale veiligheidsketen (voorkomen, voorbereiden, handelen en nazorg van incidenten).
De methodiek die daarvoor gebruikt wordt, gaat uit van gedragsbeïnvloeding van de risicogroepen door nauw bij deze groep betrokken beïnvloeders.

Op basis van de regionale risico's, het dynamisch brandrisicoprofiel, het sociaal woningbrandrisicoprofiel waaruit de overschrijding van de opkomsttijd blijkt en landelijke data, wordt een risicogroep-analyse gemaakt. Voor deze specifieke risicogroepen (mensen en/of objecten) worden netwerken van (gedrags)beïnvloeders geïdentificeerd.

Met en door deze netwerken (niet alleen uit het veiligheidsdomein) worden interventies ontwikkeld waarmee het risicobewustzijn wordt vergroot en zo mogelijk veilig en zelfredzaam gedrag toeneemt. Hierbij is de veiligheidsregio / brandweer de bron van kennis, weet deze kennis om te zetten in adviezen in de netwerken en ondersteunt de ontwikkeling van interventies.

Het wil overigens niet zeggen dat de ontwikkeling van generieke, aanbodgerichte producten en voorlichting naar producten en risicocommunicatie die gebaseerd is op het vergroten van zelfredzaamheid van burgers, instellingen en bedrijven in de totale veiligheidsketen een vervanging zijn voor de tot nu toe gebruikte generieke producten en voorlichting. Ook het geven van voorlichting en aanbodgerichte producten in het kader van het thema "brandveilig leven" en brandveiligheid in het algemeen zijn belangrijk en blijven onderdeel uitmaken van de toolboxinstrumenten.

Bijlage 2 Overzicht specialismen

Binnen de brandweer Zuid-Holland Zuid worden naast de specialismen waar wettelijke vereisten aan zijn verbonden en meegenomen zijn in de hoofdtekst van dit dekkingsplan ook de volgende specialismen uitgevoerd. De nadere uitwerking van de specialismen (spreiding van specialismen) is een managementvraagstuk.

Waterongevallenbestrijding
Waterongevallenbestrijding is te definiëren als alle werkzaamheden die de brandweer verricht om te water geraakte personen en/of dieren te redden. In de huidige situatie is iedere brandweereenheid in staat om een zogenaamde grijpredding vanaf de waterkant uit te voeren, wanneer de situatie dat toelaat. Wanneer een slachtoffer niet vanaf de waterkant kan worden gered wordt een oppervlaktereddingsteam of een duikteam ingezet. De basisbrandweer-eenheid biedt daarbij ondersteuning.

Incidentbestrijding vaarwegen
De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel hieronder onder andere te verstaan de regionale blusboot. Daarnaast kan het algemeen bestuur samen met de gemeentebesturen van de veiligheidsregio ZHZ kwaliteitseisen stellen aan de incidentbestrijding op het water.

Specialistische blussing
Specialistische blussing en met name schuimblussing wordt in toenemende mate gebruikt bij grootschalige brandbestrijding. Vaak is er sprake van vloeistofbranden of stoffen die met water moeilijk te blussen zijn. Een schuimblussing vergt echter een specifieke aanpak en inzet. Allereerst moet er voldoende blusstof voorradig zijn, daarnaast moet het samengestelde systeem met watertransport en gezamenlijk optreden adequaat voorbereid zijn, zodat de inzet ook effectief verloopt. Ook in de industriële brandbestrijding zijn schuimblussing of andere bijzondere blustechnieken vaker voorkomende inzetten.

Grootschalig watertransport
Het grootschalig watertransportsysteem wordt gebruikt om grote hoeveelheden bluswater over grote afstanden te transporteren. Het systeem wordt ingezet bij branden waar onvoldoende bluswater voorhanden is. Voor de grootschalige watervoorziening heeft de VRZHZ de beschikking over vier Dompelpomphaakarmbakken (DPH) en over één Slangenhaakarmbak met dompelpompaanhanger (SLH + DPA).

Logistiek en Ondersteuning
Het ondersteuningspeloton verzorgt tijdens een incident logistieke ondersteuning. De eenheid beschikt voor de uitvoering van de taken over verschillende voertuigen en haakarmbakken. Het ondersteuningspeloton, of onderdelen daarvan, worden ook regelmatig bij minder grote incidenten ingezet om de continuïteit van de inzet te bevorderen.

Informatievoorziening
Het peloton informatievoorziening is een ondersteunende eenheid gericht op de ondersteuning van de operationele informatievoorziening en het verkrijgen van informatie. Hiertoe hebben zij

de beschikking over een verbindings-commandovoertuig (VC2) en een commandohaakarmbak (COH).

Spoorweg
Om op te kunnen treden bij incidenten op de HSL- en de Betuweroute zijn afspraken gemaakt met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Deze afspraken zijn vastgelegd in (tijdelijke) contracten. Op basis van deze contracten zijn binnen de regio taken toebedeeld aan verschillende korpsen. Het betreft taken ten behoeve van de inzet van de 25 kV spanningstester (HSL) en taken ten behoeve van de inzet van een spoorslootoverbrugging (Betuweroute).

Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025

Versie: 0.5
Datum: 16 april 2021

Inhoud

1 Inleiding 3
1.1 Wettelijke en beleidsmatige kaders 3
1.2 Afbakening 5

2 Missie, visie en beleidsdoelstellingen 7
2.1 Missie 7
2.2 Visie 7
2.3 Beleidsdoelstellingen 7
2.3.1 Vakbekwaam worden 8
2.3.2 Vakbekwaam blijven 8
2.3.3 Ondersteuning 8
2.3.4 Inkoop vakbekwaamheidsactiviteiten en -middelen 9
2.3.5 Inhoudelijk beleid 9
2.3.6 Kwaliteit 9

3 Uitvoering 11

4 Risico's 13

Bijlagen 14

A: Doelgroep Vakbekwaamheid 14

B: Kernwaarden Vakbekwaamheid 18

1 Inleiding

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is opgenomen dat het voorbereiden op en adequaat optreden bij rampen en crises, een verplichting van elk college van burgemeester en wethouders is. Een essentieel onderdeel van deze taak is het vakbekwaam worden en blijven van alle functionarissen in de crisisorganisatie.
Dit Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025 geeft inzicht op welke wijze de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) hier de komende vier jaar vorm aan geeft.

Het Beleidsplan Vakbekwaamheid maakt, als bijlage D, onderdeel uit van het Beleidsplan VRZHZ 2022-2025. Het geeft aan wat de missie, visie en beleidsdoelstellingen zijn op het gebied van vakbekwaamheid, voor welke onderdelen van de crisisorganisatie dit geldt en op welke wijze hier invulling aan wordt gegeven.

1.1 Wettelijke en beleidsmatige kaders

Wvr en Besluit veiligheidsregio's (Bvr)
Het bestuur van de veiligheidsregio moet minimaal eens in de vier jaar een beleidsplan vaststellen (Wvr, artikel 14). Dit beleidsplan is mede gebaseerd op een eveneens door het bestuur vastgesteld risicoprofiel (Wvr, artikel 15). Dit beleidsplan bevat in ieder geval een oefenbeleidsplan. Dit is nodig, omdat in het kader van een goede voorbereiding op een doelmatige multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing het (gezamenlijk) oefenen van groot belang is. (Wvr, artikel 14).

De huidige Wvr dateert van 2010. In 2020 is deze wet door een commissie geëvalueerd. De invulling van de aanbevelingen van deze commissie wordt naar verwachting duidelijk in de beleidsplanperiode 2022-2025. In de aankomende jaren vindt dus een mogelijke verschuiving plaats. Vakbekwaamheid sluit bij de vormgeving en uitwerking van haar beleid en activiteiten hierop aan.

In het Bvr is opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio ervoor zorgdraagt dat de alle onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing jaarlijks gezamenlijk een oefening houden met een fictieve ramp of crisis (Bvr, artikel 2.5.1). Eveneens draagt het bestuur er zorg voor dat de zogenaamde VR-plichtige BRZO-bedrijven ten minste éénmaal per drie jaar gezamenlijk met de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing een oefening houden, waarbij het rampbestrijdingsplan op juistheid, volledigheid en bruikbaarheid wordt getoetst (Bvr, artikel 6.1.7).

Beleidsplan VRZHZ 2022-2025
Het Beleidsplan VRZHZ 2022-2025 geeft de strategische beleidsdoelstellingen van de veiligheidsregio voor de komende vier jaar weer. Dit vanuit haar missie: Met betrokkenheid en daadkracht werken wij samen aan veiligheid voor de mensen in Zuid-Holland Zuid. Dit doen we door te adviseren over risicobeheersing en het adequaat handelen bij incidenten, rampen en crises.

Voor deze beleidsperiode wordt vanuit het beleidsplan de focus gelegd op:

1. Passend acteren op ons risicobeeld
2. Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing
3. Het leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers
4. Informatie gestuurd werken
5. Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid
6. Wendbaar en duurzaam organiseren

Alle focuspunten raken het gebied van vakbekwaamheid en dienen dan ook als input voor de visie en beleidsdoelstellingen (zie hoofdstuk 2). Vakbekwaamheid geeft de volgende invulling aan deze focuspunten:

1. Passend acteren op ons risicobeeld

Vanuit het passend acteren op ons risicobeeld wordt aansluitend op de evaluatie Wvr ook gekeken naar nieuwe, flexibele vormen van de crisisstructuur. Daarin zal vakbekwaamheid een grote rol gaan spelen om deze te testen, te beoefenen of te implementeren.

2. Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing

In aansluiting op het risicoprofiel en mono- en multidisciplinaire planvorming voor crisisbeheersing en rampenbestrijding én in verbinding met onze interne en externe (keten)partners draagt vakbekwaamheid bij aan het onderhouden van een parate en geoefende crisisorganisatie. Hierbinnen is aandacht voor zowel de mono- als multidisciplinaire taken van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), Bevolkingszorg, Leiding & Coördinatie, Crisiscommunicatie, Informatiemanagement, Ondersteuning en de Brandweer. Vakbekwaamheid zal hiervoor investeren in de uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van veiligheid binnen het bestaande netwerk. Zo nodig wordt gebruikgemaakt van samenwerkingsverbanden die breder zijn dan het bestaande netwerk of wordt er vanuit VRZHZ regie genomen om deze verbinding en samenwerking tot stand te brengen.

3. Het leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers

In de beleidsperiode 2022-2025 gaan landelijke ontwikkelingen specifiek voor incidentbestrijding van de brandweer een zeer prominente rol spelen. Diverse ontwikkelingen die elkaar onderling beïnvloeden en waarbij het van belang is daarop integraal een goede visie te vormen. In het bijzonder noemen we de deeltijdrichtlijn. Uitwerking en implementatie van de deeltijdrichtlijn hebben, binnen de landelijke afspraken, deze effect op het kazerneren, consigneren en piketteren van vrijwilligers. Daarnaast ligt er vanuit de evaluatie Wvr een grote opgave ten aanzien van de kaderstelling en verdere normering voor brandweerzorg.

4. Informatie gestuurd werken.

Vakbekwaamheid sluit aan bij het doel door te ontwikkelen naar een informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie in Zuid-Holland Zuid dat permanent beschikbaar en actueel is. Bij het eigen maken van deze vernieuwingen zal Vakbekwaamheid een grote rol gaan innemen.

5. Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid. We zijn pas tevreden als we onze werkwijze steeds verder professionaliseren, de toegevoegde waarde van de Veiligheidsregio bij onze partners, bedrijven en bewoners voelbaar is en informatiekanalen aansluiten bij de behoeften in de maatschappij. Vakbekwaamheid zal eraan bijdragen deze werkwijze, functiegericht, eigen te maken.

6. *Wendbaar en duurzaam organiseren.*
Vakbekwaamheid zal in aansluiting op de organisatieontwikkelingen rondom vergroening, duurzaamheid, milieubewust werken zoveel als mogelijk bijdragen door haar werkzaamheden en activiteiten bewust en efficiënt te organiseren en toe te werken naar een situatie van papierloos opleiden, trainen en oefenen, digitaal werken.

Regionaal Crisisplan VRZHZ
Het Regionaal Crisisplan (RCP) beschrijft de organisatie, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij de rampbestrijding en crisisbeheersing. Relevant hieruit zijn de afspraken over de samenwerking tussen hulpdiensten, organisaties, publieke en private partners bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het bestuur van de VRZHZ heeft daarvoor diverse convenanten met partners afgesloten.

Rampbestrijding- en Incidentbestrijdingsplannen VRZHZ
Rampbestrijdingsplannen (RBP's) en Incidentbestrijdingsplannen (IBP's) zijn een verbijzondering van het RCP en richten zich specifiek op de bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) bepaalde inrichtingen en ramptypen. In Zuid-Holland Zuid bestaan acht rampbestrijdingsplannen voor VR-plichtige BRZO-bedrijven. Deze moeten op basis van de Wvr periodiek worden beoefend. Naast RBP's kent de VRZHZ ook IBP's. Deze plannen zijn een verfijningen van het RCP en richten zich specifiek op een risico uit het eigen en het landelijk risicoprofiel, zoals bijvoorbeeld terrorisme. Ook wordt gekeken naar (nieuwe) typen van incidenten en hoe we ons daar goed op kunnen voorbereiden.

1.2 Afbakening

Doel Beleidsplan Vakbekwaamheid 2022-2025
Het Beleidsplan Vakbekwaamheid geeft op hoofdlijnen het beleid voor de komende vier jaar weer. Het zet daarmee de 'stip op de horizon' en vormt de basis voor jaarplannen en individuele vakbekwaamheidsactiviteiten van de kerndiensten.

Doelgroep Beleidsplan Vakbekwaamheid 2022-2025
Vakbekwaamheid richt zich met haar werkzaamheden primair op de doelgroepen Brandweer, GHOR, Bevolkingszorg en Multi. Aanvullend wordt er intensief samengewerkt met de Politie en de Meldkamer Rotterdam (MKR).
De inhoud van dit document, waaronder de missie, visie en beleidsdoelstellingen, heeft enkel betrekking op bovengenoemde doelgroepen. Welke grofweg kunnen worden verdeeld in drie hoofdcategorieën, namelijk:

1. Individuele functionarissen
2. Teams
3. Ketenpartners

Voor een volledige uiteenzetting van de doelgroep, verwijzen wij naar bijlage A van dit plan.

Kerndiensten en werkzaamhedenkader
Kortweg zijn de werkzaamheden van de kerndiensten binnen de VRZHZ als volgt te omschrijven:

Brandweer: Bureau vakbekwaamheid Brandweer maakt onderdeel uit van de afdeling Voorbereiding op Brandweer Organisatie (VBO) Zuid-Holland Zuid. Vanuit dit bureau wordt het monodisciplinair vakbekwaam worden en blijven van brandweerfunctionarissen gecoördineerd en georganiseerd.

Bevolkingszorg: De werkgroep Vakbekwaamheid Bevolkingszorg is samengesteld uit medewerkers van de afdeling Voorbereiding op Rampen en Crisis (VRC) van de VRZHZ en Adviseurs Risicobeheersing en Bevolkingszorg (ARB) van de gemeenten. De werkgroep richt zich op het vakbekwaam maken en houden van leden uit de regionale crisisorganisatie voor Bevolkingszorg. Daarnaast vertegenwoordigd de werkgroep Vakbekwaamheid de kolom Bevolkingszorg binnen de Werkgroep Multidisciplinaire Vakbekwaamheid (WMV) van de VRZHZ.

GHOR: Op 5 november 2015 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) VRZHZ de minimale wettelijke taken van de GHOR ZHZ vastgesteld, inclusief formatie en begroting. De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) heeft, op basis van dit besluit, de opdracht gegeven een nadere uitwerking op te stellen. Het productenboek, eveneens vastgesteld door het DB VRZHZ op 28 januari van 2016, is één van de resultaten. Hierin wordt de wijze beschreven waarop deze taken worden uitgevoerd. Om haar minimale vakbekwaamheidstaken uit te kunnen voeren en prestatieafspraken na te kunnen komen (voor behoud van certificering van het kwaliteitszorgsysteem (Wvr, artikel 23)) is een minimale capaciteit van 2,0 fte vereist. De taken die GHOR hierin uitvoert, staan in het teken van vakbekwaam worden en blijven van de leden van de GGDGHOR-crisisorganisatie. Ook initieert en coördineert de GGDGHOR-crisisorganisatie overstijgende vakbekwaamheidsactiviteiten binnen de geneeskundige keten, ter voorbereiding op opgeschaalde situaties.

Multi: De multidisciplinaire vakbekwaamheidstaken zijn gericht op de functionarissen in de volgende processen:
Leiding & Coördinatie, Informatiemanagement, Crisiscommunicatie en Ondersteuning. Leiding & Coördinatie was tot nu toe nog versnipperd over de veiligheidsregio. In deze beleidsperiode wordt deze kolom stevig verankerd binnen VRC met de crisismanagers Leiders CoPI, Regionaal Operationeel Leidinggevende (ROL) en Burgemeesters als doelgroep. De uitvoering van de werving en selectie en het vakbekwaam worden en blijven vindt plaats in afstemming met het netwerk Operationele Voorbereiding, dan wel het hoofd van de afdeling VRC. De adviseurs van het netwerk vakbekwaamheid vertegenwoordigen deze processen binnen de WMV van de VRZHZ.

Financiën
De financiële uitwerking vormt geen onderdeel van het document. Hieraan wordt aan de hand van de jaarlijkse ontwerpbegroting in de jaarplannen verder uitwerking gegeven.

2 Missie, visie en beleidsdoelstellingen

In dit hoofdstuk worden opeenvolgende de missie, visie en beleidsdoelstellingen van Vakbekwaamheid weergegeven.

2.1 Missie

De missie van Vakbekwaamheid luidt als volgt:

Vakbekwaamheid investeert in vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven ten behoeve van een professionele en daadkrachtige crisisorganisatie van de VRZHZ. Dit afgestemd op en in samenwerking met partners, ter voorbereiding op de operationele inzetbaarheid van de crisisorganisatie als geheel, als ook de teams en het individu hierbinnen.

2.2 Visie

De visie van Vakbekwaamheid luidt als volgt:

Vakbekwaamheid geeft haar missie vorm door mens-, vraag- en/of competentiegericht het leerproces te faciliteren. Dit door als lerende organisatie (d.m.v. de PDCA-methode) de doelgroep voortdurend vernieuwende en kwalitatief hoogstaande ontwikkelmethoden aan te bieden. Dit alles vanuit hun acht kernwaarden van vakbekwaamheid[1], te weten:

- ***a)*** *Footprint*
- ***b)*** *We komen naar je toe*
- ***c)*** *De functionaris centraal*
- ***d)*** *Commercieel denken*
- ***e)*** *One-stop-shop*
- ***f)*** *Spin in het web*
- ***g)*** *Plezier en afwisseling*
- ***h)*** *Vakbekwaamheid van vakbekwaamheid*

2.3 Beleidsdoelstellingen

Op basis van de missie en visie, en aansluitend op het Beleidsplan VRZHZ 2022-2025, zijn de volgende beleidsdoelstellingen voor vakbekwaamheid geformuleerd. Het totaal aan beleidsdoelstellingen is verdeeld over een zestal thema's; Vakbekwaam worden, Vakbekwaam blijven, Ondersteuning, Inkoop vakbekwaamheidsactiviteiten en -middelen, Inhoudelijk beleid en Vaststellen kwaliteit:

---

[1] De acht kernwaarden vormen de basis van waaruit Vakbekwaamheid haar werkzaamheden verricht. Dit sluit aan op de kernwaarden Samenwerkingsgericht, Deskundig, Daadkrachtig en Betrokken die de VRZHZ als geheel hanteert. Voor een nadere omschrijving per kernwaarde van vakbekwaamheid, wordt u verwezen naar bijlage B.

2.3.1 Vakbekwaam worden

a. Structurele betrokkenheid bij de werving en selectie van potentiële piketfunctionarissen, om mede de mogelijkheden van de kandidaat te inventariseren en de leerbehoefte in relatie tot de specifieke operationele functie in beeld te brengen. Hierover zijn afspraken gemaakt met het netwerk Operationele Voorbereiding (OV) van VRC, als verantwoordelijke voor deze procedure.
b. Nieuwe functionarissen worden voorzien van een gedegen opleiding voordat zij instromen in de crisisorganisatie. Waar mogelijk is de opleiding landelijk erkend en wordt afgesloten met een examen. In dit traject is naast aandacht voor functiegerichte aspecten ook aandacht voor de specifieke werkwijze in Zuid-Holland Zuid.
c. Voor elke functie streven we naar een extra bezetting die opgeleid wordt om als achtervang te dienen mocht er een functionaris vertrekken uit het piket. Deze extra functionaris kan dan snel worden ingeschoven in het operationele piket. We noemen dit de reservebank.

2.3.2 Vakbekwaam blijven

a. Het Regionaal Risicoprofiel (RRP) vormt de 'hardware' van de veiligheidsregio, waarbij de plannen en procedures de 'software' vormen. Beiden moeten eigen gemaakt worden door de doelgroep. Deze plannen en procedures vormen daarom input voor de vakbekwaamheidsactiviteiten die Vakbekwaamheid initieert.
b. Functionarissen nemen jaarlijks deel aan vakbekwaamheidsactiviteiten, waarvan er één altijd een oefening is. Indien een functionaris actief is in een multidisciplinair team, neemt deze hiernaast minimaal deel aan één multidisciplinaire oefening.
c. Output van alle vakbekwaamheidsactiviteiten is het blootleggen van de ontwikkelpunten die weer input vormen voor vervolgactiviteiten.
d. Bij oefeningen van de multidisciplinaire teams wordt niet alleen de interactie tussen de functionarissen beoefend, maar eveneens die tussen de andere teams zowel regionaal als waar nodig ook interregionaal. Wanneer de interactie niet in de oefening is geborgd, wordt dit door middel van tegenspel geënsceneerd.
e. Met alle piketfunctionarissen wordt jaarlijks een persoonlijke ontwikkelingsgesprekken gehouden en mede op basis hiervan wordt in gezamenlijkheid een Persoonlijk Opleidingsplan (POP) opgesteld.
f. Streven is alle functionarissen zo maximaal mogelijk verantwoordelijk te maken voor het eigen leerproces. Zo zijn functionarissen binnen de hoofdstructuur zelf steeds vaker verantwoordelijk voor inschrijven, ruilen en bijhouden van vakbekwaamheidsactiviteiten. Als Vakbekwaamheid faciliteren we dit door (digitaal) vindbaar en benaderbaar te zijn voor alle piketfunctionarissen en de verantwoordelijkheid, waar mogelijk, steeds meer bij de functionaris zelf neer te leggen.

2.3.3 Ondersteuning

a. Binnen Vakbekwaamheid wordt gewerkt met één registratiesysteem. Alle vakbekwaamheidsactiviteiten worden in dit registratiesysteem vastgelegd, evenals aan welke vakbekwaamheidsactiviteiten individuele functionarissen hebben deelgenomen. Het gebruik en de mogelijkheden van het systeem worden doorontwikkeld.

b. Het beheer van de gezamenlijke (leer)middelen is eenduidig en efficiënt georganiseerd.
c. Waar nodig wordt bij de uitvoering van haar werkzaamheden advies en expertise ingewonnen van andere netwerken en afdelingen binnen de VRZHZ, zoals inkoop, HRM, juridisch en facilitair. Ook wordt gebruik gemaakt van expertise buiten de regio, zoals Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), onderwijsinstellingen en, zoals we nu al werken, in samenwerkingsverbanden als samenwerking Zuid West Delta, West 4, landelijk MOTO en ook commerciële partijen.

2.3.4 Inkoop vakbekwaamheidsactiviteiten en -middelen

a. Waar mogelijk, worden vakbekwaamheidsactiviteiten zelf georganiseerd, al dan niet met behulp van expertise van andere collega's of partners. Pas wanneer voor het organiseren van een vakbekwaamheidsactiviteit zowel de capaciteit als expertise niet aanwezig is, wordt dit uitbesteed aan een externe organisatie.
b. Bij de inkoop van vakbekwaamheidsactiviteiten en -middelen wordt altijd naar efficiency gezocht. Waar mogelijk wordt dan ook gezamenlijk ingekocht. Bij zowel a als b worden de intern geldende inkoopnormen aangehouden.

2.3.5 Inhoudelijk beleid

a. Het proces van mono- en multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen is uitgeschreven en geborgd binnen de organisatie, waar mogelijk volgens de normen van een kwaliteitszorgsysteem, zoals bijvoorbeeld ISO.
b. Inhoudelijke input voor het te volgen beleid wordt gegenereerd uit evaluaties van inzetten (binnen de regio, maar ook hierbuiten) en vakbekwaamheidsactiviteiten, output van persoonlijke ontwikkelingsgesprekken met individuele functionarissen en landelijke en regionale ontwikkelingen.
c. Het hanteren van een integrale evaluatiesystematiek draagt bij aan de kwaliteit van vakbekwaamheidsactiviteiten, doordat dit evaluatiepunten uit inzetten en oefeningen borgt en implementeert in procedures en leerdoelen. Vakbekwaamheid werkt hier samen met het netwerk OV volgens de 'werkwijze multidisciplinair evalueren VRZHZ'. De werkwijze wordt in de huidige beleidsperiode geactualiseerd en doorontwikkeld en draagt daarmee systematisch bij aan kennisontwikkeling.
d. Bij het opstellen van jaarplannen vakbekwaamheid wordt in samenwerking met externe partners (in afstemming met accounthouders) naar momenten gezocht waarop gezamenlijk vakbekwaamheidsactiviteiten kunnen worden georganiseerd. Dit betekent niet per definitie een gezamenlijk oefening, maar kan ook in de vorm van een bedrijfsbezoek of uitleg aan elkaar over ieders processen.
e. Participeren wij in aansluiting op de missie, visie en kernwaarden van VRZHZ in landelijke en interregionale netwerken. Daarbij worden in het kader van het leren van elkaar initiatieven genomen tot het actief bezoeken (van collegae) van andere veiligheidsregio's.

2.3.6 Kwaliteit

a. Gedurende de beleidsperiode voldoet de crisisorganisatie, voor de onderdelen betrekking hebbende op vakbekwaamheid, minimaal aan de Wvr. In acht neming met de uitkomsten van de wetsevaluatie Wvr wordt waar mogelijk aan de slag gegaan met de adviezen. Hiertoe worden vakbekwaamheidsactiviteiten ontwikkeld, aansluitend op de kwalificatiedossiers/functieprofielen behorende tot de crisisorganisatie.

b. Deelname aan een minimum aantal vakbekwaamheidsactiviteiten is essentieel om het niveau op pijl te houden en een zekere routine te ontwikkelen. Hiervoor worden accreditatiepunten geïntroduceerd. Dit betekent dat een functionaris punten ontvangt voor deelname aan een activiteit. Ieder lid van de crisisorganisatie moet jaarlijks een minimaal vooraf vastgesteld aantal accreditatiepunten behalen. Het aantal behaalde punten is onderwerp van gesprek tijdens de jaarlijkse persoonlijke ontwikkelingsgesprekken zoals benoemd in 2.3.2 e.
c. Variatie en innovatie op het gebied van vakbekwaamheid, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe (digitale) leermethoden, is noodzakelijk om rendement bij leeractiviteiten te kunnen blijven genereren. Elk jaar wordt de doelgroep dan ook een vernieuwend, uitdagend en gevarieerd vakbekwaamheidsprogramma aangeboden.
d. Bij de ontwikkeling van vakbekwaamheidsactiviteiten is het resultaat leidend en staat de werkvorm van de activiteiten niet bij voorbaat vast.
e. Het aantrekkelijk maken van diverse vakbekwaamheidsactiviteiten vraagt om blijvende vakbekwaamheid van de medewerkers van Vakbekwaamheid. Hierin wordt dan ook structureel geïnvesteerd.
f. Vakbekwaamheid werkt aan kwaliteitsverbetering en borging door het beter aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van de operationeel functionarissen en de ondersteunende functies binnen vakbekwaamheid. Hiertoe wordt gekeken naar een kwaliteitssysteem, zoals bijvoorbeeld ‘ISO’.

3 Uitvoering

Werkgroep Multidisciplinaire Vakbekwaamheid (WMV)
Eenmaal per twee weken vindt WMV-overleg plaats. Naast medewerkers van Vakbekwaamheid, nemen hierin ook vertegenwoordigers vanuit de overige betrokken partners uit de hoofdstructuur plaats (politie en MKR). Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor het beoefenen van de multidisciplinaire teams en daarmee de vakbekwaamheid van een deel van de doelgroep.
De vertaling van hieraan gerelateerde beleidsdoelstellingen naar concrete activiteiten vraagt dan ook om nauwe afstemming met de overige leden van het overleg.

Dit Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025 wordt voor elk jaar door vertaald naar o.a. een multidisciplinair jaarplan vakbekwaamheid. Bij het opstellen van een dergelijk jaarplan wordt gewerkt met een het in 2018 ontwikkelde processchema.

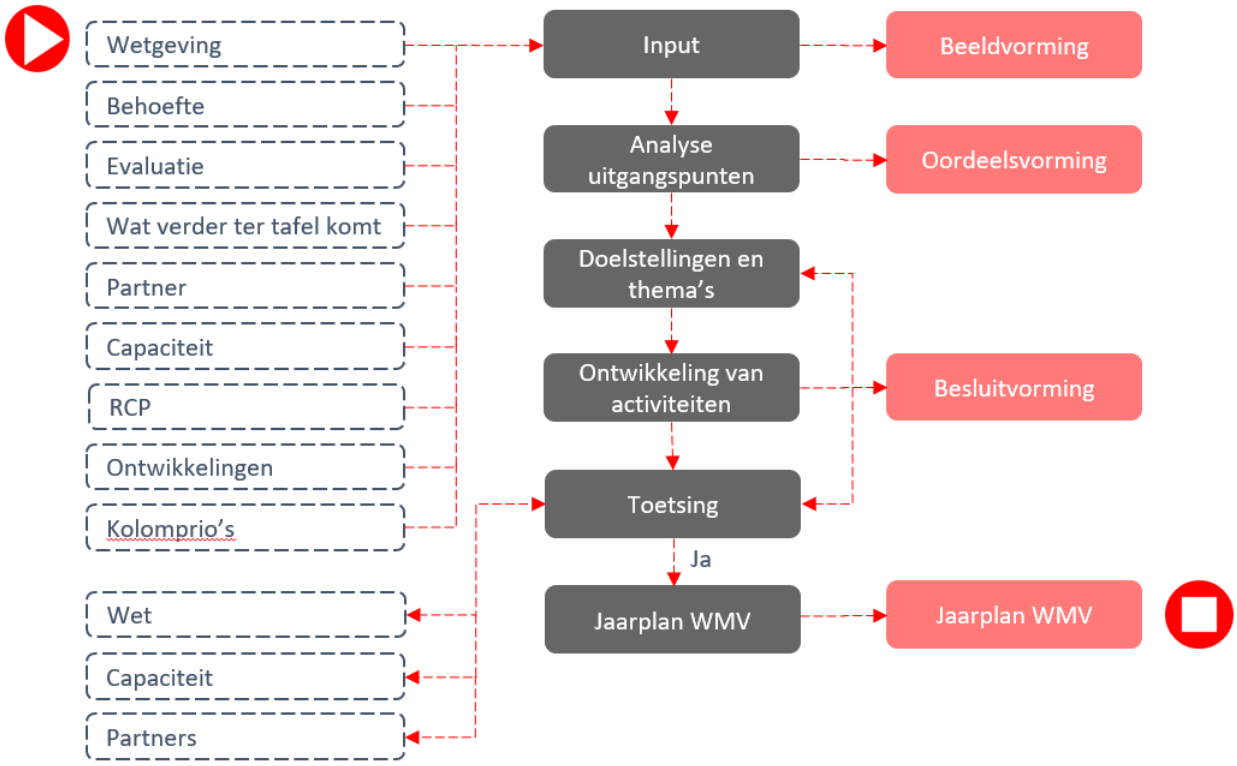

Het opstellen van een jaarplan aan de hand van dit processchema en tussentijdse bespreking in WMV wordt als apart project met een eigen projectleider benoemd in het jaarplan. De projectleider verzamelt in de loop van het jaar informatie t.b.v. de input voor het volgende vakbekwaamheidsprogramma en is verantwoordelijk voor de voortgang en rapportage in WMV.
Drie maal per jaar wordt dit project geactualiseerd door het tijdens de WMV overleggen te agenderen. Speciale aandacht moet dan uitgaan naar het behalen van de gestelde doelstellingen vermeld bij de projecten, opvolging van leerpunten uit incident- en oefenevaluaties vanuit de Actielijst kwaliteitsverbetering Crisisbeheersing (onderdeel van de werkwijze multidisciplinair evalueren), de voortgang van het jaarplan en de bespreking van de begroting. Tijdens deze bijeenkomsten kan ook de

vakbekwaamheid van WMV besproken worden: wat hebben de leden van WMV nodig om vakbekwaam te blijven; denk hierbij aan bijscholing in werkvormen, didactiek en organisatie ondersteuning.
Vast onderdeel van het jaarplan is ook de financiële uitwerking. Voor dit onderdeel wordt per project aangegeven waar het gelabelde budget voor het komende jaar aan wordt besteed.

Prioritering
Primair ligt bij de realisatie van de omschreven beleidsdoelstellingen de focus op vakbekwaamheidsactiviteiten die wettelijk verplicht zijn en/of bestuurlijk zijn vastgelegd. Andere vakbekwaamheidsactiviteiten worden pas dan uitgevoerd wanneer er voldoende capaciteit in geld en menskracht tegenover staat.

Commitment
De visie en hieraan gerelateerde beleidsdoelstellingen zijn ambitieus, maar wel haalbaar. Om dit alles volledig te bewerkstellingen, wordt gevraagd om commitment van alle betrokkenen binnen WMV. Hierbij wordt allereerst gedoeld op de medewerkers van Vakbekwaamheid zelf, maar ook op de liaisons van de andere netwerken en afdelingen binnen de VRZHZ en zelfs van externe partners (zoals de VR-plichtige BRZO-bedrijven en de politie). Leden die een rol hebben in de totstandkoming van dit beleidsplan, worden hiervoor in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken en geïnformeerd, zodat de rol en onderlinge verwachtingen helder zijn.

4 Risico’s

De uitvoering van het Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025 vraagt een behoorlijke tijdsinvestering van het netwerk Vakbekwaamheid, maar ook van de andere netwerken en afdelingen binnen de VRZHZ en de doelgroepen zelf. In het verleden is gebleken dat er gedurende een tijdspanne van vier jaar ontwikkelingen kunnen voordoen die een behoorlijke impact kunnen hebben op deze planning. Ook binnen de tijdspanne 2022-2025 is een aantal veranderingen gaande, die effect gaan hebben of minstens van invloed zijn op vakbekwaamheid binnen de VRZHZ:

- COVID-19 als crisis alsmede ook de verwachte langdurige nafase van deze crisis.
- Het financieel meerjarenperspectief, in combinatie met de taakstelling dat door het bestuur van de VRZHZ is vastgesteld.
- De frequentie van daadwerkelijke flits incidenten binnen de regio ZHZ zal met het aantal benodigde vakbekwaamheidsactiviteiten en gevraagde inspanningen van crisisfunctionarissen bepalen.
- De afhankelijkheid van de input en de bijdrage van externe partners, met name een beleidswijziging bij externe partners kan dit van invloed zijn op te leveren capaciteit.
- Voorbeelden van huidige ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn, zijn als volgt:
    - De uitsluiting van de MKA ZHZ en de verdere splitsing van verantwoordelijkheden binnen de MKR maken het lastig één aanspreekpunt te hebben voor alle MK processen.
    - De keuze voor inbedding, aanstelling en verantwoordelijkheden van de CACO moeten nog landelijk belegd worden.
    - De ontwikkeling van een MIC / VIC zal gevolgen kunnen hebben voor de inzetbaarheid en deelname van de MKR
- Mogelijk (langdurige) incidenten, met name indien de aard, grootte en het verloop, (naast een impact op de capaciteit van de VRZHZ) vragen om een herziening in de gestelde prioriteiten binnen dit Beleidsplan Vakbekwaamheid.

Indien voorgaande risico’s daadwerkelijk van invloed zijn en daarmee moet worden afgeweken van de missie, visie en/of beleidsdoelstellingen van het Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022- 2025, wordt hier tussentijds in de jaarplannen en BURAP’s melding van gemaakt richting MT van de VRZHZ. Daarbij kan prioriteit worden gegeven aan crisis of andere werkzaamheden.

Bijlagen

A: Doelgroep Vakbekwaamheid

Vakbekwaamheid richt zich met haar werkzaamheden op een specifieke doelgroep. Hieronder staat volledig beschreven wie exact tot deze doelgroep behoort. Dit geheel is grofweg te verdelen in drie hoofdcategorieën, namelijk 'individuele functionarissen', 'teams' en 'keten(partner)s'.

1. Individuele functionarissen

Crisisorganisatie brandweer:
- *Taakcommandant Brandweer (TC-BRW)*
- *Algemeen Commandant Brandweer (AC-BRW)*

Crisisorganisatie Bevolkingszorg:
- *Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz)*
- *Algemeen Commandant Bevolkingszorg (ACBZ)*
- *Medewerker sectie Bevolkingszorg*
- *Informatiecoördinator sectie Bevolkingszorg*
- *Leden van het Team Bevolkingszorg (TBz)*
- *Functionarissen gemeentelijke crisisorganisaties*

Crisisorganisatie GGDGHOR:
- *Officier van Dienst Geneeskundig (OvD-G)*
- *Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (ACGZ)*
- *Dienstdoend Directeur Publieke Gezondheid (DDPG)*
- *Hoof Ondersteuning geneeskundige zorg (HOn)*
- *Hoofd Informatie geneeskundige zorg (HIn)*
- *Operationeel Medewerker sectie GGDGHOR (OMSG)*
- *Procesleider Medische Milieukunde (MMK)*
- *Procesleider Infectieziektebestrijding (IZB)*
- *Procesleider Psychosociale Hulpverlening (PSH)*
- *Procesleider Gezondheidsonderzoek na Rampen (GOR)*
- *Communicatieadviseur GGD*
- *Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS)*

Multidisciplinaire functionarissen:
- *Burgemeesters*
- *Regionaal Operationeel Leider (ROL)*
- *Leider CoPI*
- *Calamiteiten Coördinator GMC (CaCo)*
- *Communicatie Adviseur CoPI (CACoPI)*
- *Communicatie Adviseur ROT (CAROT)*
- *Strategisch communicatie adviseur RBT*
- *Hoofd sectie Crisiscommunicatie (HSCC)*
- *Leden sectie Crisiscommunicatie (Medewerker analyse en advies, medewerker pers- en publieksinformatie, ondersteuner crisiscommunicatie, informatiecoördinator)*

- *Informatiemanager (IM) CoPI*
- *Informatiemanager (IM) ROT*
- *Informatiemedewerker ROT*
- *Informatiemanager RBT*
- *Algemeen Commandant Ondersteuning (ACOn)*
- *Medewerker ICT (sectie Ondersteuning)*
- *Medewerker sectie Ondersteuning*

2. Teams *(conform RCP)*

Leden van het Commando Plaats incident (CoPI):
- *Leider CoPI*
- *Officier van Dienst Geneeskundig*
- *Taakcommandant Brandweer*
- *Officier van Dienst Politie*
- *Officier van Dienst Bevolkingszorg*
- *Communicatie Adviseur*
- *Informatiemanager*

Leden van Regionaal Operationeel Team (ROT):
- *Regionaal Operationeel Leider*
- *Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg*
- *Algemeen Commandant Brandweer*
- *Algemeen Commandant Politie*
- *Algemeen Commandant Bevolkingszorg*
- *Communicatie Adviseur*
- *Informatiemanager*
- *Informatiemedewerker*
- *Algemeen Commandant Ondersteuning*

Leden van het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT):
- *Burgemeester*
- *Gemeentesecretaris*
- *Liaison Regionaal Operationeel Leider*
- *Adviseur Risicobeheersing Bevolkingszorg*
- *Strategisch communicatie adviseur*
- *Dienstdoend Directeur Publieke Gezondheid**
- *Directeur Brandweer**
- *Leidinggevende Politie**
- *Leidinggevende Bz**
- *Hoofd Officier van Justitie**

** afhankelijk incidenttype*

Leden van het Regionaal Beleidsteam (RBT):

- *Voorzitter VRZHZ*
- *Burgemeesters getroffen gemeenten*
- *Regionaal Operationeel Leider*
- *Algemeen Directeur VRZHZ*
- *Operationeel Directeur GHOR*
- *Directeur Brandweer*
- *Politiechef eenheid Rotterdam*
- *Coördinerend gemeente secretaris*
- *Strategisch communicatie adviseur*
- *Hoofd Officier van Justitie*
- *Dijkgraaf direct betrokken Waterschap (bij water gerelateerde incidenten)*
- *Ondersteunende functionarissen zoals een Informatiemanager, Notulist*

Leden van het Team Bevolkingszorg (TBz):

- *Voorzitter TBz*
- *Coördinator lokaal steunpunt*
- *Hoofd taakorganisatie Informatie*
- *Hoofd taakorganisatie publieke zorg*
- *Hoofd taakorganisatie omgevingszorg*
- *Hoofd taakorganisatie ondersteuning*
- *Informatiecoördinator TBz*

3. Keten(partner)s

- Geneeskundige keten:
  - *Meldkamer Ambulance*
  - *Ambulancedienst ZHZ*
  - *Albert Schweitzer ziekenhuis*
  - *RIVAS Beatrixziekenhuis*
  - *Nederlands Rode Kruis*
  - *Dienst Gezondheid & Jeugd*
  - *Huisartsen(posten)*
  - *Care sector (verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg, gehandicaptenzorg, GGZ-instellingen, enz.)*
  - *ROAZ Zuid-West Nederland*
- BRZO-bedrijven (VR-plichtige instellingen):
  - *Ashland*
  - *Chemours Netherlands bv*
  - *Dupont du Nemours Nederland*
  - *Fokker Aerostructures bv*
  - *Haan Oil Storage*
  - *Rangeeremplacement Kijfhoek*
  - *Standic bv*
  - *Transterminal Dordrecht*
  - *Univar Zwijndrecht*

-
- Overige (convenant)partners:
  - *Politie*
  - *Meldkamer Rotterdam*
  - *Openbaar Ministerie (OM)*
  - *Prorail*
  - *Omgevingsdienst ZHZ (OZHZ)*
  - *Waterbedrijven (Drink Water Bedrijven (DWB)): Evides en Oasen*
  - *Waterschappen: Waterschap Hollandse Delta en Waterschap Rivierenland*
  - *Rijkswaterstaat (RWS)*
  - *Defensie*
  - *Gas/Elektra: Stedin en GasUnie*
  - *DARES (Dutch Amateur Radio Emergency Service)*
  - *RTV Rijnmond*
  - *Reddingsbrigade*
  - *Search and Resque (SAR): Kustwacht en KNRM*
  - *Omliggende veiligheidsregio's*

B: Kernwaarden Vakbekwaamheid

In het MJBP VRZHZ 2022-2025 staan de kernwaarden van de VRZHZ opgenomen. Dit zijn waarden die ook worden gehanteerd bij Vakbekwaamheid. Daarbovenop heeft vakbekwaamheid ook haar eigen waarden die beschreven zijn in dit MJBP vakbekwaamheid. Wat er bedoeld wordt met deze waarden staat in deze bijlage wat verder uitgewerkt.

A. Footprint
Wij ontwikkelen met onze investeringen op het gebied van vakbekwaamheid een doelgroep die in het land herkenbaar en onderscheidend is als het gaat om de invulling van hun rol in de warme situatie. Onze doelgroep heeft een professionele houding en uitstraling, behoort tot de top van Nederland en is trots dat zij deel uit mag maken van de crisisorganisatie van de VRZHZ.

B. We komen naar je toe
We vinden het belangrijk voortdurend de samenwerking/verbinding te zoeken met onze externe partners en andere afdelingen binnen de veiligheidsregio, maar ook interregionaal. In deze samenwerking stemmen wij onze producten en diensten op elkaar af. Dit onder meer door zelf bij hen langs te gaan, maar ook door vakbekwaamheidsactiviteiten op locatie te organiseren (BRZO-bedrijven, zorginstellingen, gemeentehuizen, etc.).

C. De functionaris staat centraal
We stellen een vakbekwaamheidsprogramma op dat niet enkel aanbod-, maar ook vraaggericht is. Ieder lid van de crisisorganisatie heeft een andere leerbehoefte en –stijl, waardoor veelvuldig aandacht voor het individu en de persoonlijke ontwikkeling van de piketfunctionarissen van essentieel belang is. Het opstellen van persoonlijke ontwikkelingsplannen en persoonlijke waarneming tijdens oefeningen dragen hieraan bij. Dit alles doen we omdat we van mening zijn dat wanneer je piketfunctionarissen écht wil laten leren en groeien, er autonomie en betrokkenheid nodig is. Mensen krijgen zelf meer inspraak in de wijze waarop en waarin zij worden opgeleid.

D. Commercieel denken
We trachten voortdurend commercieel te denken en te handelen door continu te bedenken hoe we de meeste winst (leerrendement) kunnen behalen met onze producten (vakbekwaamheidsactiviteit). Dit doen we door te achterhalen wat de klant (doelgroep) wil (leerbehoefte en -stijl) en een product te ontwikkelen of in te kopen wat hier maximaal op aansluit (resultaatgericht werken), met minimale inzet en kosten (kosten-/batenanalyse) bij het ontwikkelen van producten). Dit behelst eveneens de voortdurende zoektocht naar efficiency in tijd (zoals het slim combineren van vakbekwaamheidsactiviteiten en het wiel niet steeds opnieuw willen uitvinden) en geld (zoals de gezamenlijk inkoop van activiteiten en middelen en vergelijken van en onderhandelen met externe bureaus).

E. One-stop-shop
Alle vakbekwaamheidsverzoeken komen binnen via Vakbekwaamheid. Ieder lid neemt elk verzoek aan, ongeacht de afkomst van dit verzoek en de doelgroep van de vakbekwaamheidsactiviteit (er wordt niet onnodig doorverwezen). Vanuit hier wordt het verzoek intern besproken, beoordeeld en bij de juiste persoon belegd. Het eindresultaat wordt altijd teruggekoppeld aan de aanvrager.

F. Spin in het web
Het MJBP Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025, en hieruit voortvloeiende jaarplannen en vakbekwaamheidsactiviteiten, zijn nooit producten op zich, maar altijd producten die mede een resultaat zijn van nieuwe ontwikkelingen in planvorming, evaluatiepunten uit inzetten en oefeningen (PDCA-methode) of ontwikkelingen binnen het netwerk. Belangrijke voorwaarde hiervoor is het behouden van de korte lijnen met de diverse afdelingen (intern), externe partners en platforms waar deze ontwikkelingen zich voordoen, als 'spin in het web' Hierbij geven we gevraag maar ook zeker ongevraagd advies over vakbekwaamheid.

G. Plezier en afwisseling
We vinden het belangrijk de doelgroep elk jaar weer een vernieuwend, uitdagend en gevarieerd vakbekwaamheidsprogramma aan te bieden. We zijn van mening dat dit positief bijdraagt aan de motivatie, het plezier dat functionarissen beleven aan het deelnemen aan vakbekwaamheidsactiviteiten en op het willen leren. Hierbij zal ook gekeken worden naar de digitale leeromgeving als optie, gezien de ervaringen vanuit de COVID crisis. Eveneens zorgt dit streven voor afwisseling en plezier voor ons als leden van WMV.

H. Vakbekwaamheid van vakbekwaamheid
De samenleving en de veiligheidsvraagstukken zijn complex, dynamisch en zeer divers. Om succesvol invulling te kunnen geven aan een veilige leefomgeving in Zuid-Holland Zuid investeren we blijvend in kennis en vaardigheden van de medewerkers vakbekwaamheid. Zo blijven we ontwikkelen als netwerk en integreren we ontwikkelingen op gebied van vakbekwaamheid in ons eigen werk. Hiermee blijven we bekwaam om ons werk goed uit te voeren.

BELEIDSPLAN VRZHZ
2022-2025

Versie 1.0

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid werkt samen met haar partners aan een veilige en gezonde omgeving voor inwoners, bedrijven en bezoekers.

veiligheids regiozhz

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Wie wij zijn 4

2. De blik naar buiten 7

3. Risicobeeld VRZHZ 12

4. Focus en kernwaarden 14

5. Blik naar voren 17

5.1 Spoor 1: Passend acteren op ons risicobeeld 17

5.2 Spoor 2: Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing 20

5.3 Spoor 3: Leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers 25

5.4 Spoor 4: Informatiegestuurd werken 29

5.5 Spoor 5: Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid 30

6. De blik van buiten naar binnen 32

6.1 Spoor 6: Wendbaar en duurzaam organiseren 32

Bijlage A: Operationele prestaties VRZHZ 36

Bijlage B: Niet wettelijke adviestaken risicobeheersing 39

Bijlage C: Dekkingsplan brandweer 42

Bijlage D: Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025 43

Voorwoord

Ons beleidsplan is geen strak keurslijf, maar biedt focus en perspectief voor onze jaarplannen.

Caren Frentz
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Regeren is vooruitzien! Met ons beleidsplan 2022-2025 geven we richting aan de koers van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) voor de komende vier jaren. Het beleidsplan geeft ons focus om elk jaar weer de juiste dingen te doen om onze inwoners, bedrijven en bezoekers een veilige en gezonde omgeving te bieden. Regeren vraagt ook van ons om van tijd tot tijd afstand te nemen en te kijken of wat we doen nog passend is. Als we het afgelopen jaar iets geleerd hebben van de coronacrisis, dan is het wel dat het onmogelijk is om de toekomst te voorspellen. Daarom is ons beleidsplan geen strak keurslijf, maar biedt het focus en perspectief voor onze jaarplannen.

We zien grote opgaven in onze regio die vragen om een krachtige veiligheidsorganisatie. De grote woningbouwopgave, de daaraan gekoppelde toename van de bevolking, het creëren van extra werkgelegenheid en daarmee gepaard gaande toename van vervoersbewegingen biedt interessante veiligheidsvraagstukken in relatie tot de risico's die onze regio kenmerken. Deze risico's zien we terug in de vele infrastructuur van onze regio, het vervoer van gevaarlijke stoffen en het risico op overstromingen. Daarnaast zien we dat nieuwe technologische ontwikkelingen leiden tot nieuwe typen crisis zoals bijvoorbeeld digitale ontwrichting. In de afgelopen beleidsplanperiode 2017-2021 hebben we belangrijke stappen gezet om de veiligheid in onze regio te vergroten en incidenten en crises het hoofd te bieden. Op deze solide basis bouwen we samen met onze partners verder.

Om dit beleidsplan op te stellen hebben we de ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven in onze regio in beeld gebracht. Daarna hebben we gekeken naar het specifieke risicobeeld van onze regio. Samen met de ontwikkelingen geeft dit aan welke uitdagingen ons de komende periode te wachten staan. Vervolgens geven we aan waar we in de beleidsplanperiode 2022-2025 onze focus op leggen en hoe we de uitdagingen het hoofd bieden. In het besef dat onze taak blijft wat die is: het voorkomen van, het voorbereiden op en het bieden en coördineren van de hulpverlening bij incidenten.

Wouter Kolff

Wij zijn trots op onze veiligheidsregio en de mensen die zich dag en nacht inzetten voor de veiligheid en gezondheid van onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Dit beleidsplan beschrijft hoe wij dit de komende jaren blijven doen.

Caren Frentz
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Wouter Kolff
Voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

1. Wie wij zijn

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) is één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. Namens de 10 gemeenten in onze regio voeren wij verschillende taken uit voor risicobeheersing, crisisbeheersing, brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening. De VRZHZ werkt aan een veilige en gezonde omgeving voor de inwoners, bedrijven en bezoekers van onze regio. Wij hebben dit verwoord in onze missie:

> Met betrokkenheid en daadkracht werken wij samen aan veiligheid voor de mensen in Zuid-Holland Zuid. Dit doen we door te adviseren over risicobeheersing en het adequaat handelen bij incidenten, rampen en crises.

Hiervoor is een goede samenwerking tussen alle partijen van groot belang. De Veiligheidsregio verbindt, coördineert en faciliteert alle betrokken partijen om incidenten, rampen en crises te voorkomen. Als er een incident, ramp of crisis plaatsvindt, komen we met onze partners in actie, zoals de politie en de ambulancedienst. Als het nodig is, breiden we deze samenwerking uit naar andere relevante crisispartners. Denk daarbij aan gemeenten, provincie, waterschappen, zorginstellingen, Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat en (nuts)bedrijven.

Wij voelen ons betrokken bij onze inwoners, bedrijven en bezoekers van de regio. Daarom geven wij voorlichting op scholen, bij zorgorganisaties, woningcorporaties en aan inwoners. Wij signaleren risico's en adviseren het bevoegd gezag over veiligheid, zodat een bewuste risicoafweging kan worden gemaakt bij hun besluiten. Ook adviseren wij bedrijven en instellingen over veiligheid en ondersteunen hen bij het maken van incidentenbestrijdings- en zorgcontinuïteitsplannen en het bevorderen van de veiligheidscultuur. Dit doen we om veilig gedrag in onze regio te stimuleren.

Bij onze werkzaamheden maken wij optimaal gebruik van de deskundigheid van onze medewerkers en samenwerkingspartners. Vakbekwaamheid staat bij ons hoog in het vaandel, net als informatie gestuurd werken. Tijdens een incident, ramp of crisis moeten onze inwoners kunnen rekenen op professionele hulpverleners die snel paraat staan en weten wat ze moeten doen. Vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week. Wij doen dit met ongeveer 300 beroepsmedewerkers, ruim 700 vrijwillige brandweermedewerkers en 175 piketfunctionarissen in de crisisorganisatie.

Na afloop van incidenten dragen we bij om zo snel mogelijk terug te keren naar de normale situatie, bijvoorbeeld door bewonersbijeenkomsten te organiseren voor getroffenen en hun omgeving.

Onderdeel van onze organisatie is ook het Spinel Veiligheidscentrum B.V. (Spinel). Spinel is het oefencentrum voor de brandweer in de VRZHZ en is een vennootschap, die voor 100 procent eigendom is van de VRZHZ. Het oefencentrum is zodanig ingericht, dat er geoefend kan worden met de specifieke risico's die voorkomen in onze regio én op alle kerntaken.

Spinel Veiligheidscentrum

Hiertoe behoren brandbestrijding, technische hulpverlening, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en waterongevallen. We maken gebruik van diverse gas- en hout gestookte objecten. Spinel is ondernemend, slagvaardig, verbindend en biedt ruimte aan innovatieve ideeën. Ook brengt het commerciële partijen in de veiligheidsbranche en de industrie in onze regio samen. Spinel kent een eigen bedrijfsplan.

De meldkamer die de VRZHZ bedient, is gevestigd in Rotterdam en is onderdeel van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Deze valt onder verantwoordelijkheid van de Nationale Politie.

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de VRZHZ zijn vastgesteld in de wet Veiligheidsregio's en in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Kenmerken van ons verzorgingsgebied

10 gemeenten*
zie kaart voor het overzicht

460.000 inwoners

Oppervlakte van 726 km2

Monding 4 rivieren in regio
Lek - Waal - Merwede - Maas

Meerdere gebieden tussen de **Lek** en **Waal** onder zeeniveau (Karakter van een badkuip)

Veel doorvoer van
personen en goederen

Via A15 – A16 – A27 – A29

Via scheepvaartverkeer*
Zie sectie op volgende pagina

Via het reguliere spoor, de HSL en Betuweroute

Door ondergrondse buisleidingen

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid is een ondernemende regio met veel industrie en risicovolle bedrijven en evenementen

De veiligheidsregio kent veel toerisme in onder andere de historische steden, de natuurgebieden en de molens bij Kinderdijk

veiligheidsregiozhz »

Het scheepvaartverkeer tussen **Europoort** en **Duitsland**, tussen **Europoort** en **Antwerpen** en tussen **Dordrecht** en **Amsterdam** (over de Lek) zijn grote verkeersaders in Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.*

Onderstaande kaart toont de tien gemeenten die in de regio Zuid-Holland Zuid vallen. Dit zijn de gemeente Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht. Daarnaast telt de regio ook 31 brandweerposten en het Spinel Veiligheidscentrum.*

De beleidsplanperiode 2017 - 2020

We kijken terug op een beleidsplanperiode, waarin de jonge organisatie van de VRZHZ verder is vormgegeven langs de lijn van vier beleidsdoelstellingen:

- Focus op de voorkant
- Startklaar en daadkrachtig
- Samenwerking
- Bedrijfsvoering

We hebben belangrijke stappen gezet, die we in de komende beleidsplanperiode willen behouden en verder ontwikkelen. Het beleidsplan is één jaar verlengd naar 2021. Dat jaar heeft vooral in het teken gestaan van de bestrijding van de COVID-19 pandemie. De omvang van de VRZHZ is per 1 januari 2019 gewijzigd in verband met het uittreden van de gemeenten Leerdam en Zederik en hun overgang naar de Veiligheidsregio Utrecht.

2. De blik naar buiten

2

De maatschappij om ons heen verandert. We zien de volgende veranderingen die van invloed zijn op de taakuitvoering van de VRZHZ.

Vergrijzing en individualisering

De Nederlandse bevolking vergrijst door de toegenomen levensverwachting. Dit vraagt om extra aandacht voor hun zelfredzaamheid.

Flexibilisering arbeidsmarkt en toename digitaal werken

Thuiswerken neemt een vlucht en men verbindt zich korter aan een werkgever. Hoe gaat de **VRZHZ** hiermee om?

Naast flexibilisering zien we krapte op de arbeidsmarkt. Het is lastig goede mensen voor openstaande vacatures te vinden.

Kwetsbare groepen

Er is een groeiende kloof tussen arm en rijk, jong en oud. Er zijn veel verschillen te zien in de huidige maatschappij. VRZHZ wil er voor iedereen in de regio zijn en zorgen voor een veilige omgeving voor iedereen. Veiligheid is geen schaars goed en moet voor iedereen beschikbaar zijn.

Circulaire economie

De Nederlandse overheid is om de druk op het milieu te verlichten het programma 'Nederland Circulair in 2050' gestart. In een circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt.

Klimaatverandering

Het is wereldwijd een enorme opgave om de opwarming van de aarde te beperken. Extreme droogte of juist (te)veel water. We moeten zuinig omgaan met grondstoffen. Het vraagt iets van hoe wij ons werk doen. De verwachting is dat we vaker te maken krijgen met extreme weersomstandigheden met grote maatschappelijke gevolgen, zoals overstromingen. Dat stelt ons voor nieuwe uitdagingen. Bijvoorbeeld het verdelen van schaarse middelen.

Alternatieve energiebronnen

In toenemende mate zien we gebruik van alternatieve energiebronnen. In het vervoer, maar ook bij woningen en bedrijven. We zien steeds meer zonnepanelen en buurtbatterijen. Zo heeft de regio Drechtsteden de doelstelling in 2050 energieneutraal te zijn. Deze energietransitie brengt nieuwe technologische ontwikkelingen met zich mee, waaruit effecten en risico's voortvloeien.

Het gebruik van alternatieve ***energiebronnen*** *stelt ons voor nieuwe uitdagingen*

(Sociale) media en afhankelijkheid van data

Iedereen communiceert, offline en online. Social media is tegenwoordig niet meer weg te denken. De ontvangers van informatie zitten vaak zelf aan de knoppen om de informatie aan te vullen, door te sturen of ter discussie te stellen. Het communicatieproces is minder 'maakbaar', ook richting onze inwoners, partners en bedrijven. En dat vraagt andere vaardigheden van onze medewerkers en een andere manier van communiceren. Mede door de coronacrisis gaat de digitale transitie steeds sneller.

Het gebruik en het duiden van data en informatie heeft invloed op ons handelen en (be)sturen. Nieuwe ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie, deep fake en machine learning gaan snel. Het 'internet of things' is onderdeel van ons leven en kan ons helpen om risico's te voorspellen, er snel op in te spelen en schade te beperken. Met de toename van het gebruik en de afhankelijkheid van informatie worden Cybersafety en het duiden van informatie steeds grotere vraagstukken voor onze samenleving.

Coronacrisis

De coronacrisis laat haar sporen na in de economische ontwikkelingen van het hele land. Dit heeft gevolgen voor de economische situatie van de overheid en gemeenten binnen de regio en ook voor de VRZHZ.

Verder heeft de coronacrisis ook impact op de sociaal maatschappelijke ontwikkelingen en vragen de nafase en de opgedane lessen aandacht.

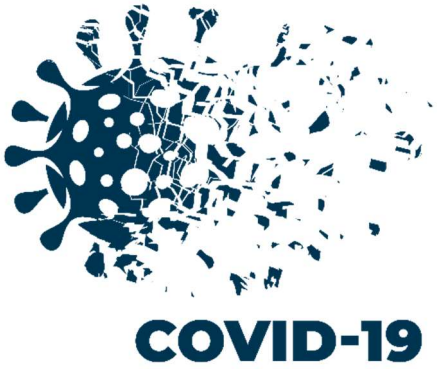

Grote onderhoudsopgave aan wegen, bruggen, tunnels en sluizen in de regio

Tot aan 2030 vindt een grote onderhoudsopgave plaats aan de infrastructuur in en buiten onze regio, onder andere aan de N3 en de Heinenoordtunnel. Naast bereikbaarheidsproblemen kan dit leiden tot het overschrijden van aanrijdtijden en heeft het onder andere invloed op de routering van gevaarlijke stoffen.

Wonen en werken in de regio

De regio Zuid-Holland Zuid kent de komende jaren een aanzienlijke woningbouwopgave. Zo is de doelstelling voor de regio Drechtsteden 25.000 nieuwe woningen te realiseren voor 2030. Hierbij komen onder andere de spoorzone in Dordrecht en Zwijndrecht in beeld. Verdichting in de spoorzone heeft een negatief effect op de hoogte van de risico's. Woningbouw in de Alblasserwaard heeft effect op de evacuatieopgave bij (dreigende) overstroming en het leidt tot een verhoging van het aantal inwoners in onze regio.

Werken waar je woont. Dat betekent het uitbreiden van werkgelegenheid in de regio. De regio Drechtsteden zet in op 30.000 nieuwe arbeidsplaatsen per 2030.

Evaluatie Wet Veiligheidsregio's (WVR)

De WVR is in 2020 door een commissie onder leiding van Prof. mr. dr. Erwin Muller geëvalueerd. De invulling van de aanbevelingen van deze commissie wordt naar verwachting duidelijk in de beleidsplanperiode 2022-2025. De commissie heeft een aantal stevige adviezen gegeven. Zo adviseert de commissie om in de wet nadrukkelijker onderscheid te maken crisisbeheersing en brandweerzorg en deze als eigenstandige vakgebieden te zien. Voor crisisbeheersing concludeert de commissie dat een verschuiving nodig is van een geografisch georiënteerde crisisaanpak naar een aanpak waar de aard en omvang van de crisis bepalend is voor zowel de bestuurlijke als operationele schaal en aansturing. Deze verschuiving doet recht aan de toenemende complexiteit van crises.

» Doordat de aard en omvang van crises veranderen, is netwerken nog belangrijker «

Dergelijke crises vragen om een bestuurlijke en operationele aansturing die gestoeld is op het denken in netwerken. Dit vraagt om een andere manier van samenwerking met vele verschillende partijen, zowel publieke als private.

De verbinding tussen de regionale en nationale crisisbeheersingsorganisatie moet in de wet nadrukkelijker worden geborgd. Flexibiliteit is belangrijk, maar verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten helder zijn. De commissie vindt het logisch dat de verantwoordelijkheid voor crisisbeheersing op lokaal niveau belegd blijft. Burgemeesters blijven bestuurlijk eindverantwoordelijk voor crisisbeheersing. Regie over crisisbeheersing richt zich zowel op het eigen beleidsdomein (openbare orde en veiligheid) als op andere beleidsdomeinen (de externe omgeving). Op lokaal, regionaal en interregionaal niveau zijn burgemeesters en voorzitters verantwoordelijk voor deze regie. De besturen van de veiligheidsregio's worden gezamenlijk verantwoordelijk voor de preventie, preparatie, respons en herstel van regio-overstijgende (risico's op) crises en incidenten. Op centraal niveau ligt deze regie bij de minister van Justitie en Veiligheid voor haar hele beleidsdomein.

Deeltijdrichtlijn

"De Europese deeltijdrichtlijn gaat uit van het principe dat gelijk werk in voltijd en in deeltijd gelijk beloond moet worden. Dit conflicteert met de wijze waarop het huidig brandweerbestel is vormgegeven. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad hebben vastgesteld dat veel waarde wordt gehecht aan het huidige hybride stelsel van beroeps- en vrijwillig brandweerpersoneel in Nederland. Zij willen zoeken naar een oplossing die dicht bij het huidige bestel blijft. Vanuit de VRZHZ ondersteunen wij deze lijn."

Reinie Melissant
Burgemeester Gorinchem,
plaatsvervangend voorzitter VRZHZ
en portefeuillehouder brandweer

Wnra en werkgeversvereniging

De veiligheidsregio's vallen onder het bereik van de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren). Bij de voorbereiding van de implementatie van de Wnra is gebleken dat de situatie binnen de veiligheidsregio's behoorlijk complex is. Dat is vanwege de verscheidenheid aan groepen medewerkers en de verschillende arbeidsvoorwaardenregelingen die voor hen gelden. Er wordt (naar verwachting 1 januari 2022) een werkgeversvereniging voor veiligheidsregio's opgericht. Dit biedt de mogelijkheid om specifieke brandweervraagstukken in landelijke kaders te regelen en dit doet recht aan deze bijzondere doelgroep.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De nieuwe Omgevingswet beoogt het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige leefomgeving. De wet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Integraal, duurzaam en burgerparticipatie vormen de uitgangspunten.

Omgevingswet

Naar verwachting treedt de wet op 1 juli 2022 in werking.

Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen inwerking. Doel van deze wet is de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door het inschakelen van private kwaliteitsborgers. Het nieuwe stelsel geldt eerst voor bouwwerken in de laagste risicoklasse.

3. Risicobeeld VRZHZ

3

Alles begint met inzicht in de aanwezige risicovolle situaties. Het risicoprofiel voor de VRZHZ is in december 2019 vastgesteld door het algemeen bestuur. De ernst van deze risico's bekijken we op twee componenten: de waarschijnlijkheid (kans) dat zich een ramp of crisis voordoet en de impact (effect) die het kan hebben op de vitale belangen van de samenleving. Het risicodiagram ziet er als volgt uit:

Ctrl + klik op afbeelding voor grotere weergave

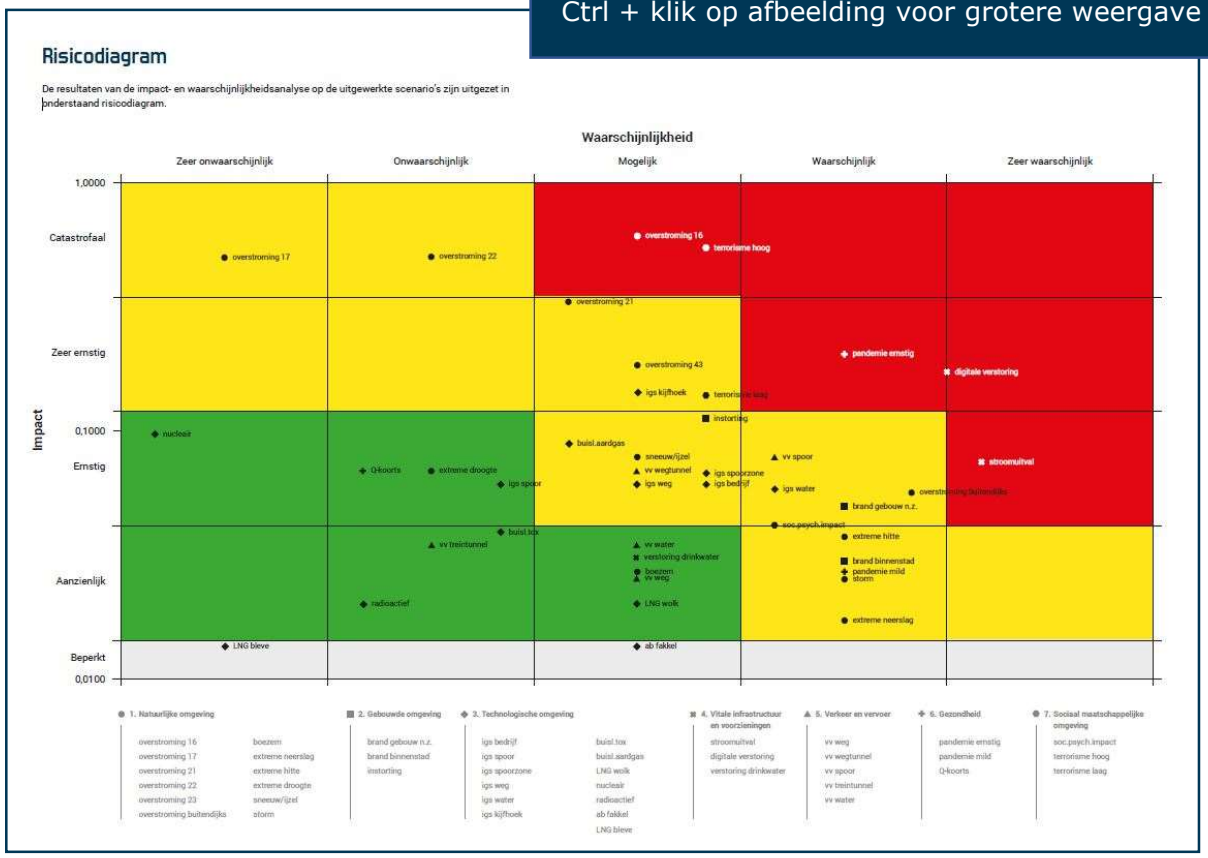

De vijf risico's in onze regio die het hoogste scoren zijn:

- Overstroming dijkring 16 (Alblasserwaard - Vijfheerenlanden)
- Grof en extreem geweld, terrorisme
- Pandemie
- Digitale verstoring
- Langdurige stroomuitval

De aard (complexiteit) en schaal (geografische spreiding) van mogelijke crises verandert. Er is een toename zichtbaar van dynamisch, minder voorspelbare risico's en maatschappelijke vraagstukken, die voortkomen uit ontwikkelingen op het gebied van internationale veiligheid, klimaatverandering, digitalisering en demografie. Deze risico's kunnen leiden tot bijvoorbeeld terroristische aanslagen, cybercrime, digitale ontwrichting, explosies in industriële installaties, overstromingen, stroomuitval en maatschappelijke onrust. Ze raken aan de vitale belangen van onze samenleving.

We zien dat de grootste risico's van de regio vrijwel allemaal langdurig en in potentie maatschappij-ontwrichtend zijn. De COVID-19 pandemie is hier een voorbeeld van. Van oudsher is de veiligheidsregio meer georiënteerd op incidenten met een korter tijdsverloop, zoals grote branden. Tegelijk blijven dit ook incidenten die voorkomen in onze regio. Het vraagt in onze voorbereiding dus een verbreding: blijven doen wat we deden en door ontwikkelen op de nieuwe typen risico's. Bij deze nieuwe typen risico's zijn andere partners betrokken met specifieke verantwoordelijkheden en expertise. Denk bijvoorbeeld aan de waterschappen en leveranciers van nutsvoorzieningen.

"Uit ons Regionaal Risicoprofiel blijkt dat de grootste risico's vaak leiden tot langdurige crises. Zo staat de pandemie al jaren in de top 3.

Dit vraagt een andere wijze van voorbereiding dan de meer klassieke rampen, zoals een grote brand of transportongeval."

Liesbeth van Biene - Vlasblom
Programmamanager Risicobeheersing
VRZHZ

4. Focus en kernwaarden

4

Met de genoemde risico's en ontwikkelingen zijn de opgaven voor de komende beleidsplanperiode in beeld. We hebben deze opgaven vertaald in onze VISIE:

Wij vergroten de veiligheid van iedereen die in Zuid-Holland Zuid woont, werkt of recreëert. We stimuleren en bevorderen veiligheid en veilig gedrag. We doen dit met voor hun taak uitgeruste medewerkers en in nauwe verbinding met onze gemeenten en samenwerkingspartners. Informatie wordt door ons steeds beter gebruikt om veiligheid te verbeteren. Wij werken risicogericht en tonen flexibiliteit bij het oppakken van strategische opgaven. Bij incidenten reageren we adequaat om een onveilige situatie te voorkomen, te beperken of te bestrijden.

Onze focus voor de beleidsperiode 2022-2025:

Kenmerkend voor onze regio is de aanwezigheid van de vele infrastructuur. Via het spoor, de weg, het water en ondergronds buisleidingen passeren dagelijks grote hoeveelheden verschillende gevaarlijke stoffen. Daarnaast kan een dreiging van een overstroming in onze regio zowel vanuit zee als de rivieren komen. Niet voor niets waren spoorveiligheid en waterveiligheid speerpunten in de voorafgaande beleidsplanperiode. De komende periode worden deze vraagstukken nog indringender. Dit komt doordat een deel van de woningbouwopgave en het realiseren van ruimte voor bedrijvigheid, cultuur en evenementen plaats vindt in de spoorzone, een ander deel van deze opgave vindt plaats in gebieden die bij een overstroming volledig onder water lopen. Wij handelen in deze vraagstukken als deskundig adviseur om het veiligheidsniveau te verhogen en het veiligheidsbewustzijn te vergroten.

We zijn vanuit het verleden meer gericht op wat we flitsrampen noemen. Een plotselinge, heftige gebeurtenis (explosie, brand) met een relatief korte duur van bestrijding. Tegenwoordig is er veel meer aandacht nodig voor crises met veelal een langere duur en gevolgen die de maatschappij ontwrichten. De bestrijding van de Covid-19 pandemie is hier een voorbeeld van maar we denken ook aan digitale verstoringen en langdurige stroomuitval. Crises met een grote impact op de openbare orde en veiligheid. Juist daarin ligt de rol van de VRZHZ om de inzet en bestrijding te coördineren.

Dit type crises maakt dat we steeds meer gebruik maken van inhoudelijke kennis en expertise die bij andere partijen ligt, en die wij in de voorbereiding en de bestrijding bij elkaar brengen. Crises die zich niet aan regiogrenzen houden waardoor we bovenregionaal en landelijk steeds meer samenwerken. Het gebruik van data en informatie om de bestrijding te ondersteunen, en waar mogelijk de verwachte ontwikkeling te voorspellen is daarin voor ons een speerpunt.

We hebben in Nederland een uniform brandweerstelsel met gelijke eisen voor de opleiding en taakuitoefening van onze brandweermensen. Het onderscheid is of deze taken beroepsmatig of als vrijwilliger worden ingevuld. Op dit stelsel zijn we trots en zuinig. Het vraagstuk rond de Europese Deeltijdrichtlijn stelt dit stelsel echter ter discussie. Daarnaast zien we een aantal grote inhoudelijke ontwikkelingen die uitgaan van een meer risicogerichte benadering. Moet ieder object binnen dezelfde tijd voor de brandweer bereikbaar zijn of houden we rekening met risico van het betreffende gebied?

En kunnen we de brandweertaken nog beter differentiëren zodat iedere brandweerfunctionaris wel een solide basis heeft, maar we specialistische taken voor specifieke risico’s meer spreiden? Het maakt dat de komende beleidsplanperiode de vraag naar een toekomstbestendig brandweerstelsel beantwoord moet worden.

Ontwikkelingen en veranderingen vragen tijd. Dat is bij ons altijd tegen de achtergrond dat we voortdurend paraat staan om op te treden bij incidenten. Dit betekent dat we onze voorbereiding in planvorming en het invullen van onze vakbekwaamheid afstemmen op onze risico’s en taken.

De wijze waarop we invulling geven aan onze visie en opgaven werken we uit langs zes sporen en vanuit vier kernwaarden.

Zes sporen:

- Passend acteren op ons risicobeeld
- Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing
- Leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers
- Informatie gestuurd werken
- Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid
- Wendbaar en duurzaam organiseren

De eerste vijf sporen worden in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt. Hoofdstuk zes gaat in op het zesde spoor.

Onze kernwaarden:

Samenwerkingsgericht

Het creëren van veiligheid kunnen we niet alleen en daarom investeren we in de samenwerking en verbinding intern tussen onze afdelingen en met onze partners, burgers, bedrijven, andere veiligheidsregio's en het IFV (Instituut Fysieke Veiligheid). We onderhouden de goede samenwerking die we hebben met de gemeenten, de Dienst Gezondheid en Jeugd en de Omgevingsdienst ZHZ. Gelijktijdig verstevigen wij onze positie, zodat een ieder weet wat wij doen, waar wij voor staan en wat zij van ons mogen verwachten.

Deskundig

Vrijwillig of beroeps, op kantoor op de brandweerpost of oproepbaar via een piketregeling, we zijn professionals die staan voor onze taken. Dat vraagt een vaste basis met goed geoefende patronen die als het ware in onze genen zitten. Er staan als het nodig is, betekent veel aandacht voor het vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven van onze medewerkers.

Niet alleen operationeel maar ook op kantoor werken we blijvend aan het verbeteren van onze deskundigheid, processen en dienstverlening. In onze adviestaken onderscheiden we ons door expertise en ervaring die wij hebben op veiligheidsgebied, waarbij we ons baseren op de best beschikbare informatie over doelmatigheid en doeltreffendheid. Wetenschappelijke kennis combineren we met praktijkkennis: evidence based. We hebben oog voor nieuwe ontwikkelingen en verkennen de mogelijkheden voor onze vakgebieden. We vergroten onze kennis door onder andere actieve deelname aan nationale en internationale netwerken en projecten.

Deskundig zijn, is ook kijken naar wat beter kan. We creëren een veilige leeromgeving, waarin we een open en zelfkritische houding stimuleren en de geleerde lessen vertalen naar onze werkwijzen en vakbekwaamheid.

Daadkrachtig

Als organisatie werken we voortvarend en slagvaardig, waarbij we hulp bieden, advies geven en oplossingen zoeken. We staan steeds paraat, 24 uur per dag, 365 dagen per jaar. De letterlijke 'één druk op de knop' in operationele omstandigheden, waarbij iedere gealarmeerde functionaris weet wat van hem of haar wordt verwacht. Vanuit deze vaste basis zijn we een op maat maakbare crisisorganisatie, die inspeelt op wat op dat moment van ons gevraagd wordt. In korte tijd regelen we zowel organisatiekracht als capaciteit om invulling aan de bestrijding te geven.

Daadkracht tonen we ook in dossiers, waarvan de uitkomst bij aanvang van deze beleidsperiode nog onbekend is, zoals de evaluatie van de WVR en de deeltijdrichtlijn. De uitkomsten van dossiers moeten wel door de organisatie verwerkt worden. We participeren daarvoor actief in (landelijke) overleggen en maken heldere keuzes waar het gaat om het waarmaken van onze ambities. Daarnaast treden we daadkrachtig op in (acute) risicovolle situaties en zoeken met de betrokken partijen een oplossing om de risico's te verkleinen.

Betrokken

Midden in en voor de samenleving! Dit betekent dat we weten wat in de samenleving leeft en dat we daarop inspelen. Waar voorheen vooral de brandweer bekend was bij onze burgers is de veiligheidsregio als geheel met de COVID-19 pandemie meer zichtbaar geworden. Onze werkzaamheden hebben impact op de directe leefwereld van onze burgers. Wat voor ons een 'standaardbrand' is, is voor de betrokkenen een grote inbreuk in een omgeving die voorheen als veilig werd gezien. Dat besef werkt in onze taakuitoefening door.

Uiteindelijk draait al ons werk om het doel onveiligheid te voorkomen en incidenten het hoofd te bieden. Daar draagt iedereen in onze organisatie aan bij. Van de operationele medewerkers op onze blusvoertuigen en in de crisisorganisatie tot de ondersteunende administratieve medewerkers.

5

5. Blik naar voren

5.1 Spoor 1: Passend acteren op ons risicobeeld

Het Regionaal Risicoprofiel laat zien welke risico's er zijn op grote incidenten, rampen en crises in onze regio. Het nieuwe wettelijke kader onder de Omgevingswet vraagt de gemeenten om in omgevingsplannen rekening te houden met de risico's die benoemd zijn in het Regionaal Risicoprofiel en in andere risico-inventarisaties (zoals het brandrisicoprofiel). De VRZHZ heeft de kennis en ervaring om gemeenten hierin te ondersteunen en te adviseren met als doel gezamenlijk maatregelen te nemen om deze risico's te verkleinen en de brand- en crisisbestrijding zo goed mogelijk uit te voeren als het toch mis gaat.

Aandachtsgebied natuurlijke omgeving

De weer-gerelateerde risico's, zoals storm of hitte, hebben allemaal een 'gele' risicoscore. Overstroming scoort voor sommige dijkringen geel en voor dijkring 16 (Alblasserwaard – Vijfheerenlanden) rood. De dreiging van een overstroming kan voor dit gebied zowel vanuit zee als de rivieren komen. Het gebied is te kenmerken als een 'badkuip' die schuin afloopt vanuit Oostelijke richting naar het diepste punt bij Alblasserdam en Papendrecht. Bij een dijkdoorbraak zal het gebied binnen onze regio snel en diep vollopen met kans op grote aantallen slachtoffers en vele getroffenen. Wanneer de dreiging vanuit zee komt is er slechts korte tijd beschikbaar voor eventuele evacuatie, een dreiging vanuit de rivieren biedt hiervoor langer de tijd. De recente problematiek bij de Lekdijk tussen Nieuw-Lekkerland en Groot-Ammers geeft aan hoe prominent dit risico is.
In deze beleidsplanperiode geven we vervolg aan het opstellen van impactanalyses, waarmee we nagaan wat de betekenis is van overstromingen voor de leefbaarheid in onze regio. Hiermee maken we keuzes voor de beste wijze van bestrijding, zoals de keuze wel of niet evacueren. Wij vertalen deze naar operationele planvorming.

Op het gebied van preventie maken we klimaatadaptie tot een onderdeel van omgevingsveiligheid. We treden hierin op als adviseur, waarbij we gebruikmaken van informatie uit gemeentelijke stresstesten en de provinciale klimaatatlas. We continueren de samenwerking in het Deltaprogramma Rijnmond Drechtsteden. Daarnaast participeren we in een Europees project over hoe de klimaataanpak kan worden verwerkt in risico- en crisisbeheersingsstructuren.

Aandachtsgebied gebouwde omgeving

(Brand)veiligheid in de gebouwde omgeving is niet vanzelfsprekend. Nieuwe initiatieven, innovatie in bouwmethodes, duurzaamheid en energievoorzieningen resulteren in nieuwe risico's en inzichten. De grote opgaven binnen onze gemeenten voor intensivering van de woningbouw en het creëren van werkgelegenheid onderstrepen het belang van aandacht voor veiligheid in de gebouwde omgeving. Blijvend investeren wij daarom in brandonderzoek, risico-inventarisatie, advisering, toezicht en de vertaling naar planvorming en operationele voorbereiding.

"Met de komst van de Omgevingswet en de wet kwaliteitsborging op 1 juli 2022 wijzigt het wettelijk kader ingrijpend. De nieuwe Omgevingswet beoogt het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige leefomgeving.

De veiligheidsregio vervult hierin een belangrijke rol. Samen met onze partners werken wij aan een succesvolle implementatie. Als adviespartner haken wij vroegtijdig aan om de veiligheidsbelangen te vertegenwoordigen."

Wim Visser
Manager Voorbereiding op Rampen en Crises en Risicobeheersing VRZHZ

Voor risicogerichte advisering bij omgevingsplannen is het belangrijk dat we beschikken over goede informatie. In bestaande gebieden is het beeld van de bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen en aanwezige bebouwing niet altijd actueel. Dit brengen we in kaart, zodat dit als onderlegger dient voor risicogerichte advisering.

Aandachtsgebied technologische omgeving

In het project Spoorzone zijn korte en middellange termijn maatregelen getroffen om de gevolgen van een incident op het spoortraject Zwijndrecht-Dordrecht beter beheersbaar te maken. Dit project is in 2020 afgerond. We voorzien dat het risico van het goederentransport in de toekomst groter wordt door de woningbouwopgave rondom het spoor. Maatregelen om de veiligheid te borgen zijn blijvend nodig. Een bewuste (gemeentelijke) keuze voor ontwikkeling in de spoorzone met een voorzienbare toename van risico's vraagt naar verwachting om extra capaciteit en investeringen van de VRZHZ. De dialoog over financiering hiervan moet deze beleidsperiode (opnieuw) met gemeente(n) en Rijk worden aangegaan.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de vele infrastructuur in onze regio en de risicobedrijven blijven belangrijke aandachtspunten. Daarnaast worden fossiele brandstoffen steeds meer vervangen door andere vormen van energie. Zo zien we nieuwe ontwikkelingen, zoals waterstofstations, bunkerstations voor nieuwe brandstoffen en het toepassen van LNG (vloeibaar aardgas), CNG (samengeperst aardgas) en biogas als brandstoffen.

Er is een steeds verder gaande elektrificatie van transportmodaliteiten en in de industrie. Denk aan het wagenpark maar ook in de scheep- en luchtvaart. Electrische krachtbronnen nemen snel toe.

Niet alleen in aantal maar ook in omvang. Dit leidt tot allerlei aanverwante risico's zoals bij de opslag van elektrische energie. Onze inzet als deskundig adviseur en toezichthouder is gericht op het, waar mogelijk, reduceren van deze risico's en het voorbereiden op incidenten met actuele planvorming en oefeningen.

Een specifieke bevoegdheid van de veiligheidsregio is het aanwijzen en houden van toezicht op bedrijfsbrandweren. Bijzondere aandacht gaat de komende periode uit naar spoorwegemplacement Kijfhoek, waar gewerkt wordt aan de aanleg van extra calamiteitenwegen. Door het gebruik van deze wegen passen we de werkwijze van de bedrijfsbrandweer in samenwerking met onze brandweer aan.

Aandachtsgebied vitale infrastructuur en voorzieningen

Naarmate de maatschappij zich technologisch verder ontwikkelt neemt de afhankelijkheid van systemen en voorzieningen toe. De toenemende elektrificatie van de samenleving maakt ons steeds afhankelijker van stroom. Hierdoor kunnen crises op dit gebied een groot effect hebben. Wij bereiden ons voor door deze crises uit te werken in planvorming en in duidelijke handelings-perspectieven (risicocommunicatie).

Aandachtsgebied verkeer en vervoer

Bij het vergroten van het aantal woningen en de werkgelegenheid is goede bereikbaarheid een voorwaarde. Naast het groeiende aantal vrachtbewegingen zien we een toename van het woon-werkverkeer en het recreatieve verkeer.
Rondom dit aandachtsgebied spelen twee belangrijke thema's. Het eerste thema is de grote onderhoudsopgave die de komende jaren in onze regio plaatsvindt aan wegen, bruggen en tunnels. Deze kan leiden tot het risico van verkeerscongestie en een verminderde bereikbaarheid door hulpverleners. We stemmen hierom af met de betrokken partijen en bereiden ons gezamenlijk voor op eventuele calamiteiten. Zo zijn er in de komende periode de renovatie van de Heinenoordtunnel (2023-2024), de Kiltunnel (2022), de Noord tunnel (2025) en de renovatie van de Haringvlietbrug (2022 en 2025).

Het tweede thema is de incidentbestrijding op het water. Hoewel het risico nog tot de 'groene' categorie behoort, zien we dat het risico toeneemt. Er is een toename van verkeer op het water en de recente historie laat een toename van incidenten op het water zien. In 2021 is een visie incidentbestrijding op het water uitgewerkt, die we de komende periode implementeren. Naast de blusboot Zuid-Holland Zuid heeft onze regio blusvoorzieningen op de veerdiensten in Gorinchem. Vanaf 2023 gaan deze veerdiensten over op elektrische schepen waarbij het aanbrengen van blusvoorzieningen niet langer mogelijk is. Een vraagstuk waar we op basis van onze visie een antwoord op moeten vinden.

Aandachtsgebied gezondheid

Met de COVID-19 crisis in gedachten is het duidelijk dat het pandemische scenario prioriteit verdient. Niet alleen voor ziekten met een overdracht van mens op mens, maar ook van dier op mens (zoönose). We behouden en borgen wat we hierin met de COVID-19 crisis hebben geleerd en verdiepen onze netwerkbenadering. Daarnaast zien we ontwikkelingen in de zorg, waarbij aan de ene kant centralisatie plaatsvindt van specialismen en aan de andere kant toenemende versnippering van de zorg in kleinere eenheden. Dit maakt het netwerk tijdens crisis in potentie kwetsbaar. We investeren in het verhogen van de (samen)redzaamheid van de samenleving.

"Een crisis beslechten kun je alleen samen. De GHOR verbindt daarom zorgpartijen met elkaar en vertegenwoordigt de zorg in de algemene crisisstructuren én in het contact met het openbaar bestuur."

GHOR Zuid-Holland Zuid

Madieke Linckens
Coördinerend beleidsadviseur
GHOR Zuid-Holland Zuid

Aandachtsgebied sociaal maatschappelijke omgeving

Grof en extreem geweld is een thema dat de volle aandacht heeft. Het dreigingsniveau wordt op landelijk niveau gemonitord en waar nodig bijgesteld. Op dit onderwerp werken we nauw samen met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Wij houden zorg voor een acceptabele mate van voorbereiding en realiseren ons dat langlopende crisistypen en de daarbij behorende maatregelen onrust in de samenleving kunnen oproepen.

Wij zijn met bijvoorbeeld woningcorporaties in verbinding om te weten wat leeft in de samenleving. Met communicatie spelen we gericht in op de (kwetsbare) doelgroepen.

5.2 Spoor 2: Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing

Risico- en crisisgericht werken

Vanuit het Regionaal Risicoprofiel weten we met welke grote incidenten of crises we in de regio te maken kunnen krijgen. Het vormt een belangrijke basis voor het onderbouwen van keuzes en het stellen van prioriteiten. Maar het gaat niet alleen om de kans op grote incidenten, het overgrote deel van onze operationele inzetten betreft kleinere incidenten. Ook deze risico's wegen we.

Gezamenlijk geeft dit richting aan ons vakbekwaamheidsbeleid. In bijlage D is het meerjarenbeleidsplan Vakbekwaamheid voor de crisisorganisatie opgenomen. Hierin staat een verdere uitwerking van de visie, missie en beleidsdoelstellingen op het gebied van mono- en multidisciplinaire vakbekwaamheid.

Investeren in netwerken

Risico's en incidenten beperken zich niet tot beleidsterreinen of gemeentegrenzen. Steeds vaker zijn risico's minder voorspelbaar, overschrijdt de problematiek domeinen én gemeentegrenzen en spannen organisaties zich afzonderlijk van elkaar in om een gedeeld probleem op te lossen.

Het veiligheidsvraagstuk staat centraal en daar verbinden we de juiste partijen aan. Flexibel omgaan met samenwerking en het kiezen van een werkwijze die past bij het vraagstuk. We maken gebruik van verbanden die breder zijn dan het bestaande veiligheidsnetwerk. We stimuleren de uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van veiligheid tussen onze en andere veiligheidsregio's en tussen ons en onze partners.

Hiervoor geven wij in deze beleidsperiode verder invulling aan het accounthouderschap met onze partners. Aan de voorkant maken we heldere afspraken, zowel intern als extern, zodat voor alle betrokken partijen duidelijk is wat de doelstelling en het beoogde eindresultaat is.

Deskundig adviseren op risico's

Samen met gemeenten en andere netwerkpartners zetten we in op het verhogen van het veiligheidsbewustzijn en het veiligheidsniveau in de regio. Risicobeheersing vormt hierin hét kennis- en expertisecentrum voor brandveiligheid en omgevingsveiligheid. Door analyse-, advies-, toezicht- en voorlichtingsactiviteiten verlagen we de kans op incidenten en maken we de gevolgen daarvan kleiner. We spelen in op maatschappelijke ontwikkelingen en trends. Deze taken zijn beschreven in bijlage B. Dit doen we zowel op aanvraag als proactief. Daarvoor is het belangrijk dat de VRZHZ en de betrokken diensten vroegtijdig door gemeenten, provincie en Rijksoverheid betrokken wordt bij nieuwe ontwikkelingen of het ontstaan van knelpunten in een bestaande situatie.

Adviseren doen we risicogericht en in samenwerking met partners. We continueren het regionaal evenementenloket en de integrale samenwerking op evenementenveiligheid en evenementen-advisering. Vanuit het besef dat een groot aantal risico's waaraan onze ingezetenen worden blootgesteld niet in de primaire beïnvloedingssfeer van de veiligheidsregio zelf ligt, is het vanzelfsprekend dat we het Regionaal Risicoprofiel goed afstemmen met en laten omarmen door onze partnerorganisaties en dat we gezamenlijk zoeken naar maatregelen die de risico's reduceren.

We hebben de komende periode veel aandacht voor de implementatie van de Omgevingswet. De invoering van de Omgevingswet vraagt om aansluiting van de competenties, deskundigheid en adviescapaciteit op de gewijzigde adviestaken en -vragen. Het heeft implicaties voor onder andere de opleiding van onze medewerkers, onze werkprocessen, voorschriftenbibliotheek & standaard documenten, onze samenwerkingsafspraken en automatisering. Ook heeft de invoering van de Omgevingswet gevolgen voor de informatiebehoefte en –voorziening. Om proactief te adviseren moet er voldoende, betrouwbare en goed toegankelijke (GEO) informatie ter beschikking zijn over de fysieke leefomgeving.

Naar verwachting wordt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) samen met de Omgevingswet ingevoerd. Met deze wet vervalt de preventieve toets op bouwtechnische eisen. Daarvoor in de plaats dient de initiatiefnemer vóór de start van de bouw een risicobeoordeling en een borgingsplan in. De vergunninghouder overlegt aan de gemeente vóór de in gebruik name een verklaring van erkend kwaliteitsborger. De Wkb geldt in het begin alleen voor eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1). Hierdoor heeft het nog weinig invloed op onze adviesrol. Om ons voor te bereiden op de beoogde uitbreiding van de Wkb naar complexe gebouwen nemen we alvast deel aan pilots om ervaring op te doen met onze nieuwe adviesrol.

Regisserend verbinden bij crises

Tijdens crises zal de crisisorganisatie niet altijd de centrale organisatie, maar soms juist de verbindende schakel in kennisdeling tussen de diverse partijen in de maatschappij zijn. Steeds vaker maken we gebruik van inhoudelijke kennis en expertise die bij andere partijen ligt (de zogenaamde functionele keten). We zien voor de VRZHZ een rol als regisseur in de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing (wat we de algemene keten noemen). De manier van net centrisch werken ondersteunt ons hierin en wordt steeds meer de norm. Vanuit de ervaringen met COVID-19 zien we ons voor de vraag gesteld hoe we omgaan met een crisis die langer duurt dan de 48 uur, waar we regulier voor ingericht zijn. Ook staan we voor de vraag hoe we flexibiliteit organiseren bij een ander type crisis. Daarvoor werken we deze beleidsplanperiode met zogenaamde proeftuinen om vormen van samenwerking in de crisisbeheersing bij nieuwe crisistypen te verkennen. Hierin benutten we de ervaringen die we opdoen uit deelname aan (inter)nationale projecten.

Bovenregionaal samenwerken

De aard en omvang van een crisis centraal stellen, vraagt meer dan voorheen een bovenregionale samenwerking. Risico's en crises houden zich niet aan geografische grenzen. Door het risico centraal te stellen, zoeken we vooraf afstemming met andere betrokken regio's over de voorbereiding op en de aanpak van deze risico's en crises. Dit gaat ook over de samenwerking tussen het Rijk en de regio's als het gaat om informatievoorziening, de stelselverantwoordelijkheid van het Rijk, de (aanwijs)bevoegdheden van ministers en de rol van het landelijk operationeel coördinatiecentrum (LOCC). De komende beleidsperiode geven we vanuit VRZHZ verder vorm en inhoud aan deze integrale afstemming. Zowel op landelijk, interregionaal en regionaal niveau op eigen initiatief als op uitnodiging. Op deze wijze geven we verder invulling aan de visie die in 2019 bestuurlijk is verwoord: een compacte en veerkrachtige zelfstandige regio, die op inhoud de verbinding zoekt. Vraagstuk gestuurd en werkend met flexibele samenwerkingsvormen.

Een sterke zorgketen

De VRZHZ voert de taken voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) uit als integraal onderdeel van crisisbeheersing. Samen met onze zorgpartners en andere netwerkinstanties zorgen wij voor een sterke zorgketen, die goed voorbereid is op crises.

> *"Elke keten is zo sterk als zijn schakels, we staan samen voor de opgaven. Waarbij elkaar kennen en samen oefenen, cruciaal is voor een goede samenwerking."*

Cees Vermeer
Directeur Publieke Gezondheid Zuid-Holland Zuid

We leggen de focus de komende jaren op het borgen van de zorgcontinuïteit in de gehele zorgketen. Wij bewaken het proces van voorbereiding op crises. Dit doen wij onder andere door convenanten af te sluiten met acute zorgpartners, zoals ziekenhuizen en huisartsen(posten). In de voorbereiding werken wij waar mogelijk uniform en leveren wij maatwerk waar nodig. Daarnaast geven we gevraagd en ongevraagd advies aan alle zorginstellingen (cure en care sector) in de regio. Door te investeren in de relaties binnen het regionale en landelijke netwerk bereiken wij dat in crisistijd de instellingen in ketenverband goed voorbereid zijn.

Onze investering zit onder meer in het professionaliseren door crisisteams op te leiden, te blijven trainen en samen te oefenen. Naast de interne dynamiek in het crisisteam besteden wij aandacht aan de interactie tussen de zorg, veiligheidspartners en het openbaar bestuur. Op deze manier nemen we een herkenbare en heldere positie in als verbinder en bewaker van het publieke belang in de zorg, het openbaar bestuur en het veiligheidsdomein. Daarnaast zijn wij tijdens crises het informatieknooppunt voor de zorgketen. We zorgen ervoor dat functionele informatie goed wordt gedeeld om incidenten te bestrijden. Het netwerk GHOR is al enige jaren HKZ gecertificeerd (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). Doelstelling is over te gaan naar een ISO certificering.

In onze visie op de crisisorganisatie van de toekomst zien wij steeds meer dynamische samenwerkingsverbanden ontstaan. Omdat we afwisselend te maken hebben met crises met lokale impact en crises van langere duur met bovenregionale impact, werken we flexibel samen. Dit doen we met lokale zorgorganisaties, maar ook met de aangrenzende GHOR bureaus en partners, zoals het Regionale Overleg Acute Zorg. Wij zetten ons in om meer aansluiting te vinden bij branche- en koepelorganisaties en zorgnetwerken, zoals Drechtzorg en Directeuren Verpleging en Verzorging Drechtsteden. We investeren in het versterken van samenwerkingen die tijdens de COVID-19 pandemie zijn ontstaan. Om deze dynamische samenwerkingsverbanden te ondersteunen, zijn wij de weg ingeslagen om binnen de zorgketen meer net centrisch samen te werken. Dit doen we regionaal, bovenregionaal en landelijk.

Tenslotte adviseren wij integraal over de zorgaspecten bij evenementen- en omgevingsveiligheid. Op deze manier dragen we proactief bij aan een veilige leefomgeving.

Continuïteit en ontwikkeling bevolkingszorg

De afgelopen beleidsplanperiode hebben we vanuit bevolkingszorg onder meer hard gewerkt aan het versterken van de relatie tussen de veiligheidsregio en de gemeenten. Hiermee hebben we een solide basis gelegd, die we de komende beleidsperiode borgen. Dit betekent dat de regionale crisisorganisatie, die bestaat uit medewerkers van de gemeenten, volledig bemenst, opgeleid en geoefend is. Alle bereikbaarheidsgegevens en planvorming zijn actueel en voor iedereen beschikbaar via de app. Verder zijn we betrokken bij (beleids)ontwikkelingen binnen en buiten de VRZHZ. Wij werken en denken mee over bijvoorbeeld impactanalyses voor overstromingen, terrorisme, cybercrises en energietransitie. Daarbij leggen wij verbindingen met gemeentelijke netwerken. Zo zetten we onze kennis en aanpak effectief in op nieuwe vraagstukken van sociale of maatschappelijke aard.

We borgen niet alleen, maar we ontwikkelen door

We blijven de huidige vakbekwaamheidsprogramma's voor de functionarissen in de regionale crisisorganisatie verder verbeteren, zodat deze zijn afgestemd op hun behoeften en op de functievereisten. Ook ontwikkelen we de crisisorganisatie door te kijken naar soorten functies en de kwalitatieve eisen die daarbij horen. We geven strategisch advies aan de Coördinerend Gemeentesecretaris en aan de gemeenten in het algemeen. Daarbij maken we gebruik van scenariosystematiek.

Een ander doel van de doorontwikkeling van bevolkingszorg is dat de regionale crisisorganisatie aantoonbaar beter wordt door ons vakbekwaamheidsprogramma én door incidentevaluaties. Dit doen wij door afspraken te maken over de wijze van evalueren en door een systematiek te ontwikkelen, zodat we onze medewerkers individueel en in teamverband kunnen volgen. Bovendien breiden we ons netwerk uit door nog meer te investeren in netwerken binnen en buiten de gemeenten. Wij doen dat door onder andere het persoonlijke gesprek aan te gaan met bijvoorbeeld vervoersbedrijven, woningcorporaties en diverse gemeentelijke afdelingen.

Bevolkingszorg
Zuid-Holland Zuid

5.3 Spoor 3: Leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers

Elke vorm van verandering ontstaat pas als je iets vertrouwds opgeeft. Flexibiliteit en veerkracht zijn daarmee belangrijke competenties voor al onze medewerkers. De dynamiek van de samenleving vraagt van ons dat oude overtuigingen sneller over boord worden gegooid om een antwoord te kunnen bieden op maatschappelijke trends en ontwikkelingen. Met generieke competenties en vaardigheden komen we als brandweer niet meer weg.

Bij incidentbestrijding stellen wij alles in het werk om met modern materieel een kwalitatief hoogwaardige repressieve brandweerzorg te waarborgen. Dit doen wij met goed opgeleid en goed uitgeruste vrijwilligers en beroepsmatig aangesteld brandweerpersoneel. Zij werken vanuit onze brandweerposten, die op basis van het risicoprofiel zijn verdeeld over de regio. Door postgericht samen te werken, vormt brandweer Zuid-Holland Zuid een eenheid in verscheidenheid. Kleinschalig waar het kan, met grote slagkracht waar noodzakelijk. Compact en nabij. Vanuit de centrale organisatie faciliteren we optimaal de taken op het gebied van incidentbestrijding.

In de beleidsperiode 2022-2025 gaan specifiek voor incidentbestrijding landelijke ontwikkelingen een zeer prominente rol spelen. Ontwikkelingen die elkaar onderling beïnvloeden en waarbij het van belang is integraal een goede visie te vormen. Vanuit de Evaluatie Wet Veiligheidsregio's ligt er een grote opgave voor de kaderstelling en verdere normering voor brandweerzorg.
In het bijzonder noemen we de deeltijdrichtlijn. Uitwerking en implementatie van de deeltijdrichtlijn heeft, binnen de afspraken die landelijk worden gemaakt, effect op het kazerneren, consigneren en piketteren van vrijwilligers. Het voldoen aan de deeltijdrichtlijn vraagt om een stelselwijziging en kent naast de inhoudelijke forse financiële consequenties. Het Veiligheidsberaad stelt als voorwaarde dat de minister als stelselverantwoordelijke alle incidentele en structurele kosten financiert die met de implementatie van de stelselwijziging samenhangen.

Taakdifferentiatie en veerkracht

Het vak van incidentbestrijder is dynamisch en wordt steeds complexer. Nieuwe ontwikkelingen vertalen zich niet alleen in grote, maar ook in kleinere risico's.

Denk bijvoorbeeld aan het elektrificeren van transportmiddelen en het ontstaan van buurtbatterijen, die bij brand hele nieuwe blustechnieken vereisen. Dit alles heeft tot gevolg dat er een complexiteit aan nieuwe vraagstukken ontstaat.

Dit vraagt om een vernieuwde en een steeds meer specialistische brand-bestrijding, die onze brandweermensen zich eigen moeten maken. We zetten in op een solide basistakenpakket voor de meest voorkomende incidenten. Tegelijkertijd differentiëren we bestaande en nieuwe taken, mede op basis van risico's, en accepteren daarmee het ontstaan van verschillen.

Verdere differentiatie leidt tot maatwerk, dat beter aansluit op de vraag en het risico. Smart paging gaat ons helpen om slimmer en efficiënter functionarissen te alarmeren, rekening houdend met de differentiatie van brandweertaken en de beschikbaarheid. Door het toepassen van dynamisch alarmeren zorgen we ervoor dat we gericht de benodigde voertuigen alarmeren. We houden bijvoorbeeld rekening met welk voertuig het snelste ter plaatse kan zijn, met wegafsluitingen en specifieke inzetvoorstellen voor bepaalde objecten. Het bevordert de compactheid en vergroot de veerkracht, zodat we beter aansluiten op de aanwezige risico's. Ook wordt de balans tussen werk en mens zo geoptimaliseerd. Flexibiliteit en maatwerk versterken de herkenbaarheid en waardering van de brandweer in de samenleving.

Uitruk op maat en flexibiliteit

In de afgelopen periode hebben we ervaringen opgedaan met variabele voertuigbezetting. Een concept dat rekening houdt met enerzijds de paraatheid van een brandweerpost en anderzijds de risico's die we bij een uitruk kunnen verwachten. We ontwikkelen dit concept deze beleidsplanperiode verder door en sluiten aan bij de landelijke herziening van "Uitruk op Maat". We onderzoeken de mogelijkheden om het concept te verbreden van een toepassing op onze standaard blusvoertuigen naar een toepassing op onze hulpverleningsvoertuigen en de teams voor oppervlakteredding.

"Het concept moet wel verantwoord zijn. Daarom moet de veiligheid van en voor onze hulpverleners altijd voorop staan."

Arie van der Plas
Vrijwilliger post Hardinxveld-Giessendam

Verschuiving van object gebonden naar gebiedsgerichte opkomsttijden

Het landelijke programma 'Gebiedsgerichte opkomsttijden' stelt een andere benadering van de opkomsttijden van de brandweer voor. Gebiedsgerichte opkomsttijden in plaats van objectgerichte opkomsttijden. Als er brand is, dan is iedereen het erover eens dat de brandweer zo snel mogelijk ter plaatse moet zijn. Maar hoe onderbouw je 'zo snel mogelijk'?

Het programma 'Gebiedsgerichte opkomsttijden' heeft dit vastgelegd in een landelijke, uniforme systematiek. Het huidige dekkingsplan van de brandweer gaat uit van object gebonden opkomst tijden en is een bijlage van dit beleidsplan. De komende beleidsplanperiode stellen we een nieuw dekkingsplan op, dat uitgaat van gebiedsgerichte opkomsttijden. Dan kijken we niet alleen naar de vraag hoe snel de brandweer bij een object kan zijn, maar ook naar factoren als het risicoprofiel van het gebied en de gewenste slagkracht die de brandweer moet leveren. Hiermee bedoelen we de capaciteit die we moeten leveren bij grote en langdurige inzetten.

Postgericht samenwerken

In onze regionale brandweerorganisatie staan de brandweerposten centraal. De directe brandweerzorg leveren we immers vanuit die posten. Als één regionale organisatie werken we uniform maar wel met oog voor de diversiteit op de posten. Eenheid in verscheidenheid.
We investeren om vanuit de centrale organisatie de processen op en voor de posten op een goede wijze vorm te geven en te faciliteren.

Vakbekwaam worden en blijven

We werken aan kwaliteitsverbetering en borging door het beter aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van het operationeel personeel en de ondersteunende rollen binnen vakbekwaamheid, de instructeurs en oefenleiders. Voor vakbekwaam worden behouden we onze certificering volgens het waarderingskader Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen (KAB).
We investeren in het toepassen van virtual en augmented reality tijdens opleidingen en oefenen. Bijvoorbeeld het simuleren van incidenten in ons verzorgingsgebied.

Marco Troost
Bureauhoofd Vakbekwaamheid VRZHZ

"Eigenlijk hoop je dat mensen vakbekwaamheid zelf serieus nemen en zich daar verantwoordelijk voor voelen."

Het oefenen van de basisbrandweerzorg en specialismen richten we postgericht in, waarbij in de uitvoering regelruimte voor de posten is. Hiermee wordt het oefenen doelmatiger, worden de posten ondersteund en wordt de vakbekwaamheid kwalitatief aantoonbaar. Voor het oefenen van (piket)functionarissen zoeken we bij de ontwikkeling van ieder jaarplan aansluiting bij de actuele ontwikkelingen en leerpunten per groep/individu.

Materieel en Logistiek

De werkplaatsen (persoonlijke beschermingsmiddelen en vaar- en voertuigen) professionaliseren we verder en maken we toekomstbestendig door het beter organiseren van het werk met daarbij duidelijk beschreven taken en doelen. We dragen zorg voor een herleidbare registratie van het materiaal. Zo realiseren we 24/7 inzicht in het beheer en onderhoud van onze voertuigen voor de gebruikers. Op basis van het meerjarig investeringsplan vervangen we in deze beleidsplanperiode een belangrijk deel van ons wagenpark, zodat ons materieel up-to-date blijft. Daarnaast vindt de aanbesteding plaats voor onze persoonlijke beschermingsmiddelen en de kleding. De huisvesting van de werkplaatsen wordt aangepast om professioneler te werken. We sluiten goed aan bij de vragen van de interne gebruikers en de externe klant, zoals de ambulancedienst.

Bluswatervoorzieningen

Voor het projecteren van bluswatervoorzieningen stellen we in 2022 nieuw beleid voor bluswater en bereikbaarheid vast. Gezien de wijzigingen in de situatie rondom bluswatervoorziening, minder brandkranen en minder capaciteit, is het nodig de watertoevoer te borgen. Bij grotere branden lopen we sneller tegen de grenzen van de watercapaciteit aan. Daarom moderniseren we in de periode 2021-2024 onze watertransportsystemen (WTS). Bij grote branden kunnen we zo sneller optreden met een grotere beschikbaarheid van water.

Onder andere door het verminderde aantal **brandkranen** stelt de VRZHZ in 2022 een nieuw beleid op om de watertoevoer te borgen.

Belangrijk punt is het moderniseren van de **watertransportsystemen** (WTS), zodat de brandweer sneller en adequater kan optreden bij een grote brand.

Jeugdbrandweer

Binnen de VRZHZ zijn 10 jeugdbrandweergroepen actief. Deze bestaan uit jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Door de jeugdbrandweer maken we jongeren bewust in het voorkomen van brand en vergroten de kennis van brandbestrijding en hulpverlening. We bieden een leertraject aan om bij gebleken geschiktheid en mogelijkheden door te stromen naar een functie als vrijwilliger of beroepsmedewerker. Zo bereiden we onze jeugdleden voor op de leergang manschap, waardoor ze bij het volgen van deze opleiding een voorsprong in kennis en ervaring hebben.

5.4 Spoor 4: Informatiegestuurd werken

"In toenemende mate zijn eigen gegevens en gegevens van netwerkpartners beschikbaar over onder andere objecten, voorzieningen, controles, incidenten en uitkomsten van brandonderzoek.

Informatie gestuurd werken is het omzetten van data naar informatie en vervolgens informatie met kennis omzetten naar doelgerichte acties. Daarnaast draagt het bij om te verantwoorden, te evalueren en te verbeteren."

Sandra Breet
Beleidsadviseur
Informatiemanagement VRZHZ

Ons doel is ons te ontwikkelen naar een informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie in Zuid-Holland Zuid, dat permanent beschikbaar en actueel is. Geen woorden maar data. Informatie wordt een productiemiddel om onze kerntaken uit te voeren. Maar ook om onze partners te ondersteunen met onze data. We gebruiken de informatie van onze partners en delen onze gegevens met partners als het wettelijk kan en mag. Zo signaleren we makkelijker trends en ontwikkelingen en kunnen we risico's en veiligheidsvraagstukken beter duiden. In de komende periode streven we naar verdere verbetering van de kwaliteit en beveiliging van deze data.

Samen met de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) en de multi-partners in het Directorium van de Melkamer Rotterdam (MKR) werkt de VRZHZ aan een Multi Intelligence Center (MIC). Hiermee beogen wij een 24/7 uur ondersteuning van collega's 'op straat' met real-time informatie over het incident waarvoor ze zijn opgeroepen. Hiervoor koppelen we informatie uit meerdere databasesystemen en meldkamerbronnen aan informatie van andere diensten. Ook betrekken we informatie uit andere bronnen, zoals websites, camerabeelden en sociale media. Met dit systeem alarmeren we gericht de benodigde eenheden.

We dragen actief bij aan de ontwikkeling van het landelijke Knooppunt Coördinatie regio's-Rijk (KCR2), dat zich moet ontwikkelen tot een 24/7 beschikbare multidisciplinaire informatievoorziening ter ondersteuning van het lokaal en regionaal gezag bij (dreigende) crisis. Dit informatieknooppunt sluit aan op het regionale MIC.

Het belang van een robuuste en adequate informatievoorziening stelt eisen aan de informatieveiligheid. Het gebruik van collectieve voorzieningen en de relaties tussen gemeenten, regio's en Rijk onderling maakt dat partijen afhankelijk zijn van elkaars niveau van informatieveiligheid. Het Veiligheidsberaad heeft daarom gevraagd voor een versnellingsplan om te komen tot een geborgd basisniveau voor informatieveiligheid in de veiligheidsregio's. Dit basisniveau is gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). De implementatie hiervan heeft forse organisatorische en financiële gevolgen.

De VRZHZ heeft geen rol in het technisch voorkomen van cyberaanvallen, maar wij worden wel geconfronteerd met de gevolgen die een cyberaanval op de maatschappij heeft. Hiervoor wijzen wij onze partners en omgeving op het risico en de mogelijke effecten op de veiligheid. Daarnaast zorgen we dat wij operationeel zijn voorbereid om de bestrijding van dergelijke crises te coördineren als het gaat om de effecten op openbare orde en veiligheid. Wij borgen dat we zelf zijn voorbereid en continuïteit leveren bij uitval van ICT en telecommunicatie.

5.5 Spoor 5: Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid

Het communicatieproces is minder maakbaar. Sociale media zijn niet meer weg te denken. De ontvangers van informatie zitten vaak zelf aan de knoppen om deze informatie aan te vullen, door te sturen of ter discussie te stellen: communicatie en informatie is van iedereen.

Dialoog

Wat betekent dit voor ons als organisatie en voor onze missie?

Dat we minder zenden en meer gaan luisteren, faciliteren, inspireren en verbinden. Dat we onze ramen openzetten voor de dialoog en transparanter worden in wie we zijn en wat we doen. Dat we nóg meer in gesprek gaan met onze partners, bewoners en bedrijven, om voeling te krijgen met de behoeften in de maatschappij op het gebied van veiligheidsbewustzijn. En om partners, bedrijven en inwoners te laten ervaren wat onze toegevoegde waarde is in het werken aan veiligheid in de regio. Ook de communicatie vanuit onze primaire processen is hierop gericht.

Dit betekent ook een andere inzet van communicatiemiddelen, zoals de website en sociale media.

Risicocommunicatie

We investeren in professionele risicocommunicatie: we gaan in gesprek met inwoners en bedrijven om te horen hoe ze bewuster met veiligheid bezig kunnen zijn, aan te geven wat ze kunnen doen in geval van een incident, ramp of crisis en hoe wij daarbij kunnen faciliteren. Dit doen we via online sessies, waarbij mensen/bedrijven kunnen aanschuiven als ze dat willen. Ze kunnen via de chatfunctie vragen stellen en de sessie achteraf terugkijken. En natuurlijk gaan we op bedrijfsbezoek.

Doelgroepgerichte aanpak

Het doel van het programma 'Veilig Leven' is het komen tot minder branden, minder slachtoffers en minder schade. We zetten in op het herkennen van, omgaan met en handelen naar (brand)risico's. Onze aanpak is doelgroepgericht, waarbij we in samenwerking met onze partners inzetten op risicodoelgroepen en de veiligheidsboodschap gericht brengen. We enthousiasmeren, inspireren en motiveren mensen om (brand)risico's aan te pakken.

We maken gebruik van gerichte voorlichting op scholen om onze jonge burgers zelfredzaam te maken. In 2021 onderzoeken we de mogelijkheid van een eigen Risk Factory. In de Risk Factory werken we als Veiligheidsregio samen met regionale partners en kunnen we regionale problematiek aankaarten, zoals de waterveiligheid.

Andere onderwerpen die aan bod komen zijn verkeersveiligheid, drugs, vuurwerk, brandveiligheid, onveilige situaties thuis, groepsdruk, nepnieuws en cybercrime. Onderwerpen waarin scholen een verantwoordelijkheid hebben, maar waarin wij als overheidsorganisatie gericht kunnen ondersteunen, met het oog op het vergroten van de zelfredzaamheid en veerkracht van onze kinderen. Maar ook van ouderen. Hiermee dragen we met onze risicocommunicatie bij aan onze missie.

Crisiscommunicatie

Tijdens incidenten en crises is communicatie letterlijk van levensbelang. Heldere, eenduidige communicatie draagt bij aan de effectiviteit van het optreden van alle bij de crisisbeheersing betrokken partners. Hiervoor oefenen we jaarlijks en we houden onze crisisorganisatie op peil door te investeren in opleidingen. We maken gebruik van de inzet van sociale media en getrainde piketwoordvoerders. We onderzoeken de mogelijkheden van de persmonitor, waarbij we realtime kunnen schakelen vanuit de meldkamer met onze regionale media. Op deze manier zijn zij als intermediair richting burgers en bedrijven direct op de hoogte van de actuele stand van zaken. Ons communicatieplatform ZHZveilig ontwikkelen we continu door op basis van gebruikerservaringen. Hiermee dragen we met onze crisiscommunicatie bij aan onze missie om adequaat te handelen bij incidenten, rampen en crises.

"Als het gaat om rampenbestrijding en crisisbeheersing zetten we continu in op het steeds verder professionaliseren van onze werkwijze, zodat uiteindelijk de toegevoegde waarde van de veiligheidsregio bij onze partners, bedrijven en inwoners voelbaar is en onze aanpak aansluit bij de behoeften in de maatschappij."

Evita Jacquemart
Sectie Crisiscommunicatie VRZHZ

De blik van buiten naar binnen

6

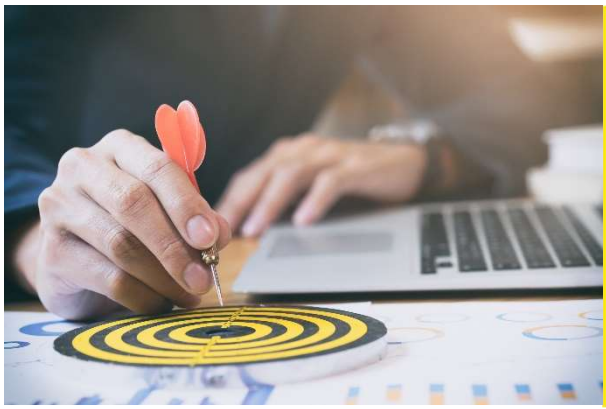

Het waarmaken van onze visie stelt eisen aan onze medewerkers, middelen en organisatie. Ons zesde spoor, dat we in dit hoofdstuk uitwerken.

6.1 Spoor 6: Wendbaar en duurzaam organiseren

Een flexibele organisatie

"De veranderingen in onze omgeving en de ontwikkelingen die op ons af komen, vragen om een wendbare, lerende en flexibele organisatie. We moeten daarvoor op een andere manier kijken naar organiseren en ontwikkelen. Meer aandacht voor het proces van verandering, maar wel met het doel de inhoud te versterken. Het doel steeds voor ogen houden, noemen we 'werken volgens de bedoeling'."

Hein van der Loo
Burgemeester Zwijndrecht en portefeuillehouder bedrijfsvoering

Een inrichting van de organisatie op een niveau van functies en formatieplaatsen is te gedetailleerd om flexibiliteit te creëren. Er is behoefte aan een inrichting op een hoger en abstracter niveau met aandacht voor factoren, zoals leiderschap en cultuur. Hiervoor herzien we onze interne regelgeving en schrappen belemmerende kaders. Onze systemen moeten hierin faciliteren en ondersteunen. We gaan uit van de talenten en kwaliteiten van onze medewerkers en zetten hen in hen op de plaatsen waar nodig. Er moet ruimte zijn voor medewerkers om te kunnen werken voor en bij te dragen aan het doel van de organisatie. We investeren de komende periode in projectmatig en programmatisch werken.

Onder het motto ‘Samen werken is elkaar versterken!’ investeert de ondernemingsraad samen met de bestuurder in een goede samenwerking. Vanuit medezeggenschap wordt zorg gedragen voor een effectieve en efficiënte bijdrage aan de kwaliteit van en draagvlak voor de besluitvorming in de organisatie. Aan de voorkant betrokken en met oog voor personeels- en organisatiebelang staat participatie in belangrijke dossiers en ontwikkelingen op de meer jaren agenda van de OR VRZHZ.

Onze mensen

De samenleving en de veiligheidsvraagstukken zijn complex, dynamisch en zeer divers. Om succesvol invulling te geven aan een veilige leefomgeving in Zuid-Holland Zuid investeren we blijvend in kennis, expertise, vaardigheden en het netwerk van medewerkers. Dit geldt zowel voor onze operationele medewerkers als de medewerkers met een kantoorfunctie. We willen in de regio bekend staan als een communicatieve en omgevingsgerichte organisatie.

“We profileren ons actief op de arbeidsmarkt en we willen dat onze medewerkers trots zijn om bij deze veiligheidsregio te werken. Dit willen doen we door ons werk, onze talenten en ons succes meer en beter te etaleren. We stimuleren daarbij de inzet van medewerkers in de koude en warme fase, zodat er maximaal synergie is tussen onze inzet in de kantoorsituatie en de operationele organisatie. We verbeteren ons personeelsbeleid en onze processen van werving en selectie, instroom, doorstroom en uitstroom. Bij de werving en selectie geven we nadrukkelijk aandacht aan de kernwaarden die we van onze medewerkers verwachten.”

Lieke Bakker
HRM-Beleidsadviseur VRZHZ

Vanuit de organisatie vraagt het welzijn van onze medewerkers om voortdurende aandacht voor de balans tussen ambitie en capaciteit. Een organisatie waarin veiligheid en respect gemeengoed zijn. We ontwikkelen programma’s voor onze medewerkers om gezond en fit te blijven. We hebben daarbij oog voor de mentale kant van ons operationele werk door hieraan ook in preventieve zin aandacht te schenken. Het monitoren van de paraatheid met moderne technieken vermindert de belasting van onze vrijwilligers en operationele piketfunctionarissen. We scheppen en onderhouden een band met de werkgevers van onze vrijwilligers en onze piketmedewerkers.

Voor onze beroepsmedewerkers in de 24 uurs dienst geven we de komende periode verder invulling aan het tweede loopbaanbeleid. Het uitgangspunt is dat een operationele beroeps brandweermedewerker maximaal 20 jaar in de operationele dienst werkt, tenzij werkgever en medewerker anders overeenkomen. Het ontwikkelen van een tweede loopbaanbeleid moet arbeidsongeschiktheid voorkomen en een goede voorbereiding geven op een tweede loopbaan na de periode als beroepskracht.

Huisvesting

Bij een flexibele organisatie, een actieve profilering op de arbeidsmarkt en zorg voor onze medewerkers hoort ook een goed doordachte huisvestingsvisie. In de beleidsplanperiode werken we

aan de uitvoering van deze visie, door in 2022 een uitgewerkt huisvestingsconcept gereed te hebben. Hierbij staat de functionaliteit van huisvesting voorop, maar houden we ook rekening met een efficiënter gebruik van onze gebouwen door de hele regio. Onze ervaringen met intensief thuiswerken vertalen wij naar een huisvestingsconcept, waarin op een gezonde en effectieve manier tijd- en plaat onafhankelijk werken mogelijk is.

We zorgen ervoor dat we ook voldoende kantoorruimte met flexplekken beschikbaar hebben voor vrijwilligers en piketmedewerkers.

Onze financiën en sturing

De ontwerpbegroting 2022 kent een omvang van ca € 46 miljoen. Het overgrote deel van onze inkomsten (83%) komt van de gemeenten, 12% komt van het Rijk. De resterende 5% betreft diverse kleine inkomsten. uit onder andere uit vergoedingen voor overige goederen en diensten en uitgeleend personeel.

De schaalvergroting bij de brandweer van lokaal naar regionaal heeft geleid tot harmonisatie. De afgelopen beleidsplanperiode is een stabiel financieel beeld gevormd door het realiseren van het financieel meerjarenperspectief (MJP), waarbij ruim € 5 miljoen aan besparingen is ingezet om kostenstijgingen binnen de VRZHZ op te vangen.
In december 2019 is met het bestuur afgesproken dat wij tot 2024 de zogenaamde nullijn hanteren. Dat wil zeggen dat wij tekorten of overschotten binnen onze jaarrekening verrekenen met reserves. Dit doet recht aan stabiliteit en de breed gedragen wens om (m.u.v. indexeringen) zo min mogelijk schommelingen in de begrotingen / gemeentelijke bijdragen te presenteren. Tegelijk zien we dat vanwege de bezuinigingen en de ontwikkelingen van de afgelopen jaren de ruimte voor het opvangen van tegenvallers beperkt is.

Dit beleidsplan beschrijft een aantal vooral exogene ontwikkelingen die leiden tot een verhoogde inzet en toename van de kosten:

- De intensivering van de woningbouwopgave en werkgelegenheid, en de daarmee gepaard gaande groei van het aantal inwoners en vervoersbewegingen;
- De implementatie van de Omgevingswet waarbij op landelijke schaal de kosten voor de veiligheidsregio's worden geraamd op eenmalig € 25 miljoen en structureel tussen de € 15 en 20 miljoen;
- Het voldoen aan de deeltijdrichtlijn. Een eerste verkenning gerelateerd aan een totaal pakket van maatregelen leidt voor onze regio tot een structurele inschatting van € 3,5 miljoen;
- Het voldoen aan de eisen voor informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid die voor onze regio worden geraamd op structureel € 0,2 miljoen per jaar;
- Het vormgeven en inrichten van Multi Intelligence Center (MIC) samen met Rotterdam-Rijnmond wordt geraamd op structurele kosten die oplopen tot € 0,4 miljoen.

We zoeken in de beleidsplanperiode 2022-2025 nadrukkelijk de afstemming met het algemeen bestuur voor het scheppen van heldere financiële kaders. Waar mogelijk wordt gekeken of kosten elders neergelegd kunnen worden, zoals bijvoorbeeld bij de deeltijdrichtlijn in relatie tot de stelselverantwoordelijkheid van het Rijk.

Eén van de conclusies uit een benchmark in 2018 was dat de baten vanuit de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) relatief laag zijn ten opzichte van het risicoprofiel. Het risicoprofiel van de regio rechtvaardigt een hogere bijdrage. We blijven actief in het bij het Rijk bespreekbaar maken

van dit vraagstuk en het inzetten op verhoging van onze BDuR uitkering of compensatie op een andere manier.

We verbeteren het werken met jaarplannen met daarbij een goede koppeling tussen de begroting en beleid. De jaarplannen van de afdelingen worden op elkaar afgestemd, zodat beter wordt gestuurd op de resultaten. Het opnemen van duidelijke prestatie-indicatoren ondersteunt de monitoring en verantwoording, waardoor ook tijdig kan worden geanticipeerd bij afwijkingen.

Duurzaamheid

Met maatschappelijk verantwoord ondernemen investeren we en werken we (profijt) met respect voor de sociale kant (mensen) op een milieuvriendelijke manier (aarde). We laten onze maatschappelijke betrokkenheid zien en investeren duurzaam. We zien dit onderwerp in de volle breedte van de organisatie als het gaat om vergroening, duurzaamheid, milieubewust werken, zuinig omgaan met energie (bijvoorbeeld via het gebruik van zonnepanelen) en mensen tot afstand van de arbeidsmarkt helpen. Wij dragen hieraan bij door te kiezen voor vergroening van het wagenpark en het reduceren van onze afvalproductie. Dit betekent eveneens dat medewerkers in hun gedrag zich milieubewuster opstellen. Als concreet voorbeeld gaan we naar een situatie van papierloos opleiden en oefenen, digitaal werken.

Bijlage A: Operationele prestaties VRZHZ

A

In deze bijlage wordt invulling gegeven aan de Wet Veiligheidsregio's door de beoogde operationele prestaties op hoofdlijnen te beschrijven en de informatievoorziening te beschrijven zoals deze wordt gebruikt tijden crises en rampen. De operationele prestaties komen terug in het Regionaal Crisis Plan (RCP). Dit RCP wordt in 2022 herzien en uitgewerkt in lijn met de WVR.

De operationele hoofdstructuur

De Veiligheidsregio heeft het optreden tijden rampen en crises met alle operationele diensten en partners georganiseerd en vastgelegd in het Regionaal Crisisplan. De hoofdstructuur van de bestrijding van incidenten is voor alle diensten procesmatig ingericht. Hiermee reageren de diensten flexibel en doelgericht op de incidentbestrijding.

We noemen dit het knoppenmodel. Voor het activeren van hoofdstructuur gelden de opkomsttijden uit de Wet Veiligheidsregio's.

Verder leveren we de volgende capaciteit:

- Eén voorbereidende staf bij dreiging van ramp of crisis;
- Eén situatie GRIP 1 of hoger tegelijkertijd;
- Voortzetting van de coördinatie en commandovoering gedurende 48 uur;
- Ondersteuning vanuit informatiemanagement en/of Veiligheid Informatie Centrum (VIC) ten behoeve van de operationele inzet door het monitoren van operationele informatie die van belang kan zijn bij een ramp of crisis.

Informatiemanagement

In het Regionaal Crisisplan van de veiligheidsregio geven we integraal invulling aan informatie-management. Het ondersteunend systeem voor net centrisch werken LCMS is voor alle relevante partners beschikbaar en wordt op alle opschalingsniveaus eenduidig gebruikt. In de keten van alarmering tot opschaling in het regionaal beleidsteam werken we met het landelijk toegankelijke LCMS. Het informatiemanagement proces coördineert de informatiestromen van de crisisorganisatie van de VRZHZ: afstemming met bovenregionale en landelijke organisaties en tussen de verschillende niveaus, van meldkamer, COPI, ROT tot en met het RBT. Elk opschalingsniveau kent een eigen multi-informatiemanager en bij GRIP 2 is in elke sectie een mono-informatie coördinator aangesloten waarmee mono en multi relevantie informatie wordt gestroomlijnd. Hiermee is invulling gegeven aan de vereiste informatieparagraaf uit de Wet Veiligheidsregio's art.14 lid 2c.

De brandweer

De operationele eenheden van de brandweer zijn in elk geval in staat zelfstandig de volgende operationele capaciteit te leveren c.q. inzetten te doen:

- de brandweerzorg conform het dekkingsplan brandweer Zuid-Holland Zuid;
- het bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen met gaspakbescherming en de-contaminatie;
- duiken en brandbestrijding op het water (niet geheel onafhankelijk van partners/derden);
- een zeer grote brand: eerste peloton in 30 minuten, tweede peloton in 45 minuten en het derde en vierde peloton in 60 minuten;
- een zeer groot ongeval; eerste peloton in 30 minuten, tweede peloton in 45 minuten en het derde en vierde peloton in 60 minuten;
- 7 meetploegen, tegelijkertijd in te zetten gedurende minimaal 8 uur;
- bijstand van één peloton aan buurregio's;
- één sectie brandweer in het ROT gedurende maximaal 48 uur.

Bevolkingszorg

De operationele prestaties van de regionale crisisorganisatie zijn gebaseerd op de prestatie-eisen uit het rapport Bevolkingszorg op orde 2.0. Voor de processen Publieke Zorg (inclusief primaire levensbehoeften) en Informatie (registratie en verwanteninformatie) is een samenwerkings-overeenkomst afgesloten met het Nederlandse Rode Kruis. Zelfredzaamheid en improvisatie vormen de basis voor de preparatie, (operationele) inzet en herstelfase.

GHOR

Op basis van het DB besluit van 5 november 2015 zijn de minimale taken beschreven op grond waarvan de GHOR functioneert. Deze taken zijn gegroepeerd in een zestal aandachtsgebieden (Beleid en prestatieafspraken, Voorbereidende planvorming, Preventie, Preparatie, Opleiden/Trainen/ Oefenen en Repressie en nazorg). De aandachtsgebieden zijn expliciet gemaakt in het GHOR productenboek. Repressie en nazorg betreft het namens het bestuur VRZHZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid) coördineren van de gezondheidszorg bij rampen en crises, met als doel dat slachtoffers onder alle omstandigheden verantwoorde zorg wordt geboden in een samenhangende GHOR keten, in nauwe samenwerking met andere hulpdiensten. De GHOR en de DG&J (Dienst Gezondheid en Jeugd) zullen in samenhang (GGDGHOR Crisisorganisatie) onder leiding van de DPG zorgdragen voor het reguleren van opgeschaalde zorg naar reguliere zorg met bijzondere aandacht voor de openbare gezondheidszorg. Per 4 januari 2015 is de Grootschalige Geneeskundige Bijstand geoperationaliseerd.

De voorbereidingen op het gebied van samenwerken tijdens rampen en crisis zijn afgestemd en vastgelegd in convenanten, conform art 33 WVR & art 5.1 Besluit VR. Zorgpartners zijn zelf verantwoordelijk voor de voorbereiding op rampen en crises en leveren goede, toegankelijke en samenhangende zorg, waarbij de voorbereiding aansluit bij de voorbereiding van de GHOR, andere instellingen en de hulpdiensten.

Deelproducten	Activiteit	Indicator
4.1. Crisisorganisatie	Eén sectie GHOR in het ROT gedurende maximaal 48 uur	Piketfuncties zijn volledig gevuld
	Personele GHOR bezetting voor twee situaties GRIP 1 tegelijkertijd voor 12 uur onafgebroken.	Piketfuncties zijn volledig gevuld.
	Officieren van Dienst Geneeskundig zijn binnen 30 minuten na alarmeren ter plaatse.	LCMS/GMS status
6.1. Inzet tijdens incidenten	Spoedeisende hulpverlening in de regio.	Reguliere capaciteit
	Inzet MMT (Mobiel Medisch Team)	Regulier beschikbaar
	Grootschalige Geneeskundige bijstand (GGB)	Maximaal 250 (mechanische slachtoffers) 25 T1 / 75 T2 / 150 T3
	Vanaf Code 30:	Volledig operationeel
	Calamiteitenteam	Behandelcapaciteit 16 T2/uur
	Noodhulpteam	Presterend vermogen 48 T3/uur
	Ambulance	Binnen 2 uur 100 ambulances
6.2. Evaluatie GHOR inzetten	Bijdrage aan mono-multidisciplinaire evaluaties	Verslagen

Bijlage B: Niet wettelijke adviestaken risicobeheersing

B

Het college van Burgemeester en wethouders is overeenkomstig **artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's** (hierna: Wvr) belast met de organisatie van brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. **Artikel 10 Wvr** beschrijft een opsomming van taken die aan het bestuur van de Veiligheidsregio worden overgenomen, waaronder:

a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak bedoeld in artikel 3, eerste lid;

Naast de wettelijke adviestaken bevat het beleidsplan overeenkomstig **artikel 14, lid 2 onder e** (juncto artikel 10 sub b) van de Wvr een beschrijving van de niet-wettelijke adviestaken.

Niet wettelijke adviestaken Risicobeheersing

Het gevraagd en ongevraagd adviseren aan bevoegd gezagen over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises omvat onder meer de volgende (advies)taken.

- Het gevraagd en ongevraagd adviseren m.b.t. trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het risicoprofiel van de regio;
- Participeren en adviseren bij de ontwikkeling van omgevingsvisies;
- Adviseren over bestemmingsplannen, omgevingsplannen, omgevingsverordening, projectbesluiten, aanvragen voor een vergunning voor omgevingsplanactiviteiten en andere besluiten in het kader van de ruimtelijke ordening;
- Adviseren over andere wetgeving, landelijke richtlijnen, beleidsregels, handreikingen op het gebied van omgevingsveiligheid;
- Adviseren van het bevoegd gezag op gebied van bluswater en bereikbaarheid voor hulpdiensten;
- Adviseren en nemen van maatregelen voor beheersbaarheid van risico's op gebied van industriële veiligheid;

- Adviseren van het bevoegd gezag over de aanvragen om omgevingsvergunning omtrent de (brand)veiligheidsaspecten bij de activiteiten bouw, milieu en brandveilig gebruiken, overeenkomstig de matrix complexe gebouwen;
- Het adviseren over het opslaan en het tot ontbranding brengen van vuurwerk.
- Het adviseren over brandveiligheidsvoorzieningen, waaronder brandveiligheidsinstallaties, toegangssystemen en brandveiligheidsplannen op de daarvoor geldende normen;
- Registreren en beoordelen van meldingen brandveilig gebruik t.b.v. de repressie;
- Adviseren over aanvragen om een evenementenvergunning en het registeren van evenementenmeldingen t.b.v. de hulpdiensten;
- Het adviseren in het kader van Besluit brandveiligheid overige plaatsen;
- Het invullen van een toezicht en een controleregime namens het bevoegd gezag op het gebied van brandveiligheid, waaronder: evenementen, milieubelastende activiteiten (waaronder beoordeling uitgangspuntendocumenten en brandveiligheidsplannen) en de melding brandveilig gebruik;
- Het uitvoeren van toezicht op de (brand)veiligheidsaspecten zoals opgenomen in de omgevingsvergunning en het gestelde in het Besluit risico's zware ongevallen 2015;
- Adviseren, voorlichting geven sturen op bewustwording, gedragsbeïnvloeding van bewoners, bedrijven en instanties.

Uitbreiding wijze en omvang adviestaken onder de Omgevingswet

Conform artikel 5.2 (veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises) van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in een omgevingsplan voor risico's van branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's, rekening gehouden met het belang van:

a. het voorkomen, beperken en bestrijden daarvan;
b. de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en
c. de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's.

In samenhang zal met de invoeringswet Omgevingswet artikel 14, tweede lid onder e Wvr als volgt worden gewijzigd:

> ***"een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b, waaronder de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen, en van de wijze waarop gemeenten het bestuur van de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen zijn adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot omgevingsplannen."***

Het beleidsplan bevat specifiek een beschrijving voor de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen. Het beleidsplan bevat ook een beschrijving van de manier waarop gemeenten de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen haar adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot in ieder geval omgevingsplannen.

Beschrijving van de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen

De nieuwe Omgevingswet brengt alle aspecten van de fysieke leefomgeving bij elkaar. Ter uitvoering van het gestelde in artikel 5.2 (veiligheidsrisico's van branden, rampen en crisis) van het Bkl adviseert de veiligheidsregio bij de ontwikkeling van omgevingsvisies, omgevingsplannen, omgevingsprogamma's en daarvan afgeleide projectbesluiten.

Door het bestuur van de veiligheidsregio vroeg in het planproces te betrekken, worden gemeenten in staat gesteld om bij de inrichting van de omgeving rekening te houden met het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, rampen en crises. Voorafgaand aan de vaststelling van een (ontwerp) omgevingsvisie en (ontwerp) omgevingsplan wordt het bestuur van Veiligheidsregio

schriftelijk om advies gevraagd en zal de veiligheidsregio ook schriftelijk advies uitbrengen. Het advies wordt meegewogen bij de besluitvorming.

Bij de advisering focust de veiligheidsregio zicht op de risico's die er toe doen, waaronder externe veiligheid, bereikbaarheid, bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid, gevaarlijke stoffen i.r.t. kwetsbare objecten, risico-objecten, energietransitie en klimaatverandering. De advisering gebeurt van uit een duidelijke **visie op een veilige en gezonde fysieke leefomgeving** met als doel:

- Veilige bouwwerken en omgeving
- Een zelfredzame en samenredzame samenleving
- Beschermen van (zeer) kwetsbare groepen
- Effectieve hulpverlening
- Continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur)

Bijlage C: Dekkingsplan brandweer

C

Deze bijlage is als apart document bijgevoegd.

Bijlage D: Beleidsplan Vakbekwaamheid VRZHZ 2022-2025

D

Deze bijlage is als apart document bijgevoegd.

Zes sporen

Wij werken onze inzet uit langs zes sporen:

1. **Passend acteren op het risicobeeld van onze aandachtsgebieden**
Wij hebben de kennis en ervaring in huis om gemeenten en veiligheidspartners te ondersteunen en te adviseren over veiligheidsrisico's die zich in onze regio voordoen. Van waterveiligheid en goederentransport van gevaarlijke stoffen tot gezondheidsrisico's (zoals een pandemie) en nieuwe risico's door innovaties en maatschappelijke ontwikkelingen. Met deze adviezen verkleinen we risico's en kunnen we de bestrijding zo goed mogelijk uitvoeren als het toch mis gaat. De afhankelijkheid van systemen en voorzieningen neemt toe. Een crises kan mede hierdoor een groot effect hebben. Hierop bereiden we ons voor met planvorming en duidelijke handelingsperspectieven voor de bevolking.

2. **Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing**
We adviseren en werken risico- en crisisgericht en investeren in onze netwerken. Zo werken we aan een sterke zorgketen en borgen de zorgcontinuïteit in de hele zorgketen. Ook zetten wij onze kennis en aanpak effectief in bij nieuwe vraagstukken van sociale of maatschappelijke aard. Wij verbinden de juiste partijen aan elkaar bij veiligheidsvraagstukken en verhogen het veiligheidsbewustzijn en het veiligheidsniveau in onze regio. Wij vormen het kennis- en expertisecentrum voor brandveiligheid en omgevingsveiligheid.
In de bestrijding stellen we de aard en omvang van een crisis centraal. Daardoor zullen we steeds vaker samenwerken met andere betrokken regio's of landelijke partijen, bijvoorbeeld op het gebied van informatievoorziening.

3. **Het leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers**
Bij incidentbestrijding stellen wij alles in het werk om met modern materieel een kwalitatief hoogwaardige repressieve brandweerzorg te waarborgen. Met goed opgeleide en goed uitgeruste vrijwilligers en beroepsmatig aangesteld brandweerpersoneel. We werken uniform samen met oog voor de diversiteit op de brandweerposten. Het beleid voor bluswater en bereikbaarheid passen we aan, omdat er minder brandkranen zijn en minder capaciteit is om de watertoevoer te borgen. Bij de jeugdbrandweer maken we jongeren bewust in het voorkomen en bestrijden van brand. Ook bieden we hun een leertraject aan om door te stromen naar een functie als vrijwilliger of beroeps.

4. **Informatiegestuurd werken**
Wij ontwikkelen ons naar een informatieknooppunt voor actuele veiligheidsinformatie in Zuid-Holland Zuid. Op de meldkamer willen we het Multi Intelligence Center (MIC) realiseren om 24/7 ondersteuning te bieden aan onze collega's op straat met real-time informatie over het incident waarvoor ze zijn opgeroepen. Daarnaast borgen we dat we zelf zijn voorbereid en continuïteit leveren bij uitval van ICT en telecommunicatie.

5. **Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid**
We gaan minder zenden en meer luisteren naar onze omgeving. We kiezen voor een doelgerichte aanpak. Wij onderzoeken de mogelijkheid van een eigen Risk Factory, waarin we samen met onze partners de bezoekers laten beleven hoe zij onveilige en ongezonde situaties in hun dagelijks leven kunnen herkennen en hoe zij hierbij adequaat kunnen handelen.

6. **Wendbaar en duurzaam organiseren**
De veranderingen en ontwikkelingen in onze omgeving vragen om een wendbare, lerende en flexibele organisatie. Om succesvol invulling te geven aan een veilige leefomgeving investeren we blijvend in kennis, expertise, vaardigheden en het netwerk van medewerkers. In onze huisvestingsvisie maken we op een gezonde en effectieve manier tijd- en plaats onafhankelijk werken mogelijk. We zoeken nadrukkelijk de afstemming met het algemeen bestuur om de financiële positie van de VRZHZ te bespreken en om heldere financiële kaders te hebben, waarbinnen wij onze taken moeten uitvoeren. .

samen voor veiligheid

Ontwerpbeleidsplan 2022 - 2025

Versie 1.2

Romboutslaan 105, 3312 KP Dordrecht
Postbus 350, 3300 AJ Dordrecht

T 088 636 50 00
E mail@vrzhz.nl

www.vrzhz.nl

Ons hele beleidsplan lezen?
Dat kunt u hier vinden.....

veiligheids regiozhz

www.vrzhz.nl

veiligheids regiozhz

Het beleidsplan 2022-2025 geeft ons focus om elk jaar de het juiste te doen om onze inwoners, bedrijven en bezoekers een veilige en gezonde omgeving te bieden. Hiervoor is een goede samenwerking tussen alle partijen essentieel. Daarom verbinden wij betrokken partijen om incidenten, rampen en crises te voorkomen. Als een incident, ramp of crisis plaatsvindt, komen we in actie. Dat kan heel verschillend zijn. Van niet spoedeisende incidenten zoals een kleine bermbrand tot grote incidenten of rampen waarbij we met onze partners intensief samenwerken. Daarvoor staan we 24 uur per dag, 365 dagen per jaar paraat. We voelen ons betrokken bij onze inwoners, weten wat in de samenleving leeft en spelen daarop in. Als organisatie werken we voortvarend en daadkrachtig, waarbij we hulp bieden, advies geven en oplossingen zoeken.

Ontwerpbeleidsplan 2022 - 2025

1 Veiligheids-centrum Spinel

10 gemeenten

31 brandweerposten

460.000
inwoners op 726 km²

Kenmerken van onze regio

- 10 gemeenten: Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
- 31 brandweerposten.
- Spinel Veiligheidscentrum.
- 460.000 inwoners op 726 km2.
- Ondernemende regio met veel industrie en risicovolle bedrijven en evenementen.
- Veel toerisme in de historische steden, de natuurgebieden en de molens bij Kinderdijk.
- Veel personen en goederen vervoer over weg, spoor en water: A15, A16, A27, A29, reguliere spoor, HSL en Betuwelijn en over de Lek, Waal, Merwede en Maas.
- Meerdere gebieden liggen onder zeeniveau - dreiging van een overstroming komt in onze regio vanuit zee én vanuit de rivieren.
- Grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden vervoerd via spoor, weg, water en ondergrondse buisleidingen.

Ons startpunt is inzicht hebben in de risicovolle situaties in onze regio.

De vijf risico's in onze regio die het hoogst scoren zijn

- **Overstroming dijkring 16 (Alblasserwaard - Vijfheerenlanden)**
- **Grof en extreem geweld, terrorisme**
- **Pandemie**
- **Digitale verstoring**
- **Langdurige stroomuitval**

Maatschappelijke ontwikkelingen

- Vergrijzing en individualisering.
- Flexibilisering arbeidsmarkt en méér digitaal werken.
- Méér kwetsbare groepen: groeiende kloof tussen arm en rijk, jong en oud.
- Klimaatverandering: vaker extreme weersomstandigheden.
- Alternatieve energiebronnen: meer zonnepanelen en buurtbatterijen.
- Invloed sociale media en afhankelijkheid van data.
- De gevolgen van de coronacrisis.

Specifieke regionale ontwikkelingen

- Veel groot onderhoud aan wegen, bruggen, tunnels en sluizen in de regio.
- Woningbouwopgave in combinatie met het realiseren van ruimte voor bedrijvigheid, cultuur en evenementen in spoorzone Dordrecht en Zwijndrecht en in de gebieden met overstromingsgevaar.

Wettelijke ontwikkelingen

- Evaluatie Wet Veiligheidsregio's (WVR).
- Omgevingswet.

Ons risicobeeld

Belangrijk is dat we inzicht hebben in risicovolle situaties. Daarbij kijken we naar:

1. **de kans** dat zich een ramp of crisis voordoet
2. **de impact** die het kan hebben op de vitale belangen van de samenleving

We zien een toename van **dynamische, minder voorspelbare risico's** en **maatschappelijke vraagstukken**. Dit wordt veroorzaakt door:

- veranderingen in de internationale veiligheid
- klimaatverandering
- digitalisering
- vergrijzing en individualisering

Deze risico's kunnen de **vitale belangen van onze samenleving** raken en **maatschappelijke onrust en ontwrichting** veroorzaken. Denk aan:

- terroristische aanslagen
- cybercrime en digitale ontwrichting
- explosies in industriële installaties
- overstromingen en stroomuitval

Onze visie

Wij vergroten de veiligheid van iedereen die in Zuid-Holland Zuid woont, werkt of recreëert. We stimuleren en bevorderen veiligheid en veilig gedrag. We doen dit met deskundige medewerkers en in nauwe verbinding met onze gemeenten en samenwerkingspartners. We gebruiken steeds meer data om de veiligheid te verbeteren. Wij werken risicogericht en tonen flexibiliteit bij het oppakken van strategische opgaven. Bij incidenten reageren we adequaat om een onveilige situatie te voorkomen, te beperken of te bestrijden.

Waar ligt onze focus in 2022-2025?

Spoor, weg en waterveiligheid zijn voor onze regio indringende vraagstukken. Een deel van de woningbouwopgave vindt bijvoorbeeld plaats in de spoorzone, een ander deel in gebieden die bij een overstroming onder water lopen. Wij handelen in deze vraagstukken als deskundig adviseur om het veiligheidsniveau te verhogen en het veiligheidsbewustzijn te vergroten. En als het toch een incident, ramp of crisis wordt, zijn wij een crisisorganisatie op maat, die de juiste partijen en expertise bij elkaar brengt.

We waren meer gericht op zogenaamde flitsrampen, zoals een explosie of een brand met een relatief korte tijd van bestrijden. Nu is er meer aandacht nodig voor crises met een langere duur en gevolgen die de maatschappij ontwrichten. Denk aan de Covid-19 pandemie, digitale verstoringen en langdurige stroomuitval. Crises die zich niet aan regiogrenzen houden. Juist daarin ligt de rol van de VRZHZ om de inzet en bestrijding regionaal te coördineren als het gaat om openbare orde en veiligheid. We gebruiken de kennis en expertise van andere partijen en brengen die in de voorbereiding en de bestrijding bij elkaar.

Daarnaast geven we de komende beleidsplanperiode antwoord op de vraag hoe we een toekomstbestendig brandweerstelsel creëren. Hierbij houden we rekening met de volgende ontwikkelingen:

- Aan Europese regelgeving voldoen (deeltijdrichtlijn). Op grond hiervan moet een groter onderscheid worden gemaakt tussen beroepsbrandweer en vrijwilligers. Uitgangspunt is dat de verplichte opkomst en kazernering bij vrijwilligers weggaat. Voor de beroepsmedewerker blijft deze verplichting.
- Brandweertaken nog beter differentiëren. We bieden alle brandweerlieden een solide basis en we spreiden meer de specialistische taken voor specifieke risico's.
- Risicogerichte benadering hanteren. We kijken naar het risico van het betreffende gebied om te bepalen wat de gewenste tijd is dat de brandweer ter plaatse is.

Samenvatting consultatie op het ontwerpbeleidsplan 2022-2025 VRZHZ en de reactie daarop.

	Gemeente	Datum ontvangst	Samenvatting inhoud brief gemeente m.b.t. ontwerpbegroting	Reactie VRZHZ
1.	De raad van de gemeente Dordrecht	9 december 2021	• Vanuit de raadscommissie is brede instemming geuit met het uitgezette beleid binnen onze Veiligheidsregio; • Van het thema Zelfredzaamheid wordt gesteld dat dit nadere uitwerking verdient te krijgen in de uitvoering van het definitieve beleidsplan. Met name de vraag: hoe zelfredzaamheid in Dordrecht en de regio verder versterkt kan worden? Welke handvatten dienen onze inwoners daarvoor te ontvangen zodat zij zichzelf kunnen voorbereiden en weten wat van ze verwacht wordt in bepaalde 'crisissituaties'; • De commissie heeft aangegeven erg geïnteresseerd te zijn in de concrete uitwerking van de Risk Factory waarin met name de jeugd leert omgaan met veiligheidsrisico's en de voorbereiding daarop; • Aandacht wordt gevraagd voor het personeelsbestand bij de brandweer. Niet alleen heeft corona heeft het nodige veranderd, ook het traject voor de wet- en regelgeving voor de deeltijdrichtlijn brengt mogelijke veranderingen met zich mee. Er wordt het nodige gevraagd van de diverse hulpdiensten en wat voor gevolgen heeft dit en hoe wordt daarmee omgegaan; • Bij de bespreking van het concept beleidsplan is kort ingegaan op het financieel perspectief. Dit in het besef dat zowel gemeenten als aangesloten GR'en voor stevige financiële opgaven staan. In het beleidsplan worden diverse (exogene) ontwikkelingen genoemd die de komende beleidsperiode gaan spelen. In paragraaf 6.1 van het beleidsplan zijn deze samengevat inclusief een financiële indicatie. Door de commissie is het belang geuit van een helder financieel perspectief inclusief bijbehorende afwegingen die	• Uw vraag met betrekking tot het versterken van de zelfredzaamheid en heldere handelingskaders in crisissituaties nemen we mee in de uitwerking; • De businesscase van de Risk Factory wordt in februari 2022 behandeld in het algemeen bestuur van de VRZHZ; • We zetten in op (vernieuwde) wervingsacties met gelukkig mooie resultaten. De meest recente actie van oktober 2021 leverde ruim 110 aanmeldingen van personen die belangstelling als brandweervrijwilliger hebben. Ook onderstrepen we graag nog een keer het belang van onze jeugdbrandweer in de aanwas voor nieuwe korpsleden. Door toepassing van variabele bezetting wordt vaak voorkomen dat posten buiten dienst moeten. Het vraagstuk van de deeltijdrichtlijn wordt landelijk opgepakt en volgen en vertalen we nauwgezet. Het is een prominent vraagstuk in de komende beleidsplanperiode. • Voor het financieel perspectief worden in het AB van februari 2022 aparte voorstellen behandeld. Waar mogelijk zijn indicaties van ontwikkelingen opgenomen in hoofdstuk 6 van het beleidsplan. Kern van de richtingen voor het financieel perspectief. ○ Er is een structureel tekort om de basis op orde te houden van €1,6 mln. Dus om te blijven doen wat we nu doen. Oa vanwege stijging van kosten van

			met de gemeenten binnen de Veiligheidsregio worden gedeeld;	materialen en stijgende personeelskosten. Hiervoor bespreken we de richting om per begroting 2023 de gemeentelijke bijdrage met € 1,6 mln structureel te verhogen voor; o Voor nieuwe ontwikkelingen zeker waar keuzevrijheid is een businesscase uit te werken; o Ontwikkelingen (zowel exogeen als waar keuzevrijheid is) af te zetten tegen het voordeel dat we gerealiseerd hebben door het oversluiten van de leningen; o Omdat dit voordeel fors lager is dan het geheel van de ontwikkelingen voert het AB het gesprek over keuzes / noodzaak en ambities; o Bij voorstellen met een financieel gevolg voor gemeenten volgt een zienswijzeprocedure met de gemeenten. • Afhankelijk van de uitkomsten in het AB van februari informeren wij u verder.
2.	De commissie ABA-Financiën van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	19 oktober 2021 per mail	Uit het verslag van de behandeling in de commissie • Aandacht wordt gevraagd voor het personeelsbestand bij de brandweer. Hoe hoog is de nood? Corona heeft het nodige veranderd. Er wordt het nodige gevraagd van de diverse hulpdiensten en wat voor gevolgen heeft dit en hoe wordt er mee omgegaan? • Wat zijn de financiële gevolgen van dit concept beleidsplan?	• Zie de beantwoording bij Dordrecht; • Zie de beantwoording bij Dordrecht.
3.	De raad van de gemeente Hoeksche Waard	5 november 2021	• Het beleidsplan staat vol met vakjargon en wollig taalgebruik. Dat komt de leesbaarheid niet ten goede; • De gekozen speerpunten zijn van deze tijd en geven goed weer wat voor opgaves wij als regio tegemoet zien; • De voorstellen om geld uit te geven aan vooruitgang moeten goed onderbouwd worden. We kijken uit naar de 2 aangekondigde business cases voor het opzetten van een MIC en de Risk Factory; • Meedoen aan innoveren en tegelijkertijd het verhogen van de structurele bijdrage per	• Er is een samenvatting van het beleidsplan gemaakt voor de raads- en collegeleden; • Zie de beantwoording bij Dordrecht; • Zie de beantwoording bij Dordrecht. Voorstellen vanuit de VRZHZ die komen met de begroting

			inwoner is een spanningsveld waar de gemeenteraad zich tijdens de behandeling van de perspectiefnota volgend jaar zomer over buigt; • Vanuit de raad wordt veel waarde gehecht aan een brandweerzorg welke op peil is. Waarbij de dekking voldoende is, de posten goed bemenst zijn en er geïnvesteerd kan worden in materieel, opleiding en panden. Er zijn zorgen omtrent de Europese richtlijn Deeltijdwerk en welke consequenties dit heeft voor onze vrijwilligers. Daarnaast leven ook zorgen over de financiële consequenties; • Het geplande grootonderhoud van Rijkswaterstaat aan diverse bruggen en tunnels die ons eiland verbinden met de andere gemeente en regio's zorgen voor grote uitdagingen. Het is belangrijk dat we ons met betrokken partijen hierop gezamenlijk voorbereiden en ervoor zorgen dat we voldoende uitgerust zijn om de gevolgen het hoofd te bieden. Het verdient daarom aanbeveling dit onderwerp als zodanig op te nemen in het beleidsplan en in de uitwerkingen daarvan.	2023 hebben een zienswijzeprocedure in de periode april – mei 2022; • Dit sluit goed aan op ons beleidsplan. De gevolgen van de Europese Deeltijdrichtlijn worden landelijk uitgewerkt en overlegd met het Rijk onder andere irt het vraagstuk van financiering; • Is opgenomen in paragraaf 5.1 onder het kopje "Aandachtspunt verkeer en vervoer".
4.	De raad van de gemeente Molenlanden	18-11-2021	Wij spreken onze complimenten uit voor het voorliggende ontwerp beleidsplan op inhoud. Wel vragen wij ten aanzien van de inhoud graag extra aandacht voor een aantal specifieke onderwerpen: • de veiligheid van onze dijken in relatie tot de evacuatieplannen (overstromingsrisico dijkring 16); • de samenwerking tussen ziekenhuizen in onze regio (aandacht voor onderlinge solidariteit); • de veiligheid van onze brandweermensen (aandacht voor een veilige, respectvolle werkomgeving om situaties zoals in Amsterdam te voorkomen); • de verdere uitwerking van het idee van de brandweer als kennismakelaar;	• Dit onderwerp is opgenomen in paragraaf 5.1 onder het kopje "Aandachtsgebied natuurlijke omgeving". De aandacht die wordt gevraagd krijgt een plaats in de uitwerking van dit vraagstuk; • Zie toelichting onder deze tabel; • In spoor 6 van het beleidsplan gaan wij specifiek in op wat voor organisatie wij willen zijn. We willen dat al onze medewerkers trots zijn om bij de VRZHZ te werken. Veiligheid en respect zijn essentieel. We hebben dit expliciet toegevoegd; • Brandweer als kennismakelaar hebben wij niet specifiek genoemd in het beleidsplan. In spoor 4 hebben we benoemd dat we de VRZHZ in het geheel willen ontwikkelen naar een informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie;

			• het zorgvuldig doorlopen van het proces omtrent het verkennend onderzoek naar de brandweerposten in het Noord-Oost kwadrant. Daarentegen vragen wij t.a.v. de financiën met klem aandacht voor het structureel opnemen van een financieel meerjarenperspectief in het beleidsplan van de Veiligheidsregio. Eerder hebben wij in de zienswijze t.a.v. de begroting 2022 aangegeven dat het vaststellen van het nieuwe beleidsplan geen financieel nadeel mag hebben op de begroting en hiermee op de gemeentelijke bijdrage. In beginsel houden wij vast aan dit standpunt. Het is ons echter bekend dat de veiligheidsregio een structureel tekort kent van 1.6 miljoen. Gezien het feit dat de uitkomsten van de retraite, welke heeft plaatsgevonden op 2 september jl. nog niet met de raden zijn gedeeld, kunnen wij geen goed onderbouwd advies geven t.a.v. dit tekort in relatie tot de ambities van de Veiligheidsregio. Wij vragen naar de toekomst toe dan ook aandacht voor een goede volgorde van het te doorlopen proces. Op inhoud kunnen wij dan ook pas reageren middels de zienswijzeprocedure ten aanzien van de begroting 2023.	• Wij onderstrepen het belang en zetten ons in voor een zorgvuldig proces. Het betreft een vraagstuk dat los van het beleidsplan ook aan de orde is, maar waar het beleidsplan ons wel kaders en richting geeft. Zie de beantwoording bij Dordrecht.
5.	De raad van de gemeente Papendrecht	4 november 2021	• Complimenten op vorm, inhoud en leesbaarheid; • Wij hechten er sterk aan dat de VRZHZ zich beweegt binnen de financiële kaders. Wij zien het plan als een doorkijk naar de toekomst. Bij financiële ontwikkelingen zullen wij onze inbreng leveren via de reguliere begrotingscyclus; • Wij hechten er aan een nadere uitwerking te zien van de rol, positie en voorbereiding van de VRZHZ met betrekking tot de risico's die worden gekarakteriseerd als "mogelijk catastrofaal", "waarschijnlijk zeer ernstig" en "zeer waarschijnlijk mogelijk".	• Zie de beantwoording bij Dordrecht; • Het beleidsplan is gebaseerd op het in 2019 vastgestelde risicoprofiel. De zienswijzen van de gemeenten hebben bijgedragen aan het vaststellen van de 6 sporen in het beleidsplan en in het bijzonder de voorstellen bij het eerste spoor "passend acteren op het risicobeeld". Voor een deel wordt daarin al antwoord gegeven op de rol – voorstellen van de VRZHZ mbt de "rode" risico's van het risicoprofiel. In de uitwerking de komende periode zullen we dit verder concretiseren en rapporteren in de P&C producten.

6.	De raad van de gemeente Sliedrecht	25 oktober 2021	• Wij willen u in het licht van alle inzet vanwege de Coronacrisis complimenteren u met de vorm, inhoud en leesbaarheid van het ontwerpbeleidsplan. Sliedrecht deelt ook uw keuze om te werken langs zes sporen en vanuit vier kernwaarden; • Omdat de risico's vanuit het regionaal risicoprofiel integraal zijn overgenomen in het nu voorliggende ontwerpbeleidsplan, zijn onze wensen van wat betreft dit aspect reeds gehonoreerd; • Wij hechten er zeer aan dat de aan ons verbonden partijen zoals de Veiligheidsregio, zich bewegen binnen de financiële kaders. Wij zien dit plan dan ook als doorkijk naar de toekomst toe, waarbij de mogelijkheid bestaat dat er, gezien onverwachte (financiële) ontwikkelingen, bijsturing of (her)prioritering noodzakelijk is; • Gezien de forse investering die het opzetten van een MIC met zich meebrengt, verzoeken wij u nader onderzoek in te stellen naar de nut en noodzaak hiervan. Met het oog op de financiële beperkingen is het nodig om alle investeringen en uitgaven steeds kritisch tegen het licht te houden. Binnen de geschetste zes sporen, die op draagvlak van de Gemeente Sliedrecht kunnen rekenen, zullen er namelijk ook prioriteiten gesteld moeten worden. Een nader onderzoek kan u helpen om deze afwegingen op een juiste manier te kunnen maken; • Wij verzoeken u om te onderzoeken of we alle expertise op bijvoorbeeld het gebied van de crisisbeheersing zelf in huis moeten hebben of daarin goed kunnen samenwerken / delen / inkopen met andere veiligheidsregio's. Ook in technologisch opzicht kunnen we soms beter volger dan voorloper zijn;	• Zie de beantwoording bij Dordrecht; • Voor het MIC wordt een businesscase opgesteld waarin op de vraag van nut en noodzaak wordt ingegaan. Deze businesscase wordt voorgelegd aan het algemeen bestuur. Indien dit leidt tot een behoefte aan extra middelen wordt dit voorgelegd voor een zienswijze bij de gemeenteraden en worden de reacties van de gemeenten betrokken bij de behandeling in het algemeen bestuur; • Wij onderstrepen dit volledig. Het sluit aan op de visie van de VRZHZ. Een zelfstandige regio, open in de samenwerking op inhoud binnen en buiten onze regio. Dan gaat het nadrukkelijk ook over kennis, expertise en gezamenlijke trajecten. Veel zaken lopen al of zijn in gang gezet. Bijvoorbeeld inkooptrajecten doen we al veel op landelijke schaal. Daarnaast zijn we actief betrokken in de opzet van het KCR2, het landelijk informatie- en coördinatieknooppunt Rijk – Regio's. In de zienswijze van de VRZHZ op het jaarplan 2022 van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) hebben wij een opmerking van dezelfde strekking over samenwerking gemaakt;

			• Wij vragen nadrukkelijk meer aandacht voor de arbeidsmarktproblematiek (krappe arbeidsmarkt, deeltijdrichtlijn). Hierdoor wordt de kwaliteit en continuïteit van onze risico- en crisisbeheersing, brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening bedreigd. Hiervoor is ook samenwerking met de partners in de regio en met andere veiligheidsregio's en ondersteuning door de rijksoverheid vereist is.	• Wij herkennen deze problematiek en dit heeft zeker aandacht in de komende beleidsplanperiode. Een aantal zaken kunnen wij noemen: o Het vraagstuk deeltijdrichtlijn wordt in landelijk verband ism het Rijk opgepakt en onderzocht; o Vernieuwde wervingsacties voor vrijwilligers (zie opmerking bij H-I-Ambacht); o We zijn aangesloten op het landelijk netwerk HRM van de veiligheidsregio's waarin we dit vraagstuk bespreken.
7.	De raad en het college van de gemeente Zwijndrecht	27 oktober 2021	• Hoewel artikel 14 lid 2 van de Wet Veiligheidsregio's de burgemeester alleen vraagt het ontwerp beleidsplan te bespreken met de raad en in dezen geen rol/bevoegdheid ziet voor het college, vinden wij het belangrijk om beide bestuursorganen te hebben betrokken. Veiligheid raakt immers vele beleidsterreinen. • Het beleidsplan geeft - van buiten naar binnen geredeneerd en opgeschreven - een helder beeld van (exogene) ontwikkelingen, ambities en de vertaling daarvan in de bedrijfsvoering van de VRZHZ; • De gemeenteraad en het college van Zwijndrecht ondersteunen de in het ontwerp beleidsplan beschreven lijn. De aandachtspunten die onze raad u middels haar zienswijze op het regionaal risicoprofiel in 2019 heeft doen toekomen zien wij in voldoende mate terugkomen; • Raad en college herkennen in het ontwerp beleidsplan de nodige uitdagingen voor de komende jaren. Regionale veiligheidsbeheersing wordt er niet gemakkelijker en ook niet goedkoper op; • Wij vragen u om ons tijdig en onderbouwd te informeren over de implicaties van de in het ontwerp beleidsplan genoemde exogene ontwikkelingen voor de begroting.	• Zie de beantwoording bij Dordrecht.
8.	Veiligheidsregio Utrecht	29 oktober 2021	• Het concept beleidsplan is een helder beschreven beleidsdocument. Als uitgangspunt hebben jullie de risico's in de regio genomen. Daarbij hebben jullie een duidelijke analyse gemaakt van	

			komende ontwikkelingen in de maatschappij. Uit de confrontatie van deze twee, volgt een afgewogen beleid met duidelijke opgaven voor de toekomst. En niet onbelangrijk: het stuk leest prettig en is mooi vormgegeven; • We blijven graag nadrukkelijk aangesloten bij het vervolg op de impactanalyse van dijkring 16, nl het komen tot operationele planvorming, omdat we deze dijkring delen; • Ook onze dekkingsplannen hebben aansluiting met elkaar, we blijven hierover graag in contact; • Omgevingsveiligheid en risicogerichte advisering lijken nu separate onderwerpen, terwijl het in onze ogen nauw verbonden is. Als implicatie noemen jullie opleiden van personeel. Zien jullie nog andere implicaties? Bijvoorbeeld in de samenwerking met partners in het kader van als één overheid adviseren? Ergens wordt het ook het motto genoemd 'samenwerken wordt steeds belangrijker'. Ons idee is dat partners als GGD en Omgevingsdiensten ons kunnen helpen goed aan tafel te komen en andersom. Daarom is het belangrijk om elkaars adviesthema's goed te kennen en te verkennen waar de aansluiting zit; • We zijn benieuwd naar jullie insteek naar aanleiding van de trend incidenten op het water; welke impact willen jullie bereiken? Of gaat het alleen over slagkracht?	• U bent als buurregio nauw betrokken geweest bij de scenario-ontwikkeling van 'overstromingen dijktrajecten 16-1 t/m 16-5'. Wij blijven met u in contact over (gezamenlijke) vervolgmaatregelen op basis van deze scenario's"; • Ook over de dekkingsplannen houden we afstemming; • Wij delen uw mening dat omgevingsveiligheid en risicogerichte advisering onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Beiden komen terug in meerdere sporen van ons beleidsplan. Andere implicaties zien wij onder andere op onze werkprocessen, voorschriftenbibliotheek & standaard documenten, onze samenwerkingsafspraken en automatisering. Dit is toegevoegd in het beleidsplan; In het kader van samenwerking met andere partners werkt de VRZHZ sinds enige jaren nauw samen met de GGD en Omgevingsdienst aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Deze samenwerking is geconcretiseerd in een regiobreed project met als doel elkaar te versterken en elkaar te helpen, waarbij elkaars belangen en positie worden gerespecteerd. Hierbij wordt veel geïnvesteerd in de onderlinge relatie en samenwerking. Hieruit zijn diverse gezamenlijke producten voortgevloeid. Momenteel vindt de overgang plaats om de samenwerking meer te concretiseren door een gemeenschappelijke communicatiestrategie en nadere samenwerkingsafspraken tussen de drie diensten; • Onze inzet richt zich op het organiseren van blus- en redcapaciteit. Dat doen we door de basis op orde te houden, wat betekent dat we een vervanging van de blusvoorziening in Gorinchem en de Hoeksche Waard beogen. We rekenen er ook op dat de slagkracht van onze buurregio's op peil blijft en voeren daar het gesprek over. Tezamen met de inzet van de KNRM vormt dit de beschikbare capaciteit;

			• We kunnen ons voorstellen dat aan het thema technologische omgeving (blz 18) nog elektrificatie wordt toegevoegd. Eerder wordt wel melding gemaakt van alternatieve energiebronnen als buurtbatterijen, maar elektrificatie lijkt nog geen plek te hebben. De eerste elektrische binnenvaartschepen (voor Heineken van Alphen aan de Rijn naar Moerdijk) en vanaf 2023 ook veerboten (blz 21) varen in de regio ZHZ.	• Elektrificatie is toegevoegd.
9.	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	28 september 2021 per mail	• In het beleidsplan heeft de VRHZH de ontwikkelingen, risico's, de visie van de VRHZH en de beleidskeuzes tot een samenhangend beleid geformuleerd. De ontwikkelingen, risico's en beschreven keuzes in de 6 sporen zijn herkenbaar en sluiten aan bij het regionaal beleidsplan van de VRGZ. Mooi dat ook de verschillende organisatieonderdelen in samenhang worden bekeken. Wij hebben dan ook geen aanvullingen of vragen.	
10.	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	30 november 2021 per mail	• Mooi ontwerp beleidsplan met herkenbare elementen die ook in het beleidsplan VRMWB 2019 – 2023 opgenomen waren; • Geen inhoudelijke of procesmatige opmerkingen; • VRMWB volgt de beleidsmatige en bestuurlijke ontwikkelingen van VRZHZ met aandacht. Onze regio's hebben raakvlakken met name rond scenario's en risico's op het water en bij grotere incidenten op het Havenschap Moerdijk. Ook is er landelijk steeds meer sprake van interregionale samenwerking. Interregionale specialismen van de brandweer en brandweerteams langs de regiogrenzen zijn vanuit onze dekking- en spreidingsplannen steeds meer verbonden. Wij zien in het ontwerpplan voldoende basis voor de komende beleidsperiode van VRZHZ om verder te werken aan ontwikkelingen die onze veiligheidsregio's raken.	

<u>Toelichting opmerking Molenlanden over de samenwerking ziekenhuizen in onze regio:</u>

De ervaring is dat de onderlinge samenwerking in ZHZ, ook tijdens de huidige crisis goed verloopt. Hierover is afstemming in het RONAZ ZHZ onder regie van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). In de 'koude fase' bewaakt de GHOR de samenwerking vanuit de convenanten, afstemming van de planvorming en ketenoefeningen. Dit

behoort tot ons reguliere takenpakket. Aangezien wij als regio maar 2 ziekenhuizen hebben, is de mogelijkheid om de huidige capaciteitsproblematiek in de regio op te vangen (te) beperkt. De primaire (wettelijke) verantwoordelijkheid gericht op de afstemming rondom dit thema ligt bij het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ), met als landelijke koepel het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ). De DPG is op het ROAZ aangesloten om het publieke belang te bewaken.
Wij zijn aangesloten bij het ROAZ Zuid-West Nederland (Zeeland, ZHZ en RR). Hier is de samenwerking en onderlinge solidariteit expliciet onderwerp van gesprek geweest en hier zijn dan ook stappen in gezet.
De huidige landelijke spreidingsproblematiek is een aandachtspunt van het LNAZ/LCPS dat op de landelijke tafel (Min VWS) ligt.